

କଲେଜରୁ ବନ୍ଦୀକାରୀମାନେ ୧୯,୦୦୦ଟି ପ୍ରୟୋଗର ଥିବା ସମ୍ବଳରେ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମହାଶୟ ବଳେଜରୁ ଓ ପ୍ରକାଶକ ନିର୍ମାଣ ସମ୍ପର୍କରେ ମଧୁରବଳ ଓ କେଉଁଠି ମହାବଳମାନଙ୍କର ବଦଳାବଦଳ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି କରୁଅଛନ୍ତି । ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେହି ଉଦାତ୍ୟ ସମ୍ମାନ ମହାଶୟ ଶ୍ରୀମତୀ ଚେରକ ଏମନୁ ଅଣ୍ଡା ନରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ମାତ୍ରାରେ କମିଶନର ସାହେବ କହିଲେ ଯୋଗଦେବାରେ ବ୍ୟକ୍ତି କରୁଅଛନ୍ତି କି ଉକ୍ତି ବିଜ୍ଞାନୀମାନେ ଏବଂ ଅପର ଉପମାନେ ସମସ୍ତ ୨ ରେ କଲେଜର ଅନୁବ ଦୂର ବରୁଣାରେ ଅଗ୍ରସର ହେବାପାଇଁ ଦେଖାଇଅଛନ୍ତି ଯେ ଦାନର ମୋତି ସ୍ୱୟ ଦୋର ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନେ ବିର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍କଳ ଏକ ଦୂର କରବେ । ବାସ୍ତବରେ ଅପ୍ରେ ମାନେ ଦେଖି ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଓଡ଼ିଶାର ଅନୁବ ଦୂର ହସ୍ତୀ ବ୍ୟସ୍ତରେ ଗଜା ଓ କମିଡ଼ାରମାନେ ସମସ୍ତା ମୁକ୍ତହସ୍ତ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ଯାହା ବିକ୍ରି ହୁଏକ ସେମାନଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଦୋଇଅଛି । ମୁକାମାନଙ୍କର ସମ୍ପର୍କ ସେମାନୁ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ସେମାନଙ୍କର ବିଦାୟକା ଦେମନ୍ତ ଦେବାର ଅଣା ହସ୍ତାସାଧ୍ୟ । ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର କମିଡ଼ାରମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥାର ଯେ ପରବର୍ତ୍ତୀ ଉକ୍ତିଅଛି ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଯୁକ୍ତପର ସହାୟ ଯାଇବାର ଅଣା ଅନ୍ତ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ଓଡ଼ିଶାର ବଡ଼ ୨ କମିଡ଼ାରମାନ ହିମା-ନକ ସଦେଶୀୟ ଲେବକ ହସ୍ତକୁ ସାଉଅଛି । ସେମାନେ ସଦେଶରେ ଥାଇ ନାଏବହାସକମିଡ଼ାର ରୁହନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ଅନୁବ ସେମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳ ରୂପେ କମିଡ଼ାର ବରୁଣା ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର ସହାୟକରୁ ଲଭ କରବା ଅନୁର କଷ୍ଟକର । ମାତ୍ର ଗୋଦାନ କମିଡ଼ାରମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଓ ସମ୍ପଦ ମୁକ୍ତଠାରୁ ବୃଦ୍ଧିପ ଉଣା ଦୋଇଅଛି । ବେକଳ କେତୋଟି ସଦେଶୀୟ ଉତ୍କଳୀୟା କଲେ-ଜରୁ କମିଡ଼ାରଙ୍କର ଅବସ୍ଥା ଭଲ ଅଛି ଏବଂ ସେମାନେ ଦଦାନ୍ତା ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ସମ୍ମତ । ଅପ୍ରେମାନେ ମନେ କରୁଁ କି ଉତ୍କଳିମାନ ଲାଭଦ୍ୱାରା ଯୋଡ଼ି ମାନେ ବଡ଼ ବଡ଼ ବୃଦ୍ଧି ସାଧିଅଛନ୍ତି ସମାଜର ହିକରର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବସେଷକଃ ଏଠା କଲେଜର ଅନୁବ ମୋତର ଏବଂ ଉତ୍କଳ ସାଧ-ନରେ ସେମାନଙ୍କର ଅଗ୍ରସର ହେବା ଏହାନ୍ତି ନିର୍ଭର୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ହସ୍ତର କରବା ଅବଶ୍ୟକ ଯେ କଲେଜର ବ୍ୟସ୍ତ ନିଷାହ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅନେକଙ୍କର ଦୂରରେ ଯେବେ ସାଧାରଣ ଶର୍ତ୍ତ ବ୍ୟସ୍ତ ଦୋଇଅଛି ତାହା ମଥାସାଧ୍ୟ ପର-ଶେଷ ହରବା ଗୋଟିଏ ଦାସୁ ଅଟେ । ଗର ୧୨୫ ଶରେ ଏହା ସମ୍ପର୍କି ନାଶିବ ୨୦୧୨ ଯୁବ ଲେଖାଏ ୫୦ ଦଲାର କୋର ଅଧିକ

କଲେଜର ପ୍ରତିମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏକତ ହୋଇ ଅନ୍ତା ଏହି କଥାକୁ ଦୂରୀ କରି ଏହି କଲେ-ଜରେ ସୁଗଣିତ ହୋଇଥିବା ସଙ୍ଗଠପଦ ବ୍ୟକ୍ତି ଯାଦେ ସମସ୍ତ ୨ ରେ କହିଲେ କରୁଦଂଶ ଦାନ କରନ୍ତି ଏବଂ କହିଲେ ଗୋଟିଏ ପାଣ୍ଡି ଗଠିତ ହୁଅଇ ଏବଂ ଅପରଲୋକଙ୍କର ସାହାଯ୍ୟ କହିଲେ ଯୋଗ ହୁଅଇ ବେବେକଲେଜର ଉତ୍କଳ ମେଧି-ମାନ ଅଧିକା ବୃଦ୍ଧିଦାନର ଉପାୟ ଦୋଇପାରିବ ।

REPORT.

The Cuttack Training School, generally known as the Cuttack Normal School was founded on the 20th January 1869. During the first 27 years of its existence it had two training departments viz. the Pandit Department for training Vernacular masters for Middle Schools and the Guru Department for training Gurus or Abadhans for Pathasala. Since 1896 it has got three departments, viz. (1) the English Teacher-ship classes for training English teachers, (2) the Pandit Department for training Vernacular masters for Middle Schools and (3) the central class for training teachers for Upper Primary Schools. The Middle School attached to the Cuttack Training School as a practising institution has always been treated as a separate institution.

The Guru Department which was abolished in 1896 and the Central Class which it has replaced have altogether turned out 808 certificated teachers for primary schools. The total number of teachers who have passed the final examination of the Pandit Department during the last 32 years of its existence is 265. The English Teacher-ship Classes have sent out only 7 certificated teachers since their establishment in 1896. These classes have nowhere proved successful and it is likely that they will have to be closed.

On the 31st March last, the number of students on the rolls was 62 against 65 on the corresponding date in the preceding year. The percentage of average daily attendance was 94.9—a figure which will be deemed satisfactory

The Mahammdan and Christians creeds are altogether unrepresented on the rolls of the schools. The Bramhin students continue to preponderate. The Cuttack District sent 27, the Puri District 22, the Balasore District 9, and the Orissa Tributary Mahals only 4. The Angul District was altogether unrepresented as in the preceding 3 years.

Receipts from fees and fines amounted to Rs. 51 against Rs. 69 in the preceding year and the total expenditure was Rs. 9489 against Rs. 10,023, thus resulting in a decrease of Rs. 534 which was mainly due to reduction of expenditure under the heads of salaries of teachers and stipends of students.

The results of the several examination in the Cuttack Training School during the past year were fair. The single student in the English class passed, while 7 out of 8 passed the final examination of the Pandit Department and 16 out of 20, the examina-tion of the Central Class. Two obtained certificates of fitness for employment as teachers of drawing.

The boarding house has at present 47 inmates. Its sanitary conditions are fair, except during rains when the adjoining plots of land become water-logged and unhealthy. A proposition for the acquisition of these plots with a view to the sanitary improve-ment of the surroundings of the boarding house has long been submitted and the Inspector of schools has lately invited the attention of the Director of Public Instruc-tion to the question.

The library is in good order. It now contains 1636 volumes. Some scientific instruments and appliances were purchased during the last year at a cost of Rs. 303.

We have drill and gymnastic classes. Attendance at the drill class is compulsory. There are no clubs for foot ball, Law-tennis or Cricket.

The Cuttack Middle School.

The school had 90 pupils on its rolls on the 31st March last against 100 on the Corres-ponding date of the year before. It has sustained a loss of 25 pupils during the last 3 years and the fact that the decline has been steady is noteworthy as an indica-tion of a growing tendency amongst the comparatively poorer classes of people to seek a higher level of education than what is reached in a Middle School. Most of the pupils who have left the school have joined High Schools.

Receipts from fees and fines amounted to Rs. 693 against Rs. 794 of the preceding year. The total expenditure during the past year was Rs. 1016 against Rs. 994 of the preceding year, the increase Rs. 22 being due to the fact that no prize allowance had been drawn in the latter year.

The results of the Middle Schol-ar-ship Examination were very satisfactory, 9 having passed out of 10 sent and 3 having been placed in the 1st and 6 in the 2nd division.

The report is satisfactory on the whole, though it is to be regretted that the English class has not proved a success, for I am sure young men fresh from College would be all the better for a systematic course of training before they took to teaching them-selves.

The attendance is very good and the results of the examinations are creditable.

Altogether 1080 certificates have been granted since the school was opened and at the moderate computation of 20 fresh pupils per annum for 20 years for each teacher, the number of boys whom this school will

have affected, let us hope, for their good, will so far exceed four lacs, while the scope of its indirect influence it is impossible to estimate at all. I am sorry that no Mahomedans or Christians are to be found on the rolls. It is probably due to the numerical weakness of these communities. That the Brahman element preponderates is as it should be, for till lately teaching was the hereditary and exclusive privilege of the Brahmins, who through all the vicissitudes and political changes have kept the lamp of knowledge burning in this country.

The pupils are made to reside on the premises, are given practical lessons in teaching in the attached Middle school, and drill and physical exercise are duly attended to. All these are very satisfactory.

We all wish the school a continued career of success and usefulness, our thanks are specially due to those gentlemen who have generously contributed to the Prize fund. Among them, I may mention the Raja of Dhenkanal, the proprietor of Kanuka, Raj Jogesvar Chandra Chand Bahadur and Babu Sasi Bhushan Ray.

It would not be out of place, gentlemen, if I were to remind my young friends, to encourage whom we are assembled here this morning, of the peculiarly sacred and onerous character of the vocation, which they have chosen for themselves.

In India, from the earliest times to which tradition or history carries us, the relation between teacher and pupil has ever been exceptionally close and intimate.

Going back to the Vedic days we find the learned and venerable *Rishi* in his peaceful abode, where even wild animals lost their ferocity and noxious instincts, imparting instruction to dutiful and reverent pupils whom he fed and clothed and who under his roof found a home in the truest sense of the word and were received not as strangers but as members of the family.

During the long Buddhistic period the seat of learning was transferred to the monasteries where the students found an asylum under the immediate charge of their teachers, and received their tuition in the midst of holy and ennobling surroundings.

When the great Chinese traveller Huen Tshang visited India in the seventh century, he found no less than 2000 students at the famous university of Naland, the ruins of which are still visible a few miles to the west of the present town of Bihar. And coming down to later times, the pupils at the tolls resided in the Guru's house, and were taught and maintained by him.

Some of you have seen and all of you have heard of *Naradeipp*, for many centuries the home of *nyaya*, where *Chaitanya*, the foremost logician of his time first proclaimed his simple gospel of love. In its palmy days students flocked to it from all parts of India

by the thousand. And when I visited it so late as nine years ago, there were still over two hundred scholars, some of whom hailed from distant Madras, Bombay and Sindh.

The same system obtains among the Mahomedans, and Maqtabs and other seminaries of learning are attached to Mosques and other religious or charitable institutions, and the pupils live with the teachers. In Europe, and especially in England, where every thing is dominated by system and organization, education is given in public schools and colleges, where the pupils not only learn their lessons, but also board and lodge under the immediate supervision of the masters or their numerous subordinates such as tutors and monitors. We all know of those historic seats of learning, Eton and Harrow, Oxford and Cambridge, which away from the hum and bustle of cities and amidst rural and bracing environments are devoted to the training of the rising manhood of England.

The systems to which I have briefly referred present many points of difference, but if we look at them a little closely we find an essential feature a common and salient principle underlying them all. From the moment a youth enters the state of pupilage, his sole charge is taken by the teacher who not only looks after his education, but also provides for his physical necessities, and whether during the school hours or out of them, whether in the class room or in the play ground, or the dormitory the master's watchful eye is never absent. It is thus that the beneficent personality of an Arnold or a Jowett is found to be impressed on many generations of pupils, and through them extend its influence far and wide. In India the teacher never asked for, and seldom received any pecuniary remuneration, and the only return he wished for was the gratitude and success of his pupils.

The various schools and colleges where education is now imparted differ from the indigenous institutions which they have supplanted and also from their English prototypes, in the fact that the teacher has nothing to do with the pupil except during the few school hours, and that therefore he exercises little influence over his life and conduct.

The very serious nature of the defect of our educational system has often been a subject of lament, and to my mind many of the worst shortcomings of the boys are due to this cause.

Instead of the open healthy surroundings and pure influences under which Indian youths received their education in the earlier days, and the benefits of which English youths still enjoy, our boys are now trained in large cities, in overcrowded class rooms, and out of school hours, they are often left

entirely to themselves without any due control or parental guidance. Teaching is no longer a work of love, nor a duty inspired by the highest and loftiest motives, but has been degraded into a mere trade, a mere mercenary calling, to which one resorts for the sole purpose of making a living.

In the larger schools the teacher does not even know his boys personally and takes no interest whatever in their individual progress and welfare.

The evil is most marked in some of the proprietary schools where the minimum of instruction is given with the maximum of profit to the proprietors. Discipline is at a discount, the teachers have no heart in their work and the days routine is gone through in a mechanical way.

The wonder then is not that the boys are not better than what they are, but that they are not infinitely worse; indeed it speaks well for the moral grit of the boys and is a happy augury for the future, that in spite of their adverse and unfavourable surroundings, they have made such good progress as they have done.

It is hopeless to expect a general reversion to the old system. Excellent as it was in its way, it is much too circumscribed for the enlarged demands of modern civilization. The country also is too poor to be able to generally introduce schools on the English model.

At the same time it is being most keenly felt that the absence of any close touch between teacher and pupil, and want of supervision after school hours is at the root of the more flagrant evils of the modern system. What then is the remedy? For the present, I can suggest nothing better than a more general introduction of hostels and boarding houses effectively supervised, and strictly conducted under proper rules and regulations. They should be in charge of the teachers themselves who should reside with the pupils. No school should be without a boarding house as its adjunct, and in the larger towns private houses might be licensed for the accommodation of scholars under adequate control. But after all success of any such scheme must depend upon the interest taken by individual teachers.

In spite of changed conditions there is yet much scope for individual effort and individual exertion. Most of us present here have had the good fortune of coming across one or more teachers, whose earnestness, goodness and noble example have left an indelible impression upon our minds and whose memory we still cherish with a loving and grateful heart.

In early youth, more than at any other period of life, when the mind is most susceptible, is close association with a mastering personality necessary for the formation of character, and it would be well if every teacher fully realized the great responsibility

ସାହୁମାନଙ୍କୁ ଦେବା ଦେଇ ଦେଉ ଦେଖାଇଲେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ
ଏକ ଦାୟତା ଦେଖାଇଲେ କୁଡ଼ିଆଠାରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମିଳାଇ
ନାମାରେ କିମ୍ପା ୧୧୧ ଏ ଦେଖି ରୁଜ ମହାଶୟ ।
ଦେଖଇ ଦେଖି ଦେଖି ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ଚାନ୍ଦି ମାଗଣାଦେଇ ମହାଶୟ ମୂଲ୍ୟ ୧୫୦	୧୫୦
... ଦୈନିକପତ୍ର ପତ୍ର ମାଗଣା	୫୦
... ଦୈନିକପତ୍ର ମହାଶୟ ଦେଖାଇବା	୫୦
... ମହାଶୟ ପତ୍ରର ଓଡ଼ିଆ ପତ୍ରରେ ଅନ୍ୟତ୍ର	୫୦
... ଓଡ଼ିଆରେ ପତ୍ରମାଗଣା ଓଡ଼ିଆ ୧୫୦	୧୫୦
... ଦେଖାଇବା ଦେଖ	୧୫୦
... ମାଗଣାପତ୍ର ମିଳି ପୁନଃପତ୍ର	୫୦
... ମହାଶୟ ମହାଶୟ	୫୦

ଚିଢ଼ାପତ୍ର ।

କ୍ୟକହାର କରନ୍ତୁ । କ୍ୟକହାର
କରନ୍ତୁ । ।

ଏ, ସପ୍ତକ ଏହି କୋର ଅର୍ପଣ
ଈଷ୍ଟାଦାନୀ ।

ଗୁଣନିରାଖି ଦେଖାଇଲେ ଅତ୍ତ ରମ୍ଭର
କାରଣ ମାହି ।

ଫାଇରା ଉପାଦେଇ କର—ତୋ ସମୋକ୍ତିକ ବିଷ
ଦେଖାଇବ, ଗଣନ ଦେଖାଇବ ଓ ଉପଦେଶ ଦେଖାଇବ ।
ଉପଦେଶ (ଏକମି ଦେଖା) ଓ ଗାନ୍ଧୀ କାବ୍ୟର
ଇତର ସମସ୍ତଙ୍କର ଦେଖ, ବସ୍ତ୍ର, ବାଚ, ଚୋର ଚାନ୍ଦ ଓ
ନୋକର ତଦାତମା ତାର ଏକ ସମସ୍ତଙ୍କର ଉପଦେଶ
ଏହା ଏକମାତ୍ର ମହାଶୟ । ଉପାଦେଇ ଓ କୋଷ ସମସ୍ତଙ୍କର
ଓ କୁଣ୍ଡଳୀ ପୁନ କରନ୍ତୁ ଦେଖା ଦେଖାଏ ଅଟେ । ଦେଖ
ଅବଦାନୀ, ଦାନକ ଓ ଦୃଶ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦେଖା ସମସ୍ତଙ୍କର
ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା ଅବଦାନ,

ମୂଲ୍ୟ	୧୧୧	ମାସପତ୍ର	୧୧୧
-------	-----	---------	-----

ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା ଅବଦାନ ।—ମୁକ୍ତ ଓ ଉପଦେଶ
ମେଘ, ମହାଶୟର ସୁମାର ଓ ଚିଢ଼ି, ଉପଦେଶମାନଙ୍କ ଠିକ୍ ଠିକ୍
ଓ ଉପଦେଶ, ସମସ୍ତଙ୍କର ଉପଦେଶ, ମହାଶୟ, ଯୋଗାଯୋଗ
ଦେଖାଯାଏ ପ୍ରମାଣ, ଅପରିଚିତ ସମସ୍ତଙ୍କର, ଦୈନିକ,
ଠିକ୍ ଠିକ୍, ଏକ ସମୋକ୍ତିକ ଉପଦେଶ ଉପଦେଶ ମେଘର
ଏହା ଏକମାତ୍ର ମହାଶୟ । ଉପଦେଶ ଦେଖାଇବା ଓ ଉପଦେଶ
ମହାଶୟ ଏହା କୁଣ୍ଡଳୀ ଅଟେ ଉପଦେଶ ଦେଖାଇବା
ନାହିଁ । ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା ଦେଖାଇବା ୨୨ ଦେଖା ମଧ୍ୟରେ
ଅପରିଚିତ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା ଏକ ସମୋକ୍ତିକ ମଧ୍ୟରେ ଅପରିଚିତ
ଦେଖାଇବା ସମସ୍ତଙ୍କର ମହାଶୟ ଉପଦେଶ ।

ମୂଲ୍ୟ	୧୧୧	ମାସପତ୍ର	୧୧୧
-------	-----	---------	-----

ଉପଦେଶମାନ ।—ଉପଦେଶ ଦେଖାଇବା, ଉପଦେଶମାନଙ୍କ
ସମସ୍ତଙ୍କର, ଉପଦେଶ ଦେଖାଇବା, ଉପଦେଶମାନଙ୍କ
ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା, ଉପଦେଶମାନଙ୍କ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା,
ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା, ଉପଦେଶମାନଙ୍କ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା,
ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା, ଉପଦେଶମାନଙ୍କ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା,
ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା, ଉପଦେଶମାନଙ୍କ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା,
ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା, ଉପଦେଶମାନଙ୍କ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା,
ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା, ଉପଦେଶମାନଙ୍କ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା,
ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା, ଉପଦେଶମାନଙ୍କ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା,
ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା, ଉପଦେଶମାନଙ୍କ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା,
ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା, ଉପଦେଶମାନଙ୍କ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା,

ମୂଲ୍ୟ	୧୧୧	ମାସପତ୍ର	୧୧୧
-------	-----	---------	-----

ଓ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା ।—ଏହାକୁ କାବ୍ୟର ସମସ୍ତଙ୍କର
ସମସ୍ତଙ୍କର ପାଦ, ୨୫ ଦେଖା ମଧ୍ୟରେ ଉପଦେଶ
ଦେଖା ଏହା କୁଣ୍ଡଳୀ ଉପଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଅତ୍ତ ମାଗଣା
କ୍ରମ ମାହି । ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା ଏହାକୁ ପାଦଦେଖା ।

ମୂଲ୍ୟ	୧୧୧	କାବ୍ୟମାସପତ୍ର	୧୧୧
-------	-----	--------------	-----

ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା—ଏ, ସପ୍ତକ ଏହି କୋର ଅର୍ପଣ
ଈଷ୍ଟାଦାନୀ ।

କନ୍ଦାରଣୀ ମାତ ।

କନ୍ଦାରଣୀ ନଗରସ୍ଥ ଅମ୍ଭର ଏହି ବାଣିଜ୍ୟ
କୋଠରେ ଉପତ ମୂଲ୍ୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କର କନ୍ଦାରଣୀ
ରଖି ମାଲ ଗୁଣନର ଦାନାଗ୍ରାନ୍ତର ସଜା
କନ୍ଦାରଣୀମାନଙ୍କୁ ଉପଦେଶରେ ବହୁକାଳ ମାଲ
ଗୋଦାନ ଅର୍ପଣକୁ । ବାମସ୍ତ୍ରୀ, ଦେଖାଇବା,
ଅଠମାନଙ୍କର, ବସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କର, ସମସ୍ତଙ୍କର, ସମୋକ୍ତିକ,
ପାଟଣା, ବସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କର, ମହାଶୟ, ଉପଦେଶ,
ଅଠମାନଙ୍କର, ନାମସ୍ତ୍ରୀ, କରନ୍ତୁ ଦେଖାଇବା, ଉପଦେଶ,
ଗୁଣନମାନଙ୍କର କରନ୍ତୁ ଦେଖାଇବା ଅମ୍ଭର
ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା କଥା କଥା ଯତ୍ନ ।

ଅମ୍ଭର ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠରେ କରନ୍ତୁ ସମସ୍ତଙ୍କର
ସମସ୍ତଙ୍କର ସୁସ୍ଥ ବାଦାନାମୀ ସାଦା, ଯୋଗ
ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା, ଦେଖାଇବା, ବାସ୍ତ୍ରୀ, ସମୋକ୍ତିକ,
ମହାଶୟ, ଉପଦେଶ ଦେଖାଇବା ଦେଖାଇବା, ଉପଦେଶ,
ଘାନ୍ଧୀ ଏକ ନାନା ପ୍ରକାର ଉପଦେଶରେ ଅମ୍ଭର
ସୁସ୍ଥ ଉପଦେଶ ପୁନା ରୁପାକ ବାସ୍ତ୍ରୀ, ଦାନାକ
ଦାନାକ୍ରମ ସୁସ୍ଥ କରନ୍ତୁ ଅମ୍ଭରରେ ଉପଦେଶ କରନ୍ତୁ
ଦେଖାଇବା । କରନ୍ତୁ ଦେଖାଇବାରେ ଅନୁମାତ୍ର
ମୂଲ୍ୟରେ କରନ୍ତୁ ଅମ୍ଭର ଦେଖାଇବା ଦେଖାଇବା
ଦେଖାଇବା ଦେଖାଇବା ମାଲ କରନ୍ତୁ ଦେଖାଇବା
ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା ଅମ୍ଭର କରନ୍ତୁ ଦେଖାଇବା
କା ଅମ୍ଭର ସୁସ୍ଥ ମାଲ ଘାନ୍ଧୀ ।

ଠାକରେ ପଠି ପଠାଉ ପଠାଉ ମନାନ୍
ଲେ ମାଲ ଦେଖାଇବା ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଦେଖାଇବା କ
ଉପଦେଶରେ (ଅର୍ଥାତ୍ ଠାକରେ କ ଠିକ୍ ଠିକ୍) ପଠାନ୍
ଦାନାକ ଦେଖାଇବା ଅପରିଚିତ । ଠାକରେ
ସମୋକ୍ତିକ ଦାନାକ୍ରମ ଅମ୍ଭର ଠାକରେ ଠିକ୍ ଠିକ୍
ମୋହରର ଉପଦେଶ ସମୋକ୍ତିକ ଠିକ୍ ଠିକ୍ରେ ପଠି
କେଶିରେ ମନଦ ମାଟି କରନ୍ତୁ ଉପଦେଶ ଅମ୍ଭର
ନାମ ଓ ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଉପଦେଶ ବା ଉପଦେଶରେ କେ
ଶିରେ କରନ୍ତୁରେ ଅମ୍ଭର କରନ୍ତୁ ଦେଖାଇବା ।

ଦେଖାଇବା ଏକଲ ପାଉସଲରେ ମଧ୍ୟ ମାଲ
ପଠାନ୍ତୁ ଏ ଠାକ ମଲ ପଠାନ୍ତୁ ଏକ ଠିକ୍ ଠିକ୍ରେ
ଦେଖାଇବା ମାଗଣା ମାଲ ମନାନ୍ତୁ କା କରନ୍ତୁ
ଦେଖାଇବା ପଠାନ୍ତୁ ।

ଈ ଯାନୁମାଲ ଲୋକାକାଅ
କୁଣ୍ଡଳୀ ପାଟଣ କନ୍ଦାରଣୀ ଦିଶ

କୁଳୁମୀ ଚୈତ ।

କେଉଁ ମାନେ ପଠାନ୍ତୁ ମହାଶୟ କନ୍ଦାରଣୀ
ଉପଦେଶ ଲୋକାକାକା (ଉପଦେଶମାନ) ଦେଖାଇବା
କରନ୍ତୁ ଦେଖାଇବା କରନ୍ତୁ ଦେଖାଇବା, କରନ୍ତୁ କୋଶପି ପ୍ରକାର
କରନ୍ତୁ କୋଶପି ପ୍ରକାର କରନ୍ତୁ ଦେଖାଇବା ଅମ୍ଭର ଉପଦେଶ
ଅମ୍ଭର ଅମ୍ଭର ପଠାନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ ଦେଖାଇବା ଅମ୍ଭର
କରନ୍ତୁ ପ୍ରକାର ଦେଖାଇବା କୋଶପି ପ୍ରକାର ବା କୋ
କରନ୍ତୁ ପଠାନ୍ତୁ ଅମ୍ଭର ଏହି କୁଳୁମୀ ଚୈତ
କ କ ମାଟି ମାଲ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ ଅମ୍ଭର
କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ । ଏହି ଚୈତ କନ୍ଦାରଣୀକୁ
ମାନପୁର, କୋଶପିର ଓ କୋଶପିର ସୁସ୍ଥ
ଗୁଣନମାନଙ୍କରୁ ଉପଦେଶ ଅପରିଚିତ
କରନ୍ତୁ ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରମୋଦ କରନ୍ତୁ । କରନ୍ତୁ
ଦେଖାଇବା ଅମ୍ଭର ମୂଲ୍ୟ ଦେଖାଇବା କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ
ଦାନାକ୍ରମ ଅପରିଚିତ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କୋଶପି
କରନ୍ତୁ କୋଶପି ଗାନ୍ଧୀ କରନ୍ତୁ କେଶିରେ ଅମ୍ଭର
କରନ୍ତୁ ଉପଦେଶ ଅମ୍ଭର । ଅପରିଚିତ କରନ୍ତୁ
ପଠାନ୍ତୁ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାର କରନ୍ତୁ । ଏହାକୁ ମୂଲ୍ୟ
କ କ ମାଟି କରନ୍ତୁ ପ୍ରକାର କ କ ଏହା କରନ୍ତୁ
ଅମ୍ଭର ଉପଦେଶରେ ଦାନାକ୍ରମ ଉପଦେଶ
କରନ୍ତୁ ଉପଦେଶ, କାନ୍ଦାରଣୀର ଚୈତ, କରନ୍ତୁ
କରନ୍ତୁ, କରନ୍ତୁ, ଅମ୍ଭର, ଦାନାକ୍ରମ ପ୍ରକାର କରନ୍ତୁ
କରନ୍ତୁ ପ୍ରକାର ଅମ୍ଭର । କେଶିରେ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ
କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ
କେଶିରେ କରନ୍ତୁ ଦେଖାଇବା ଉପଦେଶ ପଠାନ୍ତୁ ।
କରନ୍ତୁ ପଠାନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ
କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ
କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ
କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ

କାନ୍ଦାରଣୀ ମାଲ
ଘାନ୍ଧୀର ଉପଦେଶ } ମହାଶୟର ପାଦ
ଦେଖାଇବା

କୁଳୁମୀ ପଠାନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ ପ୍ରକାର କରନ୍ତୁ
କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ
କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ

ଘାନ୍ଧୀ ପ୍ରକାର ୧୦୦
ଅମ୍ଭର ମୂଲ୍ୟ ୫୦୦
ଠିକ୍ ଠିକ୍ ଏକ ମୁଣ୍ଡକୁ ୧୦୦

ମାଟି କୋଶପି ପ୍ରକାର, କେଶିରେ କରନ୍ତୁ କେଶିରେ,
କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ ୫୦୦ ଶାନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ ।

କରନ୍ତୁ ଓ କରନ୍ତୁରେ ମନାନ୍ତୁ ଘାନ୍ଧୀ ମନାନ୍ତୁ
ଅମ୍ଭର କେଶିରେ ଓ କରନ୍ତୁରେ ସମୋକ୍ତିକ କେଶିରେ ।

ଅମ୍ଭର କରନ୍ତୁ ମନାନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କନ୍ଦାରଣୀ
ଦେଖାଇବା ।

କରନ୍ତୁ ମୂଲ୍ୟ କରନ୍ତୁ ମନାନ୍ତୁ ମନାନ୍ତୁ
କରନ୍ତୁ କେଶିରେ

ଏହି ଉପଦେଶରେ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ
କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ
କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ କରନ୍ତୁ

ପ୍ରେମପତ୍ର ।

ପ୍ରସ୍ତୁତପତ୍ର ମହାମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେ
ମାନେ ଦାୟୀ ବୋହୁଁ ।

ମହାମାତ୍ର ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳଲେଖନୀ ସମ୍ପା-
ଦକ ମହାଶୟ ସମୀପେଷୁ ।

ସେବାଦୟ ।

କର୍ମାନ୍ତରୁ ପ୍ରାୟ ଶେଷ ଦେଲୁ ଅଥଚ ଏ ଅନ୍ତ-
ରକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଖୀ ଦେଲୁ ନାହିଁ । ଅଗଣ୍ୟମାସ
ଶେଷ ହେବା ସପ୍ତାହ ବନ୍ଦ ଚଳିତ ମାସ ପହିଲୀରେ
ସାମାନ୍ୟ ସୁଖୀ ଦୋଳିଥିଲୁ ତଦ୍ୱାରା ଅତି ଖାଲିଆ
ସନ୍ତୋଷରେ ବେଉଁଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ କରି-
ଥିଲୁ । ସେପରିକି ବର୍ତ୍ତମାନ ଗ୍ରୀଷ୍ମକାଳୋଚିତ
ଅବସ୍ଥା ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ତହିଁରେ ସୁଦୀ ଧାନ-
ଗଛ ସବୁ ଶୁଷ୍କହୋଇବୁ ବୁଝି ଦୋଇ ପଡ଼ିଅଛି
କିମ୍ପାଇ ନୋରୁ ତରୁ ଗଲେଣି । ଗୁଣୀ ଦୁଷ୍ଟ
ଦେଲେ ପ୍ରକା ଧାନ ପସଲ ଆଦାୟର ଅଶା
ନାହିଁ । ପୁଷ୍କରିଣୀ ପ୍ରଭୃତି ଏପରି ଶୁଷ୍କ ଅବସ୍ଥା
ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ଯେ ତହିଁରେ ପାଦ ଧୋଇ-
ବାକୁ ସାରି ଟିକି ନାହିଁ ଦେବଳ ଦେଲେକି ଗୋଟି
ତୁଳି ସାମାୟ ଜଳର ଅଭାବ ଦୁଇ କରିଅଛି । ନ
ଦେଲେ ପାନୀୟ ଜଳ ହେବା ମହା କଷ୍ଟ ଶ୍ରେଣ
ପରିବାରକୁ ହୁଅନ୍ତା । ଉଦ୍‌ବିମାସରେ ଭବବରଣ
ସ୍ୱାଭାବିକ ପ୍ରଣବ ହୁଏ କିନ୍ତୁ ପାଦାଂଶୟ ପ୍ରଦେଶ
ଦେହୁ ସୌକର୍ୟ ଅଧିକତର ପ୍ରଣବ ଅନୁଭୂତ
ହେଉଥିବୁ ଏମନ୍ତ ବ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ସମୟରେ ସରକୁ
ବାଦାଂଶକୁ ବାଦାଂଶ ହେଉ ନାହିଁ । ପ୍ରଥମତଃ ଅନ୍ତ
ଦୁଷ୍ଟ ଦୁଷ୍ଟତଃ ଭବବେଳ ଏକବଳେ ଲୋକମା-
ନକୁ ଯୁଗ୍ମ କରି ଦେଉଅଛି । ବିଶେଷତଃ ମୂଲ୍ୟ
ଲୋକମାନଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ ନ ମିଳିବାରୁ ସେମାନଙ୍କର
ବନ୍ଧୁ ଲେଖନୀ ଲେଖିପାରୁ ନାହିଁ । ଅନ୍ତ ଦୁଷ୍ଟରେ
ଦେହୁ ୨ ସପ୍ତକାଳରେ ଏବଂ ଦେହୁ ୨ ନା
ଏତାଦି ଅର୍ଥାତ୍ ପରବାର ଶତ ପୁଣ୍ୟ ବିଦେ
କରିବତା ପକାଉଅଛନ୍ତି । ଏପରି ଭୟାନକ
କାଳକଳକୁ ରକ୍ଷାର ଉପାୟ ନାହିଁ । ଉପର
କ ଭୂମି ମବନ୍ତ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଉପରେ-
ଶା ନିରୁଦ୍ଧା । ନିର

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସୁସମୟେ ପଢ଼ିବନ୍ତୁ । ବିକ୍ରୟ କରବର ସୁଖୀର ।

ବ୍ୟାଧି ଜଗତର ଦୋହନୁରୁ !!!
ଅମେରିକା ପ୍ରଦେଶସ୍ତ ନିଉୟର୍କ ନଗରର
ବିଜ୍ଞାପନମା ତାଲୁକ ଉତ୍କଳସୁମ ମେଳର ଏମ୍,
ଏ, ଏମ୍, ଓ, ସାହେବଙ୍କ ଅବସ୍ଥୁତ
ଇଲେକ୍ଟ୍ରିକାଲ୍ ସାଲ୍‌ସା ।

ଉତ୍କଳବର୍ଣ୍ଣ ଗ୍ରୀଷ୍ମ ପ୍ରଧାନ ଦେଶ ଦେହୁ ଏତ-
ଦେଶବାସିମାନଙ୍କର ଅଳ୍ପବୟସୀରୁ ଉନ୍ନତ
ଗୁଣାୟ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ ଏକ ଭାବାର ଅପରିଚିତ
ଅହୁତାଚରଣର ବିଷୟ ଫଳରୁ ଯେ ସମସ୍ତ
ସାଧନାଦାୟକ ଦୁଃସାଧ ଶୁନି ଓ ଉନ୍ନତମାନଙ୍କୁ
ପାଠା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥାଏ ତଦ୍ୱାରା ଦଳକରୁ
ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଉତ୍କଳବାସିମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ ଦେବାର
କୌଣସି ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱାଭାବିକତା ଶୁଷ୍କ
ପ୍ରଚଳିତ କୌଣସି ଚିକିତ୍ସା ପଦ୍ଧତିରେ ଅଳ୍ପ-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବସ୍ଥୁତ ହୋଇ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ
ଚିକିତ୍ସକ ସମୁଦାୟ ଓ ଶୁଷ୍କ ବ୍ୟବସାୟମାନଙ୍କ
କର୍ତ୍ତବ୍ୟାନୁସାରେ ବା ସ୍ୱାର୍ଥର କରବର୍ତ୍ତୀରେ
ଯେ ଦେବଳ ଠକାର ଅସୁଅଛନ୍ତି ତାହା ନୁହେଁ !
ଅନ୍ତରା ଉତ୍କଳ ଶୁଷ୍କରେ ବିପଦର ଫଳ
ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ; ଶୁଳକଶେଷରେ ଯଦି
ବିପଦର ଚିକିତ୍ସକ ଶୁଷ୍କରେ ଉପକାର
ଦେଖାଯାଏ ସତ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ସାମାନ୍ୟ ଅଭାଗରୁରେ
ବା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଅଳ୍ପସମୟେ ପୁନର୍ଜନ୍ମ ହୋଇ-
ଥାଏ । ଏହି ସକଳ ଅବସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରି
ତାହାର ପ୍ରକୃତ ଶୁଷ୍କ ଅବସ୍ଥାର କଲ୍ପନାରେ
ଘଟକ ୧୮ ଶ ବ୍ୟାପୀ ଅମ୍ଳମାନଙ୍କ ଅବିଚଳିତ
ଅଧିକସାୟ, ଅମାଳିକ୍ଷିତ ପରିଶ୍ରମ, ଅଳ୍ପ ଅର୍ଥ
ବ୍ୟୟ, ବହୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଓ ପରୀକ୍ଷା ଫଳରେ
ହୁମାନସୁ ପଦ୍ଧତିର ଉପଦେଶା ରୁମ୍‌କୁ ଉପୁଷ୍ଟ
ଅପୁଷ୍ଟ ଲେଖନୀ ମୁଖାନ୍ତର ଦେବେତ ପୁଣ୍ୟ
ଲତା ଶୁଳର କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ସହିତ ଉନ୍ନତ ପରିଷ୍କାରକ,

ଧାରୁପୋଷକ, ଶୁକ୍ରବର୍ଦ୍ଧକ, ପାରଦଦୋଷ ନାଶକ,
ସୁଖୀକର, ମେଧା ଓ ସୁ ଉତ୍କଳ ନୃକିକର ପ୍ରଭୃତି
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଶରୀର ସରକ୍ଷଣ ଉପଯୋଗୀ ୨୨
ପ୍ରକାର ଦେଶୀ ଓ ବିଲଗ୍ନ ଔଷଧର ସାରଗ୍ରନ୍ଥ
ଏକତ୍ର କରି ଲିଲେକର୍ତ୍ତୋ ଅର୍ଥାତ୍ ଚାନ୍ଦିକଣ୍ଠି
ସଂଯୋଗେ ନୂତନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକ ପ୍ରକରଣେ ଏହି
ଲିଲେକର୍ତ୍ତୋ ସାଲିଆ ଅବସ୍ଥୁତ ହୋଇ
ଏତେକନ ପରେ ଚିକିତ୍ସା ଜଗତରେ ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱ
ଅର୍ଜନ ଦୁର୍ଲଭ ହୋଇଅଛି । ବିମସାଲକ
ବିକାଶ ପ୍ରାଣରେ ଏକ ଆଶାର ପ୍ରଦାନ ଜନ
ଉପିଅଛି !!!

ଅସିୟା, ଇଉରୋପ, ଅମେରିକା, ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିୟା
ପ୍ରଭୃତି ମହାଦେଶମାନଙ୍କର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଚିକିତ୍ସକ
ଓ ଜନସାଧାରଣ ମୁକ୍ତିକର୍ତ୍ତା ଯୋଷଣା କରୁ-
ଅଛନ୍ତି ଯେ ଶୁଳ ଓ ଉନ୍ନତମାନଙ୍କୁ ପାଠା ଶେଷର
ଏପରି ସର୍ବଗୁଣ ସମ୍ପନ୍ନ, ସ୍ୱାଭାବିକତା, ସମ୍ୟ-
କଫଳପ୍ରଦ, ସ୍ୱସ୍ୱସେବ୍ୟ, ନିର୍ଦୋଷ, ଔଷଧ ଅତି
ହୃଦୟ ନାହିଁ । ବାଲସୁଖ୍ୟ ସୁଲଭ ଦୋଷରେ
ଅଗ୍ରାଣ୍ଡବିକ ମୈଥୁନରେ ବା ଅପରିଚିତ ଅପବିତ୍ର
ସଂସର୍ଗରେ ବିମ୍ଭା ଅଧିକ ଅଧିକରେ ଅଧିକ
ଚିନ୍ତାରେ ଅଧିକ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଜାଗରଣରେ, ସାକ୍ଷର ଓ
ମାନସିକ ପରିଶ୍ରମର ବାହୁଲ୍ୟରେ, ଘର୍ଷତାଳ-
ବ୍ୟାପୀ ପ୍ରଣବ ସୂର୍ଯ୍ୟରୁଣ୍ୟେ ରୁମ୍‌ଗରେ ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ-
କର ସ୍ତାନରେ ବାସ, ପାରଦ ମିଶ୍ରିତ ବା
ଉନ୍ନତର ବିଶିଷ୍ଟ ଔଷଧ ସେବନରେ, ବିମ୍ଭା
ମ୍ୟାଲେରିୟା ଓ ଉପଦେଶ ବିଷ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ୱସ୍ଥରେ
ପ୍ରବେଶ ହେବା କାରଣରୁ ଯଦି—

ଶୁଳ ଦୂଷିତ ହୋଇ—ଧାରୁ ଦୌର୍ବଳ
ସୁରୁଷ୍ଟ ଦାନ୍ତ, ଶୁଳର ଭରଲତା, ଅଳ୍ପତା ବା
ଅଳ୍ପ ଉତ୍ତେଜନାରେ ଘେରଂପାତ, ସହକାସରେ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅଗ୍ରମ, ରଚିତାକ୍ରିୟାକତା
ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅଙ୍ଗର ଦୋମଳତା, ମେହ, ପ୍ରମେହ,
ଶୁକ୍ରମେହ, ପ୍ରସ୍ୱାଦସଂକ୍ରମଣ, ପ୍ରସ୍ୱାଦ ସଙ୍ଗରେ
ପ୍ରକାଶ୍ୟର ଅବା ଅଲକ୍ଷରେ ଶୁକ୍ରପତନ, ଲୁଗାରେ
ଦାନ ଲାଗିବା, ସୁପୁଦୋଷ, ମଳର କେଶରେ ଶୁଳ
ନିର୍ଗତ ହେବା, ଶୁଳର ସନ୍ତାନ ଉତ୍ପତ୍ତି ଶକ୍ତିର
ଅଭାବ, ଧାରଣା ଶକ୍ତିର ଘାତ, ସ୍ତ୍ରୀଲୋକ ଦର୍ଶନ
ବା ପୂର୍ବକ ମାତ୍ରେ ବିମ୍ଭା ସାମାନ୍ୟ ସହକାସରେ
ଶୁକ୍ରପାତ, ମୁଣ୍ଡଭ୍ରମଣ, ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅଳ୍ପ ବା
ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ପ୍ରସ୍ୱାଦ ହେବା, ବହୁମୁଖି
ପ୍ରସ୍ୱାଦ ଲାଭ ବା ଗୋଳିଆ ହେବା, ସୁରଣ ଓ
ଚନ୍ଦ୍ରାକ୍ଷର ଦ୍ରାଘ, କେଶର ଅଦାଳ ପ୍ରକୃତା,
ଚିତ୍ତବିକଳା ସୁଖ୍ୟ, ସାମାନ୍ୟ ବାସନାକୁ କୋପ,
କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଳ୍ପତା, ସାକାସ ଓ ଉଦ୍ୟମ
ଘାତକତା, ସାମାନ୍ୟ ପରିଶ୍ରମରେ ବା ନିଦ୍ରାର ସମ-
ୟରେ ଦର୍ମ ନିର୍ଗତ ହେବା, ମସ୍ତିଷ୍କର ସୁରୁ

୧୮୯୮ । ୧୯୦୧ } ବିଶୟ
ବୋଲକଡ଼ } ଶ୍ରୀ ନାଗପୁଣ୍ୟ ନିର୍ଯାଠୀ
ସନ } ଦେଉପତ୍ର ଓ

ସ୍ୱାଭାବ ଓ ବୃଦ୍ଧି ଓ ସେହି ନିମିତ୍ତ ମୁଖ୍ୟତଃ
 ଚନ୍ଦ୍ର ଦୋଷର ଗତ, ଦେହ ରୁଗ୍ଣ, ଶୁକ୍ର ଓ ଶୁକ୍ରାନ୍ତ
 ମୁଖ୍ୟତଃ, ପରିପାକ ପ୍ରକାର ଲଘୁତା, ଅମ୍ଳ,
 ସ୍ୱଚ୍ଛ କଳିକା, ବୋଧୁବଦ୍ଧ ବସ୍ତୁବର୍ଜନ, ଦାହ,
 ଗୋଳ ଓ ଚକ୍ରମାଳା, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଦୁ, ଚିତ୍ତ ଗୁଣିତ୍ୟ
 ଲବ୍ୟାକ ବୋଧଦେବା ପ୍ରଭୃତି ଶୁକ୍ରଳ ଗ୍ରେମ ବା
 ଚତୁରୁପସର୍ଗ ଅକ୍ରମଣ ଦରଥାଏ କମ୍ପା ସେହି
 ସବୁ କାରଣରେ ଯଦି—

ରକ୍ତ ଦୂଷିତ ହୋଇ—ରକ୍ତ ପୀତଳ ଦୁଷ୍ଟୀ,
 ସ୍ୱାଭବିକତ୍ୱ, ଉପହଂସ (ଗର୍ଭୀ) ବାଚରକ୍ତ,
 ଅମ୍ଳପୀତ, ଗାନ୍ଧିକଣ୍ଡ, ବାଗୀ, ନାଚ ଓ ମୁଣ୍ଡର
 ଲବରେ କମ୍ପା ଚନ୍ଦନେନ୍ଦୁସ୍ୱ, ଦୋଷ ଓ ବାଗ
 ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାୟରେ ଦା, ପାଗର ବା, ଦୁରକ ପୁର-
 ଚନ୍ଦ ନାଳୀ ଦା, ଶୋଷହେବା, ବାହୁ, ବାହୁର,
 ରଗବର, ଚୁଳ, ଜାତୁ, ପ୍ରଭୃତ୍ତୁର୍ବମଙ୍ଗା ଚର୍ଚ୍ଚ-
 ସେନ, ନୂତନ, ପୁରକନ ବାତ, ଜବା, ଉଦୁ,
 କର୍ମା, ସୁନ, ଦସ୍ତ, ପାଦ ଓ ସକ୍ତ ସଦଳର
 ଗୁରୁତ୍ୱ, ବେଦନା, କରକଚ ଦରକା, ଗୋଷ୍ଠ-
 ହୋଇଯିବା, ସେପ୍ଟିକମିତ୍ତ ଚଳଚ୍ଚୁଶକ୍ତିର ଗ୍ରେମ,
 ଦୁର୍ଲ୍ଲଭ ପୁଲ ଓ ବ୍ୟଥା, ବକ୍ତ ଶିଶୁଲ ଫୁଣରେ
 ଦୁର୍ଲ୍ଲ, ଶରୀର ନାନାପ୍ରାଣରେ ସାମୟିକ କା
 ଅସାମୟିକ ପାଗ ବା ଗରମି ବସର ଲବପସନ
 ଦ୍ୱାରା ବା ବୋଧ ଚଳିଯାଏ ଚମତ୍କାଠୁଠା
 କମ୍ପା ସ୍ୱାଭବିକତା ସାଦୃଶ ବା କଳା କଳା
 ଶକ୍ତି, ଲୁଗ୍ନାଲ ହୋଇ ଫୁଲ ଉଠିବା, ଚକ୍ରରୁ
 ଚଳ ପଡ଼ିବା, ବୃଦ୍ଧତା, ରକ୍ତଗୁଣିତା, ଗୋଥ,
 ଅଗ୍ରଣୀ, ବୋଧୁବଦ୍ଧ ପ୍ରଭୃତି ରକ୍ତସମ୍ପର୍କୀୟ
 ପୀଡ଼ା ବା ଚତୁରୁପସର୍ଗ ଅକ୍ରମଣ ହୋଇଥାଏ,
 କମ୍ପା ଉଦ୍‌ସୂଦ୍ଧ ସେବସୂଦ୍ଧର ଦୌର୍ଲ୍ଲସ୍ୟ
 ଲଗଣ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ, ତେବେ ଏହି ସାଲିଆ
 ସେବନ କର, ବାତକଶୟିକ ପ୍ରକାରେ
 ସଙ୍ଗେ ଶୁଭପଳ ସଜବ । ଦୋଷ ପରିପାକ
 ହେବେ, ଶୁଧା ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ଚକ୍ର ପ୍ରସଂହ ହେବ
 ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ଔଷଧ ଏକ ମୋଦର ଅପେକ୍ଷା,
 ଅଧିକ ଅନୁମାନ ହେବ । ଏକ ସପ୍ତାହରେ ଅଶା-
 ନିଶ୍ଚଳ ଉପହାର ଜଗାଯିବ ଏବଂ ସେଗିର
 କମ୍ପସ ଓ ସେଗିର ଅବସ୍ଥା ଓ ଲଗ୍ନ ଯାକୁ
 ପ୍ରଭୃତି ରୋଦେ ମସାଦଠାରୁ ୨ ସପ୍ତାହ ମଧ୍ୟରେ
 ସଫଳେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ନିଷ୍ପତ୍ତ ପ୍ରାପ୍ତୀ ଅପେକ୍ଷା ଲବ
 ହୋଇ, ଶରୀର ଦୁଷ୍ଟପୁଷ୍ଟ ଓ କଳସ୍ତ ହେବ,
 ଦେହର ଲବଣ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ, ରକ୍ତଶକ୍ତିର
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକାଶ ପାଇବ, ସଦବାସରେ ସମତା
 ଜନ୍ମିବ । ମୂରଗଣ୍ଡିର ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ଦୂଷିତ-
 ରକ୍ତ ଶୋଧନ ହୋଇ ନୂତନ ରକ୍ତରଶିତା ହୁଏ
 ହେବ । ଶାସ୍ତ୍ରର ଓ ମାନସିକ ଦୌର୍ଲ୍ଲଭ୍ୟ ଏବଂ
 ଅବସରକା ଦୁଷ୍ଟବୃତ୍ତ ହୋଇ ଗୌବନ ବାଗୋ-

ଚିତ ସ୍ୱାଭାବର ବଳ ବାସ୍ୟ ଓ ନିଷ୍ପତ୍ତୀସ୍ତୁ ପ୍ରକାଶ
 ସେହି ପାଇବ ଏବଂ ଅଗାବନ ତାହା ଲୁଚିଲ
 ରହିବ ।
 ଶରୀରଦେହରେ କୁଦ୍ରାସାଲପାରେ ଯେ ଏକା
 କୁମ୍ପ ସେବନ ଏକମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ ମଦୌଷଧି,
 ଯେହେତୁ ପୁଷ୍ଟିପାତ୍ର ସାବଗାମ୍ବ ପ୍ରସିଦ୍ଧ । ଚକ୍ର-
 ସ୍ୱାଲସ୍ତ ସମ୍ପଦରେ ଏହି ସାଲିଆ ପାର୍ବତୀଳ
 ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ଉଷ୍ଣସୈନ୍ଦବ ଦାର୍ଦ୍ଦ୍ୟକାଶିକା
 ଶକ୍ତିର ଅବ୍ୟର୍ଥ ପ୍ରମାଣ ହୋଇଯାଇଅଛି ।
 ସେହି ହେତୁରୁ ଚକ୍ରଶାଳମତରେ ଏକା ଶାର୍ଣ୍ଣପ
 ଅଧିକାର ଦରଅଛି ଏବଂ ଲଗ୍ନ ୨ ପ୍ରମାଣାସପ
 ଲବ କରଅଛି ଏଥିରେ ଦୌର୍ଲ୍ଲସ୍ୟପ୍ରକାର ବିପାନ୍ତି
 ବା ମାଦହଦବ୍ୟର ସଂହେଦ ଅସକାରୁ ଅବାଲ
 ବୃଦ୍ଧ ବଳତା ସମସ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଓ ସଦଳ
 ରକ୍ତରେ ନିର୍ଦ୍ଦିତରେ ସେବନ କରପାରିବ ।
 ବିଶେଷତଃ ସନ, ଅଦାର, ଓ ପଥ୍ୟାପଥ୍ୟର
 ବିଶେଷ ଦୌର୍ଲ୍ଲସି ଚିତ୍ତ ନିଷ୍ପତ୍ତ କ ସ୍ୱକାରୁ
 ପୀଡ଼ିତ ଲୋକର ଏହା ଏକମାତ୍ର ଦକ୍ଷ । ଧନ
 ଦରପତ୍ର ସମାନ ଅଧିକାର । !
 କୁମ୍ପେ ପୀଡ଼ିତ ଆଅ—ଏହି ସାଲିଆ ସେବନ
 ଚର ସଦଳରେ, ସୁଲବରେ, ଚକ୍ରଶୁଦ୍ଧର ବଦା
 ସାଦାନ୍ତରେ, ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ସେଗୋଲୁ
 ହୋଇ ସଂଗ୍ରହେ ଗାର୍ଗଜନକ ଲବ କରବ ।
 କୁମ୍ପେ ରକ୍ତ ଆଅ—ଏହି ସାଲିଆ ପ୍ରକାଶ
 ଏକମାତ୍ର ଦୁଗ୍ଧ ସକ୍ତ ମିଶ୍ରିତ ଦୁହି ସେବନ କର,
 ଶରୀରସ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାକୁର ଉର୍ଲ୍ଲସ୍ୟ ସାଧୁତ ହେବ ।
 ସଦଳରେ ଲଗ୍ନ ଅକ୍ରମଣ ବର ପାରିବ ନାହିଁ
 ଏବଂ ଗାନ୍ଧିଆ ଅବ୍ୟାଭୁରେ ସୁକ୍ତା ଶୁଦ୍ଧ ବାଲୁ
 ସମ୍ପର୍କୀୟ ପୀଡ଼ା ଉପୁଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ ।
 ବିଶେଷ ଦୁଷ୍ଟବ୍ୟ—ଲିଲେଦ୍ରୋ ସାଲିଆର
 ଅଲୌଚିକ ଶକ୍ତି ପ୍ରକାରେ ଦେହଯାଦ ବହୁଳ
 ପ୍ରଭୃତି ଓ ଅସମ୍ପଦ ବିକାଶ ଦେଖି ପ୍ରକାରକ ଔଷଧ
 ବ୍ୟବସାୟିମାତେ ଜାବ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେସ
 ନମତ୍ତେ ଏହି
 ଦ୍ରୋକମାର୍ଚ୍ଚ ଦୁଷ୍ଟି
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଦକ
 ଅଲମାନୁଷାରେ
 ରେ ନ ଖୁ ସ
 କରହୋଇଅଛି,
 ଏକ ପ୍ରକାରକ ଶିଶିର ଶ୍ରେଣ ଉପରେ ଏକ
 ସମ୍ପର୍କ ଅଛି । ଯେଉଁଥିରେ ଉକ୍ତ ଦ୍ରୋକମାର୍ଚ୍ଚ
 ନାହିଁ ତାହା ଦୂଷିତ, ଯେ ହେଉ ଉକ୍ତ ଦୂଷିତ
 ଦାସକୁ ଧରୁର ହେଇ ପାରିବେ, ଅଥବା ଅମ୍ଳ-
 ମାନକ ଲିଲେଦ୍ରୋସାଲିଆର ବର୍ଣ୍ଣିତ ସୁଣ ନାହିଁ
 ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ଦେଇପାରିବେ ତାହାକୁ
 ୧ ୧୦୦୦ ୯ କା ପୁରସ୍ତାଲ ପ୍ରକାର ବରସିବ

ମୂଲ୍ୟାଦ— ଇଂରାଜୀ, ବଙ୍ଗଳା, ଉତ୍କଳଭାଷାର
 ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସହକ ଏବଂ ସପ୍ତାହ ସେବନୋପ-
 ଯୋଗୀ ପ୍ରକାରକ ଶିଶି ଲିଲେଦ୍ରୋ ସାଲିଆର
 ମୂଲ୍ୟ ୧ ୨ ୯ କା ୩ ଶିଶି ୫ ୫୫, ୬ ଶିଶି
 ୧ ୧୦୫, ୭୭୦ ୧ ୨ ୯, ୮ ୩୦୦ ୧ ୩୦୯
 ସ୍ୟାନ୍— ଏକ ଶିଶିଠାରୁ ନୀର ଶିଶି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଦୁଇଅଣା ଡାକମାସର ପ୍ରକାରକ ଶିଶି ୧ ୦ ୫,
 ଶକ୍ତ ଶିଶିରେ ୧ ୧୯, ୨ ଶିଶିରେ ୧ ୧୯୫,
 ତୁଳନ ୧ ୦ ୯ ।
 ପ୍ରକାରଣର ରସରେ ଅନେମାତେ ଦୌର୍ଲ୍ଲସି-
 ଠାରେ ଏକେକ୍ କମ୍ପରୁ କର ନାହିଁ । ସଦଳ
 ଔଷଧ ଅମ୍ଳମାନକରେ ମେଡ଼କଲ ଲେବୋଲେକ୍ଷଣ-
 ଠାରୁ ନିଜ ବିଶ୍ୱାସ୍ୟରେ ବିକୃତ ହୁଏ ଓ
 ସକ୍ତ ପ୍ରେରକ ହୁଏ । ମଧ୍ୟସଲ୍ୟାସିମାତେ ଯେ
 ଦୌର୍ଲ୍ଲସି ଲାଷାରେ ହେଉ ପ୍ରକାଶ ଅପଣାର
 କାର ଓ ପ୍ରାମ, ଜାବର ଏକ ଚକ୍ର, ଦେବେ
 ଶିଶି ଅବଶ୍ୟକ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଉପୁଷ୍ଟି, ଜାବ-
 ତୁରୁ ଔଷଧ ପଠାଇ ନିର୍ଦ୍ଦିତ ମୂଲ୍ୟ ଅଦାମ୍ବ
 ଦରସାଏ ।
 ଅମ୍ଳମାନକ ପ୍ରକାଶ ପଠାଇବାର ଠିକଣା
 W. MAJOR & Co. } ଉତ୍କଳ, ମେଦକ ୧୧୧୧୧
 Barabazar Medical } ବଡ଼ବଜାର ମେଦକର
 Laboratory Calcutta } ଲେବୋଲୋବ୍ୟାଦକା ।
 TELIGRAPHIC ADDRESS.
 " MAJOR " Calcutta
 ସକ୍ତପ୍ରକାର ଔଷଧ କୁଡ଼ା ପ୍ରାକ୍ରମାତକ
 ଅବଶ୍ୟକୀୟ ସଦଳ ପ୍ରକାର ଦୁବ୍ୟ ଉଚିତ
 ମୂଲ୍ୟରେ ଅମ୍ଳମାନକ ଏକେକ୍ ବିକ୍ରମଠାରୁ
 ସରବସଦ୍ଧ ବରସାଏ, ବାତ ଓ ବାଦ୍ୟସଦ୍ଧାଦ
 ସୁଲର ମୂଲ୍ୟରେ ମରମତ ଦରସାଏ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରାକୃତ ଅବ୍ୟର୍ଥ ମଦୌଷଧି ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାରକା ୧୦ ନିଂ ଉତ୍କଳା ମାସର
 ଏକତକାଠାରୁ ଛ ଚକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୦୦୦ ଲୁଗ୍ନ-
 ଶାମାତ । ସକ୍ତପ୍ରକାର ଦୁର୍ଲ୍ଲଭେଇ ଏକାପର
 ଉତ୍କଳ ସୁଣିକାଳା ଯଦିଶା ନିଷ୍ପତ୍ତ ଅଶ୍ୱ ପାଳ-
 ଦାସକ ଔଷଧ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହିମାସୁ ଦେଖା ପାଇ
 ନାହିଁ । ଯଦି ଯଦ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଔଷଧର ସୁଣି
 ବର୍ଣ୍ଣିନା କର ମୁକ୍ତିଦେବେ ପ୍ରମାଣା ଦରଅଛନ୍ତି
 ଔଷଧ ପ୍ରକାଶି ମାତ୍ରକେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରୂପେ ସ ସ
 କାମ ଧାମ ତାଦରର ଚଳ ଏବଂ କାହାର ଦେ-
 ବେ ଚକା ଔଷଧ ଅବଶ୍ୟକ ନ ଲେଖିଲେ
 ଔଷଧ ପଠାଇବାର ନାବା ହବୁ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ
 ପ୍ରାପ୍ତପାଦ ।
 ଶ୍ରୀ ସମତାଳତ ସେନ
 ଦେବ ଉତ୍କଳ ପ୍ରେସ, ବାଲେଶ୍ୱର

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

THE UTKAL DIPIKA.

ଶୁକ୍ରବାର
ସ୍ୱଳ୍ପ ମୂଲ୍ୟ

CUTTACK, SATURDAY THE 28TH SEPTEMBER 1901.

ବି. ୧୩ ର ଅର୍ଦ୍ଧ ନ ସକ ୧୯୦୧ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରୀମ ୫ ୩୧
ପ୍ରସ୍ତାବକେୟ ୫ ୨୯

NOTICE

It is hereby notified for public information that a sum of Rs.20. Twenty only (excluding interest accrued to date Rs. 33-3-6) lodged in the Balasore Post office Savings Bank on account of security deposit of late Barkundaz Omrao Sing son of Gopal Sing by caste Rajput resident of Shaik Bazar Cuttack is outstanding in the books of this office. Unless claims are preferred within three months from this date, by the party or his legal heirs for the refund, the amount will be credited to Government.

Balasore Executive Engineer's office
The 16th september 1901
Sarat chandra Chaudhury Accountant
For Executive Engineer, Balasore Division

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY.

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL
Agent Cuttack.

NOTICE.

Applications are invited for the following Temporary appointments in connection with the revenue settlement of the Baramba Killa to be undertaken from the beginning of the next Calendar year. Applicants to state age,

qualification, and past services. Preference to be shown to those who have served creditably in the Orissa Settlement. Application to reach the undersigned before the 31st October next.

One Kanongoe	at Rs. 75 per month
One Head Moharir	@ Rs. 40 "
One Moharir	@ Rs. 25 "
One Nazir	@ Rs. 15 "
Four Surveyors for laying out village boundaries	@ Rs. 25 each "
Four Head Amins	@ Rs. 15 each "
Forty Amins	@ Rs. 12 each "
Baramba Manager's Office,	M. M. PATNAIK
Dated the 7th September 1901	Manager

ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା ।

ଏଥିରେ ପଞ୍ଚମସଂଖ୍ୟା—ଶ୍ରୀ ମଦନମୋହନ, ମଦା ଶ୍ରୀରାମ, ସମାପ୍ତ, ହରିହର ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାପ୍ରଭୃତି ଚରଣ ବାହୁଲ୍ୟରୂପେ ସମ୍ମିଳିତ । ଏହାକୁ କର୍ମପ୍ରାନ୍ତରେ ପାଠ ବା ପ୍ରକାଶ କଲେ ସରକାରୀ ଦୂର ଓ ପ୍ରଶାସନ ସଂସ୍ଥାରେ ଏକ ଚରଣର ମୂଲ୍ୟ ଦେବ । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ମନୁସମାଜର ସାବଣସ୍ତ୍ର ନିର୍ଦ୍ଦେଶନା କର୍ମ ସମ୍ପର୍କୀୟ କାଳପ୍ରକାର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବସ୍ତୁତତ୍ତ୍ୱ ଗୋଲ୍ଲକ୍ଷଣ ପାଠରେ ଏହାକୁ ଥରେ ପାଠ କଲେ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବେ ବୁଝିପାରିବେ । ବିଶେଷ ଜଣାଯାଏ ବାହୁଲ୍ୟ ।

ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ବୁକ୍ତର ଗୁଣ-ଉତ୍କୃଷ୍ଟତା ଅଟେ । ଏକ ଏକ ସେଟ୍ ଏଥିରୁ ଗୁଣରେ ଲାଭିବାର ଉଚିତ । ଏହା ବୁକ୍ତ ପ୍ରତି ସାବଣସ୍ତ୍ରରେ ବଦଳୁ । ଉତ୍କଳର ପ୍ରଶାସନିକ ଉନ୍ନତିରୂପେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଇଛି । ପ୍ରକୃତରେ ଉତ୍କଳର ଯେଉଁସବୁ ଚରଣ ଓ ମତ୍ତ ପ୍ରଭୃତି ବହୁମୂଲ୍ୟ ପଦାର୍ଥରେ

ପୁସ୍ତିକା ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ଲାଭନୀୟତା କରାଯାଇ ସେଥିରୁ ବହୁମୂଲ୍ୟ ହିତାଂଶଦେଶରେ ପୁସ୍ତି ଅଟେ ।—

୧ମ ଭାଗ	୪୯୫	୨ୟ ଭାଗ	୪୯୫
୩ୟ ଭାଗ	୪୯୫	୪ର୍ଥ ଭାଗ	୪୯୫
୫ମ ଭାଗ	୪୯୫	୬ମ ଭାଗ	୪୯୫
୭ମ ଭାଗ	୪୯୫	୮ମ ଭାଗ	୪୯୫
୯ମ ଭାଗ	୪୯୫	୧୦ମ ଭାଗ	୪୯୫
୧୧ମ ଭାଗ	୪୯୫	୧୨ମ ଭାଗ	୪୯୫

ଅତିପ୍ରସିଦ୍ଧ ! ଅତିପ୍ରସିଦ୍ଧ ! !

କଲ୍ଲୀପନ ।

ପୁସ୍ତକ ଓ ଷ୍ଟେସନରୀ ଦୋକାନ ।
କଟକସ୍ଥ ବୁକ୍ ଏଜେଣ୍ଟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବାବୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରସିଦ୍ଧିର ଅଭାବ । କଟକରେ, ସେ ପରଲୋକ ଗମନ କରିଥିବାରୁ ତାଙ୍କର ପୁତ୍ର ଶ୍ରୀ ରୁପକୃଷ୍ଣ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କ ଶାଢ଼ୀର ଉକ୍ତ ପୁସ୍ତକ ଓ ଷ୍ଟେସନରୀ ଦୋକାନ ଗଠା-ଉଠାଇଲେ । ମହାସଲସ୍ତ୍ର ଶିକ୍ଷକ, ଭାଷ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ଯେଉଁ ଶୀଘ୍ର ଓ ସୁନ୍ଦର ମୂଲ୍ୟରେ ସମସ୍ତ ଲାଭଣୀ, ଓଡ଼ିଆ, ବଙ୍ଗଳା, ଉର୍ଦ୍ଦୁ ଓ ନାମସ୍ତ୍ର ପୁସ୍ତକମାନ; କାଗଜ, କଲମ, ଯେଉଁଠି ପ୍ରଭୃତି ଷ୍ଟେସନରୀମାନ; ଭୂଇଁ ଓ ସର୍ବେ ସମ୍ଭାବ ଏକ ସ୍ଥାନରେ ଓ ସୁବିଧାରେ ପାଇ ପାରିବେ ବାହାର ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକ କିମ୍ପା ଦୋରଅଛି । ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଉପଯୁକ୍ତ କମିଶନ ମଧ୍ୟ ଦିଆଯାଏ ଥରେ ସଂଶୋଧନପ୍ରାପ୍ତ ।

ଶ୍ରୀ ରୁପକୃଷ୍ଣ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ
ଅଗ୍ରଣୀ, ୧୯୦୧ } ବୁକ୍ ଏଜେଣ୍ଟ,
ମାହିଦାସ ବଜାର, କଟକ

ସର୍ଜନମାନଙ୍କେ ପାଠ କରୁଁ କି ବାବୁ ଅନୁଭବ
ଦ୍ଵାରା ମଧ୍ୟସ୍ତ୍ରଦେଶ ଅନୁଭବିତ ବିଭାଗସ୍ତ୍ରର
ମା ୨୦ ଲକ୍ଷ ଦୁଇବର୍ତ୍ତୀ ଗୋଟାମାନଙ୍କ ପ୍ରାୟରେ
ଗୋଟିଏ ଦୟାସମ୍ଭବ ବା ନିଆଁ ବାଟି ତଳ ପ୍ରାୟତ
ଦିଶୁଅଛନ୍ତି ସେ ସ୍ଥାନର ନିକଟସ୍ଥ ଜଙ୍ଗଲରେ
ଦୟାସମ୍ଭବର ଉପସ୍ଥଳୀ କାଠ ପ୍ରଭୃତି ପରିମା-
ଣରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୁଅନ୍ତି । ଏହାର ଉତ୍ପତ୍ତି ଦୟା-
ସମ୍ଭବ ବଦଳରେ ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ତ୍ର ଦେବାର ନ
ଦେଖିବାପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମତ ମାନକ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୋଲସ ସବୁଜାଣିରେ ପ୍ରାୟତ
ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କରମ୍ଭର ମାସ ତା ୫ ଓ ୬ ରଖରେ
ଗୁଣ୍ଡତ ଦେବ । ଏଥର ସମସ୍ତ ବଙ୍ଗଳାପ୍ରଦେଶ
ନିମନ୍ତେ ୪୨ ଗୋଟି ଦାର୍ଯ୍ୟ ଗାଲଅଛି ।
ଦେବତ ଓଡ଼ିଶା ନିମନ୍ତେ ୧୩ ଗୋଟି ଗାଲଅଛି
ବନ୍ଧୁରୁ ୧ ଗୋଟି ବାହାର ପଞ୍ଚାଙ୍ଗୀ ଓ ୪
ଗୋଟି ସରଦାଂ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଥିବା ଦେଉଳିକମ-
ପୁରର ପ୍ରଭୃତିକୁ ପ୍ରଦତ୍ତ ଦେବ । ଅନୁମାନେ
ଅପା କରୁଁ ଶୁଦ୍ଧ ସ୍ତ୍ରଦେଶରେ ପ୍ରାୟତ ଦେବ ।
ନିମନ୍ତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବେ ।

ମହାପୁରର ଦୟାସ ଦେବାରୁ ସର ଦେ
ଶେଷାନ୍ତ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଅନୁଭବ ଦେଲ ଯେଦେବ
କେବଳ ପାଠପଞ୍ଚାକ୍ଷର ଜଣାଅଛି । ସେ ଦାର୍ଯ୍ୟ
ଦାଲ ସେନିଷ୍ଟର ଗ୍ରେଣ କର ପାରିଲେ ନାହିଁ ।
ବାହାରର ପରଲେଦ ହୋଇଅଛି । ଏହି
ସୋଦ ଦେବୁ ମହାପୁରର ଦାର୍ଯ୍ୟାଳୟଠାରେ ଏକ
କିଏ କିଏ ହୋଇଥିବ । ସର ଶେଷାନ୍ତ ମହୋ-
ଦୟ ଚିତ୍ରେ ଅତି ବିଚିତ୍ର ଗଜନାଭର ଥିଲେ
ଏକ ଗର୍ବମେଦ ବାହାରର ସ୍ତ୍ରଦୂର୍ଗାବଳରେ
ପ୍ରୀତ ହୋଇ ତର ସମ୍ଭବ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।
ନିଜର ଅଧ୍ୟାୟର ବୁଦ୍ଧି ଦାର୍ଯ୍ୟ ଦକ୍ଷତା ଏକ
ପ୍ରକଳ୍ପଦ୍ଵାରା ସେ ସେମନ୍ତ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କରି-
ଥିଲେ ତେମନ୍ତ ଦଦାନ୍ତ ଥିଲେ । ଶୁଣିଲୁଁ
ସେ ମୂରୁ ସମୟରେ ସାଧାରଣ ହୃଦକାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ଦ୍ଦି-
ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦାନ କରିଅଛନ୍ତି ।

ମଧ୍ୟସ୍ତ୍ରଦେଶର ତୀର୍ଥ ନିମନ୍ତେ ମାନ୍ୟବର
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରେକ୍ଷର ସାଦେବ ଗର ତା ୨୦ ରଖରେ
ସମ୍ଭବତାକୁ ୫ ଗଜନାଭରୁ ସେଇ ଅସିଅଛନ୍ତି ।
ସେ ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଦେବତ ବିଭାଗସ୍ତ୍ରର ଶାଖା
ରେକବାଟେ ଗୁମର ବିଶ୍ଵ ସମ୍ଭବରେ ବିଷ-
କମାନ ଦେବାର ଶୁଣାଯାଏ । ଅନୁମାନେ
ଏହାକୁ ଅପା କରୁଁ କି ସମ୍ଭବପୁରବାରମାନେ
ଓଡ଼ିଶାଦ୍ଵାରା ସମ୍ଭବୀୟ ବୃଦ୍ଧ ମାନ୍ୟବର ମହୋ-
ଦୟକ ଉପରେ ସଂଯୋଜନରୂପେ ତଣ୍ଡାଲଦେ
ଏକ ବାହାରର ସହାନୁଭୂତ ଲକ୍ଷ ଦୁଇବାର
ବିଧିମତେ ତେଣୁ ଦେବେ । ସେହି ତେତେ-

ନିଜ ଶୁଦ୍ଧତା ବିଦେଶୀୟ ସରଦାଂ କର୍ମରେ
ନିଜର ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଜଳର ଅନୁଭବ
ସାଧନରେ ଲୁଚିତ ନୁହେଁ ସେମାନଙ୍କର ଅପାର
ସୁନ୍ଦି ବିଭାବ ଦେବାରୁ ଉତ୍ପଦେ ନାହିଁ । ମଧ୍ୟ-
ସ୍ତ୍ରଦେଶର ଓଡ଼ିଶା ସ୍ଵଜାମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁଭବ
ସେ ସେମାନେ ତୀର୍ଥ ନିମନ୍ତେ ମହୋଦୟକୁ
ଉତ୍ତର ଦତ୍ତା ଜଣାଇ ସ୍ତ୍ରଦେଶର ହୃଦ ସାଧନରେ
ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ।

ପ୍ରାୟ ୧୫୦୦ ଦୈନିକରୁଠାରୁ ସମ୍ଭବ
ଠାରେ ବସିଥିବା ବିଶାସନିକର ଅଧିବେଶନ
କର ତା ୧୭ ରଖରେ ଶେଷ ଦେଲ । ମହା-
ମାନ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧରେ ତେକରଲ ଲକ୍ଷ ବର୍ଜନ ବାବା-
ଦୁଇ ସମିକର ବିଧିର୍ୟ ବିଷୟ ସମ୍ଭବରେ ସୁଅମ-
ଦେବ ଅଧିବେଶନରେ ଏକ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଉନ୍ୟାୟିକ
କରୁବାପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଏକ ତାହା ଏମନ୍ତ
ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲ ଯେ ଦେଲକର ଉଚ୍ଚ ବିଶାଠରୁ
ନିମ୍ନ ପାଠପାଳୀ ଏକ ଦେଲ ଦକ୍ଷାୟ ନାଭି
ଶାଦ ଦୌଗସି ବିଷୟର ଅଲେକନା ଶିଳ ନ
ଥିଲ । କର୍ମମାନୁ ବିଶାସନାଳୀର ଦୋଷ ଓ
ଅଲକମାନ ସେହି କରୁବାରେ ଦେଖାଇ ମହାମାନ୍ୟ
କରଲକ୍ଷ ମହୋଦୟ ଶାନ୍ତି ନ ହୋଇ ପ୍ରଭବତ
ପ୍ରାୟ ୨ ଶାକାଳ ସମିକର ଅଧିବେଶନରେ
ଉପସ୍ଥିତ ଥାଇ ତହିଁର ବିଧିରେ ଗୋବଦା
ଦିଶୁଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ଗୁରୁତର ଦାର୍ଯ୍ୟମଧ୍ୟରେ
ସେ ଗୋଟିଏ ବିଷୟରେ ଏକେ-ସମୟ ଓ ମନେ-
ଶୋଭ ଦେବାର ଶୁଣି କିଏ ସ୍ଵୀକାର ନ କରିବ
ସେ ସାଧାରଣ ବିଶାସନର ଉନ୍ୟ ଧାଧନରେ
ଏକାନ୍ତ ବ୍ରଜା ହୋଇଅଛନ୍ତି ? ବାହାରର କି-
ସଶତା ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଅସୀମ, ସେ ଯହିଁରେ
ଦାନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ତହିଁର ଅବଶ୍ୟ ଗୋଟାଏ
ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କରବେ । ସମିକର ବିଧିରେ ଅତି
ଯଥାସମୟରେ ଜଣାପଡ଼ିବ । ମାତ୍ର ଶୁଣାଯାଏ
ସେ ସକଳ ବିଷୟରେ ସମିକ ଏକମତ ହୋଇ
ଅଛନ୍ତି ଏକ ଏହା ଅସାଧ୍ୟକ ଅଟେ ।

ପ୍ରାୟ ଏକପକ୍ଷ ଦୁଇ ଓ ଦେବାରୁ ଏକ
ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ସେହି ବିଷୟର ତଥା ଦେଖିଲୁଁ
ହରବକ କୁଶାରୁ ତାହା ଦର୍ଶରେ ପରିଣତ
ହୋଇଅଛି । ମତ ସୁଦ୍ଧ ଶୁଣବାରଠାରୁ ୧୦୦
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକେମ ବଦାସ ସହତ ଲିଖାଗବୁଦ୍ଧି
ହୋଇଥିଲ ଏକ ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକ
ଦନ ଦେଲୁ ଜଳ ପ୍ରକୃଅଛି । କେ ଦୁଧଦାର
ସୁନୟା ଦନ ସତ ୧୦୦୧ ଥାଇ ପ୍ରକେଶ ଦେଲ
କରବର୍ତ୍ତର ଶୁଦ୍ଧ ସମାଦ ଶେଳ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
ଅଛି କିନ୍ତୁ ସୁଗର ବିଷୟ ଅନେ । ଏହି ହତ
ଦର୍ଶିଣ ଲିଖାଦେଶନଠାରୁ ଉଠି ଅସି ଓଡ଼ିଶା

ବାଟେ ଶେଷୋପସ୍ଥଳ ଓ ମଧ୍ୟସ୍ତ୍ରଦେଶ ଗୁମର
କର ଉତ୍ତର ପକ୍ଷ ମର ଶେଷ ସୀମା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗୁରୁ
ସାଧନଅଛି । ଏ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନ ଏକ ପାଟନା ଗୁମା
ବଙ୍ଗଳାର ସର୍ବତ୍ତରେ ଗୁମା ଅଧିକ ଦୁର୍ଭି
ହୋଇଅଛି । ସରଦାଂ କାଳର ଅନୁସାରେ ଓଡ଼ି-
ଶାର ସଦର ସ୍ଵଜାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କର୍ମରେ
୧୯୦୧ ବାଲେଶ୍ଵରରେ ୧୯୨୨, ପ୍ରାୟତେ
୦୨୦ ଏକ ଅନୁଭବରେ ୨୧ ଲକ୍ଷ ହୋଇଥିଲ
ସଦର ଅପେକ୍ଷା ମହାସରରେ କିଛି ଅଧିକ ଦୁର୍ଭି
ହୋଇଥିଲ । ଏହାଦ୍ଵାରା ଅପାତକା ଶେଷରେ
ସୁଦା ପ୍ରସରର ଉତ୍ତମ ଉପଦାନ ହୋଇଅଛି ।
ଏଣିକି ଏହିପରି ପାତ ଦେଲେ ଦୁର୍ଭିସବୁ ଉତ୍ତମ
ନାହିଁ । ମାତ୍ର ପ୍ରକାର ଦାନଦୁର୍ଭି ଦେବୁ ବାବା
ସତ ହୋଇଅଛି ତଦୁର୍ଭିରେ ସାଧାରଣ ଦର୍ଶନ
ପସଲ ଲକ୍ଷର ଅପା ଅଛି ।

ଦୁଅର ଦୃଷ୍ଟ ଅବସାଦ ପ୍ରାୟ ହୋଇଥିଲ ।
ଦୁଅର ସୋକାମାନେ ଏକପ୍ରକାର ନିରୁଦେଶ
ହୋଇଥିଲେ । ଦେୁ ହଠାତ୍ ବିକା ମେଦରେ
ଦକ୍ଷାପାତ । ଲକ୍ଷ ବିକରାର ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ସମ୍ଭବ
ପ୍ରେରଣ ଦିଶୁଅଛନ୍ତି ସେ ଦୁଅରମାନଙ୍କ
ଅନୁମାନ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ନିରୁଦେଶକର
ଦର୍ଶିଣରେ ମେଦରଗାପ ବିକ ଦଳ ଅପାପେହି
ସୈଦ୍ୟ ସେନା ଦୁଅରମାନଙ୍କ ଶୋକ ଦୁର୍ଭିସ୍ତରେ
ସେ ସାଧାରଣ ପାଇଲେ ସମତସ୍ତ୍ରଦେଶୁ ପ୍ରେରଣ
କରିବେ । ହଠାତ୍ ଦୁଅର ସେକାପତ ବୋଧା
୧୦୦୦ ସୈନ୍ୟବତ ବ୍ରାହ୍ମଣ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ମହମର
ଦେଲେ ଶିଳ ଦଳକୁ ଏକାବେଳରେ ସଂହାର
କର ବାମାନ ସରୁ ଦୁସ୍ତରତ ଦେଲେ । ମେଦର
ଗାପ ସୈଦ୍ୟାଳରେ କଲେ ଦୌଗଲେ କାକ
ସେନା ପଲର ଅସି ଅଛନ୍ତି ଦୋଧା
ନ ୫ ଶ ଦର୍ମସ୍ତ୍ର ଓ ୧୨୧୦୫ ସୈନ୍ୟ ବିକା
କରଅଛନ୍ତି ବୋଧା ଦେଉଁଠାରେ କିଏ ନିମ୍ନ
ଥିଲେ ମେଦର କାପକୁ ଜଣା ନ ଥିଲ ଓ
ବୋଧାର ସୈନ୍ୟମାନେ କାକ ପୋଡ଼ାତ ପରି-
କ୍ଷାତ କରିଥିବାରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଗୁମାସି ସୈନ୍ୟ
କୋଇ ଗୁମ ହୋଇଥିଲ । ମାତ୍ର ଦୁମରେ
ଦେଲେ ଦୁକା ଏପରି ଦୁର୍ଭିଦେନା ଦେବାରୁ
ସମାଦ । ଅବଶ୍ୟ ଦୁଅରମାନେ ଶାନ୍ତି ନ ଦେଲେ
ସମୟରେ ଦୁଅର ବିଶ୍ଵ ଲେପ ଦେବ ଓ ଦୁର୍ଭିସ
ଧୁକା ଦୁଅର ପ୍ରଦେଶରେ ଉତ୍ତୀୟମାନ ଦେବ
ଏଥିରେ ସନେକ ନାହିଁ ମାତ୍ର ସମସ୍ତରେ
ଏପରି ଦୁର୍ଭିଦେନା ଦେବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର କଥା ।

ପ୍ରାୟତମୋଦନ ଏକାକେମା ।
ଏ କରର ପ୍ରାୟତମୋଦନ ଏକାକେମା
ନିମନ୍ତେ ଉଚ୍ଚ ଦକ୍ଷା ବିଦ୍ୟାଳୟର ଦାମର

ପୁରସ୍କାର ଦାନ ଉପଲକ୍ଷରେ ଗତ ପରଦିନ ସଦାନ ଯା ୮ ଖବେଳେ ସେହି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଘୋଷଣା ସମ୍ଭା ହୋଇଥିଲା । ସେ ସମୟରେ ଘୋର ମେଘାଚଳ ଏବଂ ଅଳ୍ପ ବୃଷ୍ଟି ହେତୁ ସ୍ତମ୍ଭଭୈଁ ଚ ଅଳ୍ପ ଶ ଗଜକୁମାର ସହିତ ସମ୍ଭାଷଣ ଅନେକ ଭଦ୍ରଲୋକ ସମାଗମଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭାଷଣ ଘୋଷଣା ବର୍ତ୍ତମାନ ହେଉଥିଲା । ସମ୍ଭାଷଣ ପୁସ୍ତକ ନିରଦା ବିଷୟରେ ଘୋଷଣା ସହିତ ସ୍ତମ୍ଭ ଚ ସମ୍ଭାଷଣ ଏବଂ ଚହିଲ ଦୃଶ୍ୟ ମନୋହର ହୋଇଥିଲା । ମାନମାୟୁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ବୁଝାସାହେବ ନମିତ୍ତକର ଅଭ୍ୟାସର ଅସନ ପ୍ରକାଶ କରି ଅଦେଶ ବ୍ୟତୀତ ସେହି ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ ନମିତ୍ତକ ସମାଗମ ସେକଟସଂସ୍ଥା ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରୟ କରାଯିବ (ଯାହାଙ୍କର ମାର୍ଗଦର୍ଶକ ପୁସ୍ତକ ସହ ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ମନୋଯୋଗରେ ବିଦ୍ୟାଳୟର କମିଶନରୀ ଭାବରେ ଦେଉଥିଲେ) ବାଟିକ ଭବନଶ୍ରୀ ଘାଟ ହଲେ । ତଦନ୍ତେ ଗୋଟାଏ ପତ୍ର ପତ୍ରାକାଶନେ ଇଂରାଜୀ, ସଂସ୍କୃତ, ନଙ୍ଗଳା ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ ପଦ୍ୟମାନ ଅଭିଭାଷଣ "ଅମୃତ କାଳପୁଷ୍ପିତ" ବାବଦ ସାଧକତା ଦେଖାଇଥିଲେ । ପରେ ସମ୍ଭାଷଣ ମହୋତ୍ସବ ଘୋଷଣା ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରରେ ପୁରସ୍କାର ଦାଖଲ ହେଇ ଘୋଷଣା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ କଳ୍ପନା ପ୍ରକାଶ କରି ସମ୍ଭାଷଣମାନଙ୍କୁ ବିମୋହିତ କରିଥିଲେ । କଳ୍ପନା ଶେଷରେ ସମ୍ଭାଷଣ ସମାପ୍ତ ହୁଏ । ବାହାଦୁର କଳ୍ପନାର ଉଲ୍ଲେଖ ଉଲ୍ଲେଖ ପୂର୍ବକ ସମ୍ଭାଷଣକୁ ଅଧ୍ୟାପକ ଦେବୀର ପ୍ରସ୍ତାବ କଲେ ସଦ୍ୟରୁ ଅନୁକମ୍ପାରେ ତର୍କାତ ସହିତ ଏକକାଳରେ ଅଧ୍ୟାପକ ଦେବୀ ଏବଂ ସେହି କଳ୍ପନା ଏବଂ ଚହିଲ ଓଡ଼ିଆ ଅଧ୍ୟାପକ ପୁସ୍ତକାଳରେ ପୁସ୍ତକ ଓ ବିକଳତା ଦେବୀର ପ୍ରସ୍ତାବ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପାଦର ଦେବୀର ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବମତେ ତତ୍ପୁସ୍ତକ ଅଧ୍ୟାପକ ହୋଇ ସମ୍ଭାଷଣ ହେଲେ ।

ପୁଲକ ସେକଟସଂସ୍ଥାର ଇଂରାଜୀ ଉପାଦେୟ ଏବଂ ସମ୍ଭାଷଣ ମହୋତ୍ସବର କଳ୍ପନା ଏହି ପ୍ରକାର ଶେଷରେ ପ୍ରକାଶ ହେଲା । ଉପାଦେୟ ସମ୍ଭାଷଣ ମର୍ମ ଏହି କି ବାବୁ ପ୍ୟାଗାମୋଦର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସତ ୧୮୭୫ ସାଲରେ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜୀ ପୁଲ ସ୍ୱରୂପ ପ୍ରାପ୍ତ କରି ସତ ୧୮୭୫ ସାଲରେ ଉକ୍ତ ବା ବାଲ ଇଂରାଜୀ ପୁଲରେ ପରିଣତ ହେଲେ ଏବଂ ନିଜ ବ୍ୟୟରେ ତିଆରିଥିଲେ । ସତ ୧୮୮୨ ସାଲ ଶେଷରେ ତାହାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ହେବାରୁ ତାହାଙ୍କର ବନ୍ଧୁ ଏବଂ ସମତୁଲ୍ୟ ଲୋକମାନେ ଘୋଷଣା ତୁମ୍ଭି କରି

ସାଧାରଣ ଭେଦା ଓ ଦାନ ସମ୍ଭାଷଣରେ ସରକାରୀ ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ଶ୍ରୀକଳେଚରଦ୍ୱାରା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତଳାଭି ଆସୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମେ କିଛିଦିନ ତଳାଭିରେ ସୁଲ୍ଲ ହେଉଥିଲା । ସତ ୧୮୮୨ ସାଲରେ ମାନମାୟୁ ଓରମଲ୍ଲ ସାହେବ ନମିତ୍ତକର ବିଶେଷ ଅନୁରୋଧ ପୂର୍ବକ ଗଜା ନମିତ୍ତକ ପ୍ରଭୁକଳ୍ପଠାରୁ ଭେଦା ସମ୍ଭାଷଣରେ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବୀ ଏବଂ ଦେଉଥିଲେ ମହାଶୟା ସଦ୍ୟାସେନା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦାନ ଅର୍ଥାତ୍ ଟ ୧୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦେବାରୁ ଟ ୫,୧୦୭ ଟଙ୍କା ଦେଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଲକରୁ ନମିତ୍ତକ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଦେବୀର ଶ୍ରୀକଳେଚର ଗମନ ପତନା ଏବଂ ବୋହା ପାତେଇ ନମିତ୍ତକ ଦେବୀକୁ ବାସାଅଛନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ଟ ୧୨୦୦ ଟଙ୍କା ଦେଲେ ଏ ଦାର୍ଯ୍ୟମାନ ଶେଷ ହେବ ଏବଂ ଅଶ୍ରୀ ଦୁଅଇ ବିଦାନ ଓଡ଼ିଆବାସିନୀରେ ଏହି ଅଭ୍ୟାସ ପୁସ୍ତକ ରହିବେ । ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅବସ୍ଥା ଭଲ । ଗତ ମାନମାୟୁ ଶେଷରେ ଟ ୨୦୧ ଶ ଶ୍ରୀକଳେଚର ପ୍ରଭୁଥିଲେ । ଏ ବର୍ଷର ଦାନ ଦାଖଲ ହେବ ସଂଖ୍ୟା ୧୮୧ ଏବଂ ଚହିଲ ପୂର୍ବକ ବର୍ଷର ୧୮୨ ପଡ଼ିଅଛି । ଶିକ୍ଷକ ଦଳରେ ଟ ୨ ଶ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷକ ଏକଜଣ ପଣ୍ଡିତ ଏବଂ ଏକଜଣ ମଲ୍ଲକି ଅଛନ୍ତି । ଏ ପ୍ରଭୁ ଜଣେ ଡ୍ରଇଂ ମାଷ୍ଟର ଏବଂ ଜଣେ ଡ୍ରଇଂ ମାଷ୍ଟର ଅଛନ୍ତି । ଏହି ବର୍ଷରେ ପୁଲକର ଅୟ ଟ ୩,୧୨୫ ଟଙ୍କା ଏବଂ ବ୍ୟୟ ଟ ୨,୧୭୩ ଟଙ୍କା ଥିଲା ଚହିଲ ପୂର୍ବକ ଅୟ ବ୍ୟୟ ଯଥାକ୍ରମେ ଟ ୨,୧୭୭ ଟଙ୍କା ଏବଂ ଟ ୨,୧୫୧ ଟଙ୍କା ଥିଲା । ବିଦ୍ୟାଳୟର ଅର୍ଥକ ଅବସ୍ଥା ସେମାନ ସନ୍ତୋଷକର ପରିସାର ଫଳ ଦେଖନ୍ତୁ ଅଟେ । ଗତ ବର୍ଷ ଟ ୫ ଶ ଶ୍ରୀକଳେଚର ପ୍ରଦେଶର ସଂସାରେ ଉଦ୍ଭୀଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏକଜଣ ସରକାରୀ ଟ ୧୦ ଟଙ୍କା ବୃତ୍ତି ପାଇଥିଲେ । ଏ ବର୍ଷ ଟ ୨ ଶ ସେହି ପରିସାରେ ଉଦ୍ଭୀଷ୍ଟ ହେଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଏକଜଣ ଟ ୧୫ ଟଙ୍କାର ଓ ଟ ୨ ଶ ଟ ୧୦ ଟଙ୍କାର ସରକାରୀ ବୃତ୍ତି ଏବଂ ଟ ୧ ଶ ଜଣ ବୋଲକର ଟ ୨୯ ଟଙ୍କାର ବୃତ୍ତି ପାଇ ଅଛନ୍ତି । ଏଥିରୁ ବଳ ପୁଲକର ଫଳ ଅର୍ଥ କି ହୋଇ ପାରେ ? ମଧ୍ୟ ଯଦ୍ୱେଶ୍ୱରଚନ୍ଦ୍ର ବାହାଦୁର ବାବୁ ଜାମିନୀନାଥ ବୋଷ ଓ ଶେକାଳାଳ ଓ ନମିତ୍ତକର ଗଜାମତେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ପୁରସ୍କାର ଦେଇଥିବାର ସେକଟସଂସ୍ଥାରେ ପ୍ରାକାଶ ହେଲେ । ସମ୍ଭାଷଣ ମହୋତ୍ସବର କଳ୍ପନାର ଗ୍ରହ ଏହି କି ସମ୍ଭାଷଣରେ ସନ୍ତୋଷକର ଉପାଦେୟ ପ୍ରକାରେ ସେ ବଳ ଅନୁକମ୍ପା ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବଙ୍ଗଳାର ବିଦ୍ୟାଳୟ ସର୍ବମ୍ଭୁ ଉତ୍କଳକରୁ ବିଦ୍ୟା-

ସାଧାରଣ ଅଦର୍ଶର ସେହିମାନେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରାୟୁ-ଙ୍କର ଶିକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଆବୃତ୍ୟାନ୍ ପୂର୍ବକ ଅଗ୍ରସର ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେହି ଦଳର ଏକ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱାତ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟ ସାମାନ୍ୟ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ତାହାଙ୍କର ଅକାଳ ମୃତ୍ୟୁରେ ପ୍ରାଣମୟ ଦେବେକର ଭଦ୍ରଲୋକଙ୍କ ଗତିର କମିଟି ସହ ଏବଂ ବେଷ୍ଟିରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୌଭାଗ୍ୟଶାଳୀ ଅବସ୍ଥାକୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି । ବିଦ୍ୟାଳୟର ପରିସାରେ ସାଧାରଣ ଫଳ ଲାଭ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ବହୁତର ସୁଖାଳ ଘୋଷଣା କରୁଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଦେବୀର ଘୋଷଣାମତେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ନ ହେଲେବି ବିଦ୍ୟାଳୟର ଉତ୍କଳ ପ୍ରଭୁ ଅନୁରୋଧ ସହ ଅଛି । ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଭୁତରେ ବେଷ୍ଟିଦାତା ଦେଲେବି ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷର ସମ୍ପତ୍ତି ନୁହେଁ ସତରଂ ସେ ଶ୍ରେଣୀର ପୁଲକର ଦୋଷ ଏହାକୁ ହୁଇ ନାହିଁ । ସେହି ଶ୍ରୀକଳେଚର କଲିକତାକୁ ପୁଲକର ଉକ୍ତ ଦେବୀର ପ୍ରତିବାଦ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସେହିମାନଙ୍କ ହିତାର୍ଥେ ଏହି ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବିଦ୍ୟା ସେମାନେ ଶିକ୍ଷା ଲାଭରୁ ବହୁତ ହୋଇଆନ୍ତେ । ଚ ୧୪ ଶ ଦେଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ସତ ୧୮୮୨ ସାଲରେ ସେ ସମୟର ନମିତ୍ତକର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଓରମଲ୍ଲ ସାହେବଙ୍କ ଶେଷ୍ଟିରେ ଟ ୭୦୦ ଟଙ୍କା ଭେଦା ସଂଗୃହୀତ ହୋଇ ଏହି ପୁଲକର ନିମିତ୍ତ ହୋଇଥିଲା । ଅବଶିଷ୍ଟ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସକାଶେ ସମ୍ଭାଷଣ ଟ ୨୦୦ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁ ନାହାନ୍ତି । ସେହି ବିଦ୍ୟାଳୟ ମହୋତ୍ସବମତେ ଏବେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାତାମାନେ ଏହି ଅଳ୍ପ ସାହାଯ୍ୟ ଦାନ ଦେବାକୁ ନିଃସନ୍ଦେହରୂପେ ଅଗ୍ରସର ହେବେ । ଏମନ୍ତ ହିତରୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଭୁ ଦାର୍ଯ୍ୟକଃ ଅମୃତ ସହାନୁଭୂତ ଓ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଦେଖାଇବା ଦାରିଣୀ ଅମ୍ଭେ ଭେଦା ଫର୍ ଅଭ୍ୟୁତ୍ତେ ଟ ୫୦ ଟଙ୍କା ଦାନ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ । ଭରସା କରୁ ଓଡ଼ିଶାର ମହାଶୟା, ଗଜା ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭଦ୍ରଲୋକମାନେ ପ୍ରସ୍ତୋତମୟ ଟଙ୍କା ଭେଦାଦ୍ୱାରା ଦାନ କରିବାକୁ ତତ୍ପର ହେବେ । ଏଥି ଉଲ୍ଲେଖ ସମ୍ଭାଷଣ ମହୋତ୍ସବ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କରେ ଶାସକର ମହତ୍ତ୍ୱ ଅଛି ମନୋହରରୂପେ ଏମନ୍ତ ତମ୍ଭାର ଗ୍ରହରେ ବର୍ଷିକା କଲେ ଯେ ଶ୍ରୋତାମାନେ ସରକାରୀ ଅନୁକମ୍ପାରେ ମହତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଗଲେ ଏବଂ ଘନୀ ଦରକାରଦ୍ୱାରା ତାହା ପ୍ରାକାଶ ହେଲେ । ବାସ୍ତବରେ ତାହା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ ଅଟେ । ଇଂରାଜୀ ଜାଣିବା ଶାଠକଶାଳେ କଳ୍ପନା ଶାଠକର ସମସ୍ତ ବୃତ୍ତି ପାଇବେ । ସେହିମାନେ

କିମ୍ପା ନ କାଶି ସେମାନଙ୍କୁ ଶ୍ରୀ ଓ ଅବ-
 ଶ୍ୟ ଅଗ୍ରବରୁ ଅଳ୍ପ ବ୍ୟୟରେ କିପରି ବୁଝାଇବୁ
 ହୁଏ କିମ୍ପା ଯାକୁ ନାହିଁ । ସାମ୍ବେଦରେ ଏକଦା
 ଦହୁଡ଼ି ଯେ ଅଗ୍ର ବସସ୍ତୁ ବସସ୍ତୁ କରକ
 ଦୋଳ ସମସ୍ତ ନଳ ଏକ ବସସ୍ତୁରେ ବେଦେ-
 ବେଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସୋଗ କରବା ଭଳି ମନୁ
 ପଢ଼ିବାର ଦେଖା କରବା ଏକ ଦହିପାଇଁ ଗ୍ରାସନ
 ବା ନିୟମାଧୀନ ଦେବା ଏକାନ୍ତ ଅବସ୍ଥା ।
 ଶୁଭରେ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଏକ ଘରେ ଶୁଭକ୍ର-
 ଶର ନିୟମ ପ୍ରତିପାଳନ କରବା ଶୁଭର ଏକାନ୍ତ
 କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଟେ । ଶ୍ରୀକାଶିରେ ନିୟମ ପାଳନ
 ଦୃଢ଼ରୂପେ ଅଭାଷ କ ବଳେ କିନ୍ତୁ ବଦଳେ
 ଭାଷା ଦେବା କଠିନ ଏବଂ ନିୟମ ପାଳନ
 ଅପାଦ୍ୟ କରନ୍ତୁ କରକ ଅଥବା ସ୍ୱାଧୀନ
 ବିଭୁତ୍ତ ବୋଧ ଦେଲେଦେ ବହିର ପରିଗମ
 ହୁଏବର ଅଟେ ।

REPORT.

The school, so called after the name of its founder the late lamented Babu Peary Mohan Acharya of this town, has passed its twenty-fifth year since it was opened, as a Middle English School in 1875, to poor and helpless boys of the town. It was next raised to the status of a High English School in 1879. On the death of its founder on the 28th December 1882, the institution came under the management of a Committee formed by his friends and sympathisers who opened public subscriptions to meet the expenses which had so long been defrayed by the founder from his own pocket. The Committee has since consisted of some of the leading gentlemen of the town who have maintained the school partly with its fee receipts, partly with the aid given by Government and partly with donations and subscriptions contributed by the generous public of Orissa. The present Managing Committee consists of the following gentlemen—

- Babu Gowri Sankar Roy, Pensioner, President
- Bhuban Mohan Acharya, Pleader
- Madhu Sudan Rao, Head Master Training School
- Sudam Charan Naik, Asstt. Supdt. Try, Mahala Orissa.
- Gopal Ballav Das M. A. Dy. Magistrate
- Res. Kisore Das B. L. Dy Magistrate
- Raj Jogeshwar Chandra Chander Bahadur M. A. B. L. Law Lecturer
- Raj Radhanath Raj Bahadur, Inspector of schools
- Babu Jagga Mohan Lall Pensioner
- Uma Chandra Bose, Head master, Survey school
- Akshay Chandra Ghosh, Clerk Commr's office
- Nilmont Chand Dey B. A., Head master of the school

Habu Baikuntha Nath Dutt B. L. Pleader, Secretary

The school was all along held in rented houses, when in 1887 Mr. Worsley, then Superintendent of the Tributary Mahals, Orissa came to its relief by himself taking a warm interest in it. An appeal was made with his permission to the Rajas and Zemindars of Orissa, and a decent amount was raised—the Maharaja of Keonjhar among others, contributing Rs. 1000 for the purpose. The amount so raised together with the surplus balance at the credit of the school sufficed to cover the money spent in purchasing the site and constructing the present building which came up to Rs. 5,167—4—3. The wants of furniture have been removed by a special grant of Rs. 250 from the Director of Public Instruction, Bengal. All that it now stands in need of, is the consolidation of the roof of the building and a compound wall—a question of about Rs. 700 which the Committee can reasonably hope at the hands of the generous public.

The year under report appears to have been a fortunate one to the interests of the institution. There was no change of any importance in its teaching staff and the school appears to have worked smoothly in its own way. The staff consisted of six English knowing teachers, one Pandit, one drawing master and one Moulati. Of the English knowing teachers one was a graduate and four were almost as good as graduates by qualification and experience.

The school consists of eight classes and the average number of boys that it had on its rolls during the year was 159 against 187 in the year before. The average percentage of daily attendance may be looked upon as satisfactory in as much as it remained steady for the last two years—being 82. The number of boys that the school enrolled on the 31st of March last was 201, of whom about 84 per cent were Hindus, 14 per cent Mahomedans and 2 per cent native Christians, and this classed again according to their respective mother tongue showed about 47 per cent to be Uriyas, 36 per cent to be Bengalees, 14 per cent to be Mahomedans and 3 per cent to be Telugas of the entire population of the school. The percentage of boys reading wholly or partly free on the above date was about 6.6 against 7.6 on the corresponding date of the year before excluding of course, the scholarship holders time—expired scholars and Mahomedan students reading free in the institution. There were 9 scholarship holders reading on the date against 13, of whom 2 were Middle English and the rest Vernacular schools.

The income of the school from its three different sources, namely fee receipts, Government grant and private contributions amounted to Rs. 3165 in the year under report against Rs 2977 in the year preced-

ing, and its total expenditure amounted to Rs 2973 against Rs. 2951

Not only was the school well off in point of finance during the year under report, but it was well off in point of success too, 9 boys out of 15 on the rolls of the First class on the 31st December 1899 appeared at the Entrance Examination of 1900 and 5 came out successful, 2 being placed in the First Division, 2 in the Second and 1 in the Third and 1 obtained a Third-Grade Government scholarship of Rs 10 a month. The class had 7 boys on its rolls on the 31st December 1900 and all these 7 appeared at the last Entrance Examination and 6 came out successful, 3 being placed in the First Division and 1 in the Second and 2 in the Third, 1 of whom obtained a Second-Grade Government scholarship of Rs 15 a month; 2 Third-Grade Government scholarship of Rs 10 each and 1 a local scholarship of Rs. 7 in the gift of the District Board of Cuttack. The examination of the lower classes was conducted this year, too, by the members of the Local Bar and the results, on the whole, were satisfactory.

In absence of a suitable play ground within the precincts of the school some of the elderly boys played cricket and foot-ball along with boys from other schools, the rest engaged themselves in native indigenous games. Drill has but lately been introduced into the school under the supervision of a non-commissioned officer of the Madras native Infantry now on pension and it is practically compulsory on almost all the boys of the school.

It is very pleasing to note that no serious breach of school discipline appears to have taken place during the year. It speaks admirably for the vigilance on the part of the teachers and sense of obedience on the part of the boys.

Since the drawing up of the above report Raj Jogeshwar Chandra Chander Bahadur after his usual liberal way, Babu Janakinath Bose and the Rajas of Kanika and Dhenkanal have been pleased to offer certain prizes by way of encouragement to the boys and in a manner to the school itself. The committee cannot express, therefore, in adequate terms how deeply obliged they are to them all for their generous help on the occasion.

President's address

We have listened with interest and pleasure to the satisfactory reports which the Honorary Secretary has been able to present to us.

The school owes its origin to the self-sacrificing zeal of one of those pioneers of education who, like his great contemporary in Bengal, the late Pandit Iswar Chandra Vidyasagar, devoted their best energies to the amelioration of their countrymen.

From small beginnings the institution has attained the status of a High English school, and though the premature death of the founder at the time endangered its very existence, his mantle fortunately was taken up by a band of earnest workers to whose exertions the present prosperous condition of the school is entirely due. In the managing Committee I am glad to find some of the best people in Orissa, headed by my friend Babu Gouri Sankar Roy whose name alone is a guarantee of good and solid administration.

The University results are exceptionally good and reflect great credit on the teaching staff, the members of which by no means highly remunerated, nevertheless, heartily co-operate with the management to ensure success.

The Raja of Dhenkanal, the proprietor of Kanika, Rai Jogeshwar Chandra Chunder Bahadur and others have, as usual, evinced their interest in education by giving several valuable prizes.

Although it is a private institution, it does not belong to any one. It is not worked for the profit of any person and is, therefore, free from the evils of a proprietary school. It gives sound education to those who cannot afford the higher charges of the Collegiate school and who, but for it, would have gone without any English Education. It is, therefore, eminently deserving of the support of every true friend of this backward Province. I congratulate the Committee that this support has been unstintingly given, and the appeal made by Mr. Worsley 14 years ago was so far successful as to provide the school with a local habitation, and as for a name, it had one already. The Secretary has made an urgent appeal to complete the work then so well begun and as he asks for no more than Rs. 700, I do not anticipate that there will be any difficulty in raising it. The donors of 1887 or their successors will doubtless respond in a generous spirit. To show my interest and practical sympathy with this useful institution I am prepared to start the subscription list with a donation of Rs. 50— in the confident hope that the full amount will soon

be made up by the Maharajas, Rajas and other gentlemen of Orissa. Few questions are of greater importance in connection with education than that of discipline. If it is asked what was the secret of the strength of the Aryan *Byzha*, the Greek Phalanx, or the Roman legion, or what makes the British battalion so invincible, the reply will unhesitatingly come that it is discipline. History furnishes innumerable instances of small bodies of men successfully encountering enemies many times their number and the chief reason in nearly every case is the superior discipline of the victorious antagonist. One such notable case, which has been fraught with the most momentous consequences to modern India, as it paved the way for the subsequent British conquest, took place in Southern India about the middle of the 18th century when a handful of French soldiers inflicted a crushing defeat upon the Nawab of Karnatic's force ten times as large, and for the first time established the immense superiority of western discipline. The same remark applies to other spheres of human activity requiring control and organization; and whether it be in the play ground, in the school room, in the concert hall or in the work shop or manufactory, it is discipline which constitutes the main element of success and without which every thing would be reduced to chaos and confusion.

The importance of discipline is equally great to the individual. It requires discipline to bring out one's mental faculties and make the best use of them. It is by discipline that one can resist the blandishments of sloth and pleasure and apply one's self to the acquisition of knowledge. Discipline is likewise essentially necessary in the moral and spiritual world. It is discipline that enables one to overcome temptation and practise Self-restraint, and the highest form of discipline is perhaps shown in the Hindu *Yoga* in which the mind is temporarily withdrawn from all objective influences.

What then is discipline with which we seem to be more or less familiar, and illustrations of which abound on

all sides? As regards the individual it consists in training the mind to concentrate the energies for a time in any given direction to the exclusion of others.

It is the only way of making the fullest use of one's powers. Opposed to it are apathy, listlessness, dilatoriness and desultoriness which are such fruitful causes of failure. It will be found that the success of an individual is in proportion to the extent to which he can direct the united strength of his faculties to the object before him; and the greatest and most successful person is he who is so trained and disciplined that he can be temporarily oblivious of every thing else except what he has immediately in view, and can with equal facility change from one subject to another at his will.

It was thus that a Napoleon could sleep soundly on the eve of a critical battle, or a Gladstone could resume the study of Homer with the ardour of a student immediately after a great Parliamentary feat. It was also thus that the greatest mathematician and the most inventive genius of antiquity, the famous Archimedes, unconscious of the fall of Syracuse, was run through the body by a Roman soldier while engaged in drawing a mathematical figure on the sands.

Great minds do not fritter away their energies but conserve them to the best purpose. This excess of concentration sometimes results in what is called absentmindedness. We are apt to call it a failing but after all it is an inevitable complement of extreme subjectivity and the proverbial erraticness of genius is but its necessary adjunct.

In this country *Samadhi* is a form of mental concentration acquired by acute discipline. Valmiki is an instance in point, but you will allow me to observe in passing that the incident must have taken place in the sacred soil of Orissa. For where else is the white ant so prolific or active? The same remark applies to bodies of men, and discipline enables the various units composing a body to merge their individual peculiarities and to put forth with the maximum of effect their combined strength for the attainment of a common object. We all know that union is strength. But there can

be no union without discipline, Hence arises the immense importance of discipline alike to the individual and to the community.

All civilised countries recognise the great value of discipline. In England the practice of discipline may be said to begin from the cradle, under the tender but firm control of an enlightened mother. The tendencies of the child are carefully watched and intelligently trained, and waywardness and obstinacy of all kinds habitually checked. At school the master takes the place of the parent, and here the youth receives his first lessons in the discipline of numbers as distinguished from that of units, and drill forms an integral part of education. He is taught obedience and respect for authority, by means which are sometimes rough, but always effective, and a Duke's son has to sag for his plebeian senior. The regard for discipline, is cultivated in the College and in all the manifold walks of life. It is enforced by such external means as dresses and uniforms and there is an appropriate costume for every function, from calling or dining to attending a levee. The relations between master and servant, superior and inferior, are marked by due consideration on one side and respectful attitude on the other. It may be said with perfect truth that the habitual regard of the Englishman for constitutionalism is the result of his training in discipline.

In our own country till not very long ago, the conduct of individuals as well as of communities was strictly regulated by discipline. A *Doija* or twice born had his natural life divided into periods each of which had its separate and distinctive disciplinary exercises. The various castes and guilds were dominated by discipline, any departure from which was considered an *adhama* or sin. The numerous *Bratas* and *Pujas* which were so lavishly prescribed were after all so many aids to discipline. But one of the worst and most mischievous effects of the contact with Western civilization has been the disappearance of the old rules of discipline while European methods have also been completely ignored. Discipline has been banished from home as well as from school and public life. The child is spoiled and pampered at home, and at school the various rival institu-

tions seek to attain popularity at the expense of discipline. Woe betide the hapless teacher who may still cling to such old world notions as "spare the rod and spoil the child," for though the zenana system luckily protects him from the biting tongue of the fond mother, he is not safe from the avenging fury of the irate father, who, if he cannot administer lynch law himself, rushes into court, where the best legal talent is arrayed not on the side of the poor teacher, but on that of the aggrieved innocent!

Similar disregard of discipline is observable in every direction. In Europe every one who is entitled to wear uniform takes a pride in appearing in it. But in our country those who have uniforms will not put them on except under compulsion. In the Government offices the clean and decently clad old *clerk amla* is gradually giving way to the English knowing clerk who affects all kinds of slovenly and nondescript costumes. Some of the instances given above may not be of intrinsic value, but they are all indicative, of the general decadence of discipline. Is it not time, gentlemen, to review the situation calmly, dispassionately and earnestly, ascertain the nature and extent of the evil and apply a remedy? Discipline must begin at home and the first lessons should come from the mother. Parents and guardians should see that out of school hours the boys remain under proper supervision. They should also support every effort made to enforce discipline at school, and the educational institutions should combine to maintain a high standard of discipline. Discipline is no doubt unpleasant and irksome, for it imposes restraint upon individual liberty, but it is wholesome and beneficial in the end. The plant has to be pruned to promote its growth and symmetry.

Coming generations should clearly perceive that without ready obedience to authority, without willing subjection to discipline, they cannot individually achieve success, nor collectively secure a place in the comity of nations.

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଗେଜେଟ ।

ଦେଶର ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ନିଃ କରଦାତାଙ୍କ ମିତ୍ର ଅଭୀମାନ ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ଶୁଣି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅବଗତ କରାଉ ବୁଝାଏ ଯେଉଁଠି ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ।

ସୁଦୂର ଗୋଟିଏ ଦିନ ମାତ୍ରରେ ଓ ଗୋଟିଏ ଦିନରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା କରାଯାଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା କରାଯାଇ ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ।

ଦିନ ମାତ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନା କରାଯାଇ ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ।

ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ଉଚ୍ଚ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କର ଦେଲେ ।

ପ୍ରାପ୍ତନା କରି ସଥୋଚିତ ହେବା ପୂଜାର ଅପ୍ରେ ।
 ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କର ମନସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି ।
 ତାଳଚେର ଦୁର୍ଗ
 ତା ୧୭୫୩୧୯୦୧

ଦୁଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ଶ୍ରୀ ବାବୁ ପ୍ରମୁଦଚନ୍ଦ୍ର ଦାସ ବାଳକୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର କର	୧୫୮
ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ	୧୫୯
ଶ୍ରୀ ବେନାଳ ମାଧୁସୂଦନ ପ୍ରସନ୍ନ ବୋ ଦିଗୁ ପାଠକ	୧୬୦
ଶ୍ରୀ ସେନା	୧୬୧
ଶ୍ରୀ ବେନାଳ ବେଦାନ୍ତ ଶାସ୍ତ୍ରୀ	୧୬୨
ଶ୍ରୀ ଉଦ୍‌ଦାସ ଶାସ୍ତ୍ରୀ	୧୬୩
ଶ୍ରୀ ନରସିଂହ ମହାପାତ୍ର	୧୬୪

ଦିଲ୍ଲୀପତନ ।
 ବ୍ୟକ୍ତହାରୀ କରନ୍ତୁ । ବ୍ୟକ୍ତହାରୀ
 କରନ୍ତୁ ।
 ଏ, ସମ୍ପଦ ଏଣୁ କୋର ଅପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଉପସାଧନା ।
 ଶୁଭକରଣୀ ସେନାଙ୍କର ଅର୍ଥ ରାମୁର
 ଦାରଣ ନାହିଁ ।

ଶାଲପା ଖାଦ୍ୟ ଶୁଦ୍ଧ—ଏହା ସେବାୟତଙ୍କ ରାଜ
 ଶୁଦ୍ଧାକର, ଚାନ୍ଦ ବୋଧନାଶକ ଓ ବଳହାରକ ସାଧନା ।
 ଉଦ୍‌ବୀର (ବଳନୀ ସେନା) ଓ ଗାଠ ବ୍ୟବହାର
 କେତେ ସମସ୍ତକାର ଘୋଡ଼, ବଗ୍ଠ, ବାଟ, ଚୋର ଚାଳ ଓ
 ଘୋଡ଼ର ବ୍ୟାଧିତା ପାଇଁ ଏହା ସର୍ବୋତ୍ତମ କର୍ମକାରକ
 ଏହା ଏକମାତ୍ର ମହୋଦଧି । ଛାଏବୁଟି ଓ କୋଷ ସରସୀର
 ଓ କୁମ୍ଭା ଦୁଇ ବସ୍ତୁରୁ ଏହା ଅଦିଗ୍ୟ ଅଟେ । ସେତକ
 ଅବେଶ, କାଳକ ଓ ବୃଦ୍ଧ ସମସ୍ତଙ୍କର ଗାଠ ଲକ୍ଷଣ କମିଯାଏ
 ଶିଶୁ ବାଢ଼ିବାର ସହଜ ।
 ମୂଲ୍ୟ ୧୮୩ ମାସୁରକ ୧୫୫

ଅତି ଉତ୍ତୋଷ୍ଣ ସମୟରେ—ନୂତନ ଓ ପୁରୁଷ
 ଫେଡ଼, ମୁହଁର ଗୁଣା ଓ ଚିତ୍, ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀର ଦୁର୍ଗା
 ଓ ଚନ୍ଦ୍ରୀ, ସରକ ଅଧୁରକ, ମୁଗୁରୁ, ଶୋଭାଶାସ
 ସେନା ପ୍ରଭାବ, ଚୋରନି ଗୁଣା, ବୋଧନା, ଚିତ୍ତ
 ଚିତ୍ତ, ଏବଂ ସମାଧାନା ବିଶାଳ ଉପସାଧନା ସେନା
 ଏହା ଏକମାତ୍ର ମହୋଦଧି । ଅଗ୍ରକମ୍ପ ମହୋଦଧି ଓ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ
 କରୁଥିବା ଏହା ଦୁଇ ଅର୍ଥ ଉପସାଧନା ସର୍ବୋତ୍ତମ
 କାର୍ତ୍ତ । ଏହା ଉପାଦାନ ଶାଳା ସମାଧାନ ୩୩ ବୋ ମଧ୍ୟରେ
 ଅବେଶ ହୁଏ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଏହା ସମାଧାନ ସମୟରେ ଅବେଶ
 ହୋଇ ଶାବକର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରାସ୍ତ ହୁଏ ।
 ମୂଲ୍ୟ ୧୮୩ ମାସୁରକ ୧୫୫

ଉତ୍କଳସମିତୀ—ଅତି ଚୋରକା, ଯାହା ଚୋରକା
 ସର୍ବୋତ୍ତମ, ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ, ପୁରୁଷ ଓ ଚାନ୍ଦ, ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ
 ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ପ୍ରଭାବ, ବୋଧ ବୋଧନା ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ପୁରୁ
 ଶାଳା ମଧ୍ୟରେ ମହୋଦଧି । ଏହାକୁ ଚୋରକା ବୋଲି
 ମଧ୍ୟ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀରେ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ବୋଲି କରାଯାଇ
 ଶାବକର ଗାଠ ଗ୍ରାସ୍ତ ହୁଏ । ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଏହା ଚୋରକା
 ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ
 ଶାବକର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରାସ୍ତ ହୁଏ ।
 ମୂଲ୍ୟ ୧୮୩ ମାସୁରକ ୧୫୫

ଦି ଶାବକ ଚୋରକା—ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ
 ସର୍ବୋତ୍ତମ ଚାନ୍ଦ, ୩୩ ବୋ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବୋତ୍ତମ
 ହୁଏ । ଏହା ଦୁଇ ଶାବ ଉପସାଧନାରେ ଅତି ଗ୍ରାସ୍ତ
 ହୁଏ ନାହିଁ । ଗୋଟି ବ୍ୟବହାର କଲେ ବୁଝି ପାରିବେ ।
 ମୂଲ୍ୟ ୧୮୩ ଚାନ୍ଦମାସୁର ୧୫୫
 ଚିନ୍ଦା—ଏ, ସମ୍ପଦ ଏଣୁ କୋ
 ଏ ୩୩ ସ୍ୱର ଉପସାଧନା ବିଧି ସମ୍ପଦ

ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ମାଲ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ମାଲରୁ ଅମୃତ ଏହି ବାଣିଜ୍ୟ
 କୋଠରେ ଉଚ୍ଚତ ମୂଲ୍ୟରେ ସମସ୍ତକାର ବ୍ୟା
 ରଣୀ ମାଲ ମାଲରୁ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀର ବୃଦ୍ଧା
 କମ୍ପୋଜିଟରୁ ବିଶ୍ୱାସ୍ୟରେ ବହୁକାଳ ମାଲ
 ଗୋଲାର ଅବୁଝା । ବାମଣୀ, ବେଦାନ୍ତ,
 ଅଠମଣିକ, ସମୁଦ୍ର, ସତେଇକଳା, ସୋନପୁର,
 ପାଟଣା, ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ, ମଧୁରକ, ଶକଳପ, ହିମୋଳ,
 ଅଠମଣିକ, ବାଣୀପୁର, ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ, ହିମୋଳ,
 ସୁକାମାଳକ ନିକଟରେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଅମୃତ
 ବାଣି କାରବାରର କଥା ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ଅମୃତ ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠରେ ବହୁ ସଦାସେ
 ସଦା ପ୍ରସୁତ ଶ୍ରଦା ବ୍ୟାଧି ଶାଳା, ଯୋଗ
 ଚୋପି, ଗୁଣା, ବ୍ୟାଧି, ବାପୁ, ସଙ୍ଗୀ, ଦୋଷଣ
 ମୁଗୁରୁ, ଶିରରେ ବାଳିବାର ସେଣା, ରୁମାଳ,
 ଶାଳ ଏବଂ ନାଳା ହୋଇ ରାଜ୍ୟର ଉତ୍କଳ
 ପ୍ରଭାବ ସିଦ୍ଧା ସୁଦା ରୂପାର ବାସକ, ଦାଣ୍ଡର
 ଦାଉଁଡ଼ାପ୍ରଭାବ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀରେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ
 ଦେଉଁ । ବସନ୍ତ ଦେବାବେଳେ ଅନୁପାଳକ
 ମୂଲ୍ୟର ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଅଗ୍ରୀମ ଦେବାକୁ ଦେବ
 କେହି ବୋଧୀ ମାଲ କ୍ରୟ କରୁବାର ଇଚ୍ଛା କରି
 ଯଶ ଲେଖିଲେ ଅମୃତ ବର୍ମସୁର ବା ଅମ୍ରେ
 ସୁନ୍ଦା ଯାଇ ପାରିବୁଁ ।

ଭାବରେ ପଶ୍ୟ ପଠାଇ ସଦାର୍ଥ ମନା
 ଲେ ମାଲ କେଉଁ ଚିନ୍ଦାରେ ଏ ଉପାଦାନେ
 (ଅର୍ଥାତ୍ ଚାନ୍ଦରେ ଏ ବେଳରେ) ପଠାଇ
 ବାଲୁ ଦେବ ଲେଖିବା ଅନୁପାଳକ । ଉତ୍କଳରେ
 ବସନ୍ତ ଭାବରେ ଶ୍ରଦାକୁ ଜଳେ ଓଡ଼ିଆ
 ମୋଦରର ରାଜ୍ୟକୁ ସୁଦା ଓଡ଼ିଆରେ ପଶ୍ୟ
 ଲେଖିଲେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଲକ୍ଷଣାତ୍ମକରେ ଅମୃତ
 ନାମ ଓ ଚିନ୍ଦା ହୁଏ ବା ଇଂରାଜରେ ଲେ
 ଖିଲେ ଲକ୍ଷଣାତ୍ମକରେ ଅମୃତ ହୁଏ ।
 ବେଲୁସେବକର ପାଲପଲରେ ମଧ୍ୟ ମାଲ
 ପଠାଯାଏ କେନ୍ଦୁ ମାଲ ପଠାଯିବା ଏବଂ ଯେଉଁ
 ଦେବା ମାସୁର ମାଲ ମନାଧିପ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ
 ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଶ୍ରୀ ପାନିମାଲ ଶ୍ରେଣୀକାଣ୍ଡ
 ଉତ୍କଳ ସାମୁଦ୍ର ବ୍ୟାପାର ବିଧି

ହୁକୁମା ଚୈତ ।
 ସେହି ମାନେ ପରିଶ୍ରମକରଣା ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ
 ଉପଦାନ ସେନାକୁ (ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ) ଦୋଇ
 କଲେ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ, କମା କୌଣସି ପ୍ରକାର
 ବିଶାଳ ଗାଠହାରୀ ସେହିମାନଙ୍କର ଅଣୁ ଗଣି
 ଧରୁଥିବ ଅଥବା ଶ୍ରୀମତରେ ବାଚସ୍ପତି ଅମ୍
 ବାଳ ପ୍ରଭାବ ସେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଶା ବୋ
 ଲସୁଦ ସେମାନେ ଅମୃତ ଏହି ହୁକୁମା ଚୈତ
 ହୁକୁମା ମାଣି ମାଲକ କଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଅନ୍ୟ
 ଲଭ କରିବେ । ଏହି ଚୈତ ବ୍ୟବହାରକୁ
 ପାଳପୁର, ବ୍ୟାଧି, ମଧୁର ଓ ଚାନ୍ଦର ପ୍ରଭାବ
 ସୁନାମାଳକରୁ ଶ୍ରଦ ପକ ଲେଖ ଅବେଶ୍ୟକ
 କର ମୁକ୍ତବେଳେ ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛନ୍ତି । ଯଦ
 ଦେହ ଅଗ୍ରୀମ ମୂଲ୍ୟ ଦେଇ ଚୈତ କ୍ରୟ କରି
 ବାକୁ ଅବଶ୍ୟକ କରନ୍ତି ତାହା ଦେଲେ କୌଣସି
 ରାଜ୍ୟକୁ ଗାଠର ଲାଭ ଦେଲେ ଅନ୍ୟ
 ସ୍ତାପରେ ଉପସାଧନା ଅପୂର୍ଣ୍ଣ । ଅବେଶ୍ୟକ କଲେ
 ପଶ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାର କରୁଥିବ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ
 ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଭାବ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଏହା ଛଡ଼ା
 ଅମ୍ରେ ଉପସାଧନାରେ ବାବୁ ଗୁଣା ଗୁଣା ଚନ୍ଦ୍ର
 ବାଳ ଉପସାଧନା, ନାଦାପ୍ରଭାବ ଚୈତ, ପୁରୁ
 ରାମ, ବାଣୀକା, ଅଗର, ଶାଳପା ପ୍ରଭାବ ବହୁ
 ଶାଳୀ ମୁକ୍ତ ଅଟୁ । ସେନା ଲକ୍ଷଣ ରଚନା
 ଜଣାଇଲେ ଉପସାଧନା କାକପ୍ରା ପଶ୍ୟ ହେଲୁ
 ସେନାକୁ ଲାଭଯୋଗେ ଉପସାଧନା ପଠାଯିବ ।
 ଉତ୍କଳ ପାଲବାପାଇଁ ଉପସାଧନା କମ୍ପୋ
 ପଲପାଲ ଚାନ୍ଦଚିତ୍ରକ ସର୍ବ ନମୁନାଚିତ ଚିନ୍ଦାକୁ
 ପଶ୍ୟ ପଠାଇବେ ।

ବାବାବଲପୁର
 ଶ୍ରୀକପୁର ଗୋଷ୍ଠୀ ଅ
 କଟକ } ଶ୍ୟାମବନ୍ଧୁ ଦାସ
 ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ

ଉତ୍କଳ ସମିତୀର ବ୍ୟବସାୟ ଉପସାଧନା ଶ୍ରୀ
 ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀରେ ଶାଳ ବୋଧନା, ଶାଳ—
 ପ୍ରଥମଥର ସଦାସେ
 ଶ୍ରୀକପୁର ୧୦୫
 ଅଧିପୁର ୧୫୯
 ଶ୍ରୀ ଏକ ମୁମୁରୁ ୧୫୯
 ମାଧ୍ୟ କୌଣସି ବିଶାଳ ଗୋଟେ ହୁଏ ହେଲେ,
 ଉତ୍କଳ ଶ୍ରୀ ୧୦୫ ବାଲୁ ମଧ୍ୟ ଦେବ କାହିଁ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସଦାସେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରଥମ
 ଅଲଭ ବେଦା ଓ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସଦାସେ ଦେବ ।
 ଅଧିକ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସଦାସେ ସଦାସେ ବ୍ୟବସାୟ
 ବୋଧିପାରିବ ।
 ଉତ୍କଳ ସମିତୀ ମୂଲ୍ୟ ଲେଖନ ସଦାସେ ପଠା
 ନାକୁ ଦେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳସମିତୀ ସମୟ ୧୯୦୯ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀର ହିଟି
 ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ ସମିତୀର ଉପସାଧନା ମୁକ୍ତ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରାବଳୀ
 ଦେବ ।

To THE EDITOR, UTKAL DIPPERA,
CUTTACK.

Dear Sir,

To you are due our best thanks for recommending to the notice of the authorities the petitions submitted by some litigants before the District Judge of Cuttack for transfer of certain cases from the file of the 1st Munsif. The petitioners have, among other reasons, stated that owing to the contemplated marriage of a son of Babu Parbati Churn Chakrabarti, a pleader of the local Bar, with a daughter of the 1st Munsif of Cuttack, Parbati Babu wins all the cases he appears for before the 1st Munsif. We are very happy to hear the District Judge has ordered for enquiry into the matter. The 1st Munsif has endeared himself to many by his uprightness and amiability and Parbati Babu has had the leading practice in the Cuttack Munsif's court for nearly thirty years. We will be glad to see them — and we are sure they will — come out without the least slur on their characters. The credulous public must be made to understand that educated men sitting in courts of Justice do not allow ties of relationship or friendship to weigh upon their better sense. Connexions exist, as are also to be formed — two of our popular pleaders, Rai Bahadur Hurry bullabh Bose and Babu Janakinath Bose, are related to the present District Judge of Cuttack — but that is no reason why people should be in a hurry to attribute to their betters the failings that cling to their every-day life.

Justice.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ହୃଦୟ ଶାନ୍ତକାମିନୀ ବିଚାର ।

ମହାଭାରତ ।

ଏହା ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କର ପରମାତ୍ମଜୀବି ପୁତ୍ର ଏ ଦୁହର ପୁତ୍ର ଏକାବେଳେ କିମ୍ପା କରବା ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣମାନଙ୍କ ପରେ ପୁରାଣକଳା ନୁହେଁ ସତରଂ ଶାସ୍ତ୍ର ଶାସ୍ତ୍ର ସୁଧା ମୁଖରେ ବିକ୍ରମ ହେଉଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପଦରେ ପ୍ରଧାନ ଉପକାଶମାନଙ୍କରେ ଉତ୍ତମ ଚିନ୍ତାମାନ ଯଥା ଦୋରାଅଛି । ଅବଶ୍ୟକ ଟ ୨୫ ମଧ୍ୟପଦ ଟ ୨୫ ସମ୍ଭାଷଣ ଟ ୨୫ ବଦପଦ ଟ ୨୫ ବସନ୍ତପଦ ଟ ୫୫ ଶୁକ୍ରପଦ ଟ ୫୫ ଚଣ୍ଡିପଦ ଟ ୫୫ ଶଲ୍ୟପଦ ଟ ୫୫ ଉଦାହରଣ ଟ ୫୫ ଦାର୍ଢ଼ିତ୍ୟପଦ ଟ ୫୫ ନାଶ ଓ ଶାନ୍ତିପଦ ଟ ୫୫ ଅଗ୍ରମୁଖ ଓ ଅଭିମେଧପଦ ଟ ୫୫ ମୁଖାପଦ ଟ ୫୫ ପୂର୍ବାପେତନପଦ ଟ ୫୫ ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟରେ ମୁଦ୍ରା ଦୋଳ କଟକ ଭରଦ୍ୱାଜନାଥପୁର ଚିତ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣମାନଙ୍କ ସଦ୍ଭାଷଣରେ ବିକ୍ରମ ହେଉଅଛି ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ସୁସମୟେ ଅବିଗମ । ଚକ୍ରା ନଗରର ସୁଖାଳ ।

କ୍ୟାସ୍ କମରର କୋହିଲୁ !!!

ଅମେରିକା ପ୍ରଦେଶରୁ ନିଉୟର୍କ ନଗରର ବିଜ୍ଞାପନାମା ଭାବୁର ଉତ୍କଳସୁମ ମେଜର ଏସ୍, ଏସ୍, ଡି, ସାହେବଙ୍କ ଆବଶ୍ୟକ

ଉଲ୍ଲେଖ ଯାଉଅଛି ।

ଉତ୍କଳବର୍ତ୍ତୀ ଶ୍ରୀମୁଖ ପ୍ରଧାନ ଦେଶ ଦେଲୁ ଏକ ଦେଶବାସୀମାନଙ୍କର ଅନୁଭବପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍କଳ ସୁଖାଳ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ ଏବଂ ତାହାର ଅପରାଧ ଅନୁଚିନ୍ତାରେ ବିଷମୟ ଫଳରୁ ଯେ ସମସ୍ତ ସହଜାଦାୟକ ଦୁଃସାଧ୍ୟ ଶୁକ ଓ ରକ୍ତସମ୍ପର୍କୀୟ ଧୀରା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥାଏ ତାହାର ହବଲରୁ ଦୂର୍ଭାଷ୍ୟ ଉତ୍କଳବାସୀମାନଙ୍କର ନୁହେଁ ଦେବାର ବୌଦ୍ଧି ପ୍ରକୃତ ସ୍ତାୟୀ କର୍ମକଳ୍ପ ଓ ଶିଷ୍ୟ ପ୍ରତିକଳ ବୌଦ୍ଧି ଚିନ୍ତା ପଦ୍ଧତିରେ ଅନୁପର୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇ ନାହିଁ । ସତ୍ୟ ଚିନ୍ତାକ୍ଷେପ ଶ୍ରୀମୁଖ ଓ ଶିଷ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟମାନଙ୍କ ଭୂତ୍ୟାମାନଙ୍କରେ ନା ସ୍ୱାର୍ଥର ବିଷୟରେ ଯେ କେବଳ ଠକାଇ ଆସୁଅଛନ୍ତି ତାହା ନୁହେଁ ! ଅଥଥା ଉତ୍କଳ ଶିଷ୍ୟର କିମ୍ପାରେ ବିଷୟର ଫଳ ଦେବାର ଦେଖାଯାଏ; ସୁଲକ୍ଷଣରେ ସଦ୍‌ବଚନ ଚିନ୍ତାକଳ ଶିଷ୍ୟରେ ଉପକାର ଦେଖାଯାଏ ସତ୍ୟ ! କିନ୍ତୁ ସାମାନ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସରେ ବା ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ଅନୁଭବରେ ସୁଲକ୍ଷଣ ହୋଇ ଥାଏ । ଏହି ସତ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ପର୍ଯ୍ୟାଲୋଚନା କରି ତାହାର ପ୍ରକୃତ ଶିଷ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ କଳ୍ପନାରେ ଯଦି କିଏ ବ୍ୟାପୀ ଅନୁମାନଙ୍କ ଅବଚଳ ଅଭ୍ୟାସକୁ, ଅନୁଭବ ପରମ୍ପରା, ଅନୁଭବ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟ, ବହୁ ଅନୁଭବ ଓ ପରାଶା ଫଳରେ ଉପକାର ସଦୃଶ ଉପଦେଶା ଉତ୍କଳ ଉପସ୍ଥିତ ଆବଶ୍ୟକ ରେଖକ ଶୁଣାଉଛନ୍ତି ଦେବେ କୁହାଯାଉ ନା ବୁଲୁ ନିର୍ଦ୍ଦାୟକ ସହିତ ଭଲ ପରିଷ୍କାର,

ଆବୁସାହିବ, ଶୁକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ, ପାରଦନୋଷ ନାଶକ, ପୁଷ୍ପକର, ମେଧା ଓ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକୁ ବୃଦ୍ଧିକର ପ୍ରଭୁର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଓ ଶରୀର ସରଳଣ ଉପଯୋଗୀ ୨୨ ପ୍ରକାର ଦେଶୀ ଓ ବିଲଗ୍ନ ଶିଷ୍ୟର ସାରଗ୍ରାମ ଏକତ୍ର କରି ଲଲେଇଗ୍ରୋ ଅର୍ଥାତ୍ ଚାନ୍ଦିକାଗ୍ରୋ ସଂଯୋଗେ ନୂତନ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ପ୍ରକରଣେ ଏହି ଲଲେଇଗ୍ରୋ ସାଲିଷା ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇ ଏବେକି ପରେ ଚିକିତ୍ସା ଜଗତରେ ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱ ଅନୁଭବ ଦୁଷ୍ଟର ହୋଇଅଛି । ତମସାଧନ ଦକାଶ ପ୍ରାଣରେ ଏକ ଅଶାର ପ୍ରଦାପ ଜନ ଉଠିଅଛି !!!

ଅସିୟା, ଭାରତୀୟ, ଅମେରିକା, ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିୟା ପ୍ରଭୃତି ମହାଦେଶମାନଙ୍କର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଚିକିତ୍ସକ ଓ ଜନସାଧାରଣ ମୁକ୍ତକଣ୍ଠରେ ଘୋଷଣା କରୁ ଅଛନ୍ତି ଯେ ଶୁକ ଓ ରକ୍ତସମ୍ପର୍କୀୟ ଯାତା ଯେଗର ଏପରି ସଂଗ୍ରହ ସମ୍ପନ୍ନ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କ୍ରିୟାକରକ, ସମ୍ୟକ୍‌କର୍ମପ୍ରଦ, ସ୍ୱସ୍ଥସେବ୍ୟ, ନିର୍ଦୋଷ, ଶିଷ୍ୟ ଆଉ ଦୁର୍ଲଭ ନାହିଁ । ବାଲସୁନ୍ଦର ସୁନ୍ଦର ଦୋଷରେ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ମୈଥୁନରେ ବା ଅପସିଦିର ଅପବିତ୍ର ସଂସର୍ଗରେ କିମ୍ପା ଅଧିକ ଅଧ୍ୟାୟରେ ଅଧିକ ଚିନ୍ତାରେ ଅଧିକ ସଦ୍‌କାମରେ, ସାହାଯ୍ୟ ଓ ମାନସିକ ପରମ୍ପରା ବାହୁଲ୍ୟରେ, ଦାର୍ଢ଼ାଳି ବ୍ୟାପୀ ପ୍ରକାର ସୁଧାଭାଷଣେ ପ୍ରମୋଦେ ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ କର ସ୍ତାନରେ ବାସ, ପାରଦ ମିଶ୍ରିତ ବା ଉତ୍କଳର ବିଶିଷ୍ଟ ଶିଷ୍ୟ ସେବକରେ, କିମ୍ପା ମ୍ୟାଲେରିୟା ଓ ଉପଦେଶ ବିଷ ପ୍ରଭୃତି ଶରୀରେ ପ୍ରବେଶ ହେବା କାରଣରୁ ଯଦି—

ଶୁକ ଦୁର୍ଗତ ହୋଇ—ଆଉ ଦୌର୍ବଳ ସୁରୁଷ୍ଟ ହଜି, ଶୁକର ଭଲଭା, ଅନିଚ୍ଛା ବ ଅନ୍ଧ ଉତ୍ତେଜନାରେ ରେଫେସା, ସଦ୍‌ବାସରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବା ଅସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଅଗ୍ରମ, ରତନକ୍ରିୟାକର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅଙ୍ଗର କୋମଳତା, ମେଦ, ପ୍ରମେଦ, ଶୁକ୍ରମେଦ, ପ୍ରସ୍ତାବଯତ୍ନଶା, ପ୍ରସ୍ତାବ ସଙ୍ଗରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ଅବା ଅଲକ୍ଷରେ ଶୁକ୍ରପଦ, ଲୁଗାରେ ଦାନ ଲୁଗା, ସ୍ୱପ୍ନଦୋଷ, ମଳର ବେଗରେ ଶୁକ୍ର ନିର୍ଗତ ହେବା, ଶୁକ୍ରର ସନ୍ତାପ ଉତ୍କଳ ଶକ୍ତିର ଅଭାବ, ଧାରଣା ଶକ୍ତିର ଘାତ, ଶିଳୋଚ ଦର୍ଶନ ବା ପୂର୍ଣ୍ଣ ମାତ୍ରେ କିମ୍ପା ସାମାନ୍ୟ ସଦ୍‌ବାସରେ ଶୁକ୍ରପାତ, ମୁଷ୍ଟିକ୍ରିୟା, ମୁଷ୍ଟିକ୍ରିୟା ଅନ୍ଧ ୨ ବା ଅଧିକ ପରମାଣରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ହେବା, କହୁମୁଖ ପ୍ରସ୍ତାବ ଲଲ ବା ଗୋଳିଆ ହେବା, ମୁରଗ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରାଶକ୍ତିର ଦ୍ରାସ, କେଶର ଅକାଳ ପକ୍ୱତା, ଚିତ୍ତପତ୍ତା ସୁନ୍ଦର, ସାମାନ୍ୟ ଦାରଣରୁ କୋଷ, ଦର୍ଦ୍ଦିନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅନିଚ୍ଛା, ସାହାସ ଓ ଉଦ୍ୟମ ଘାତକା, ସାମାନ୍ୟ ପରିଶ୍ରମରେ ବା ନିଦ୍ରାର ସମୟରେ ଦର୍ମ ନିର୍ଗତ ହେବା, ମସ୍ତିଷ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ

ସ୍ୱାଧୀନ ଓ ଚୁକ୍ତ ଓ ସେହି ଚିନ୍ତା ପ୍ରଣୟ
 ଚନ୍ଦ୍ର କୋଟର ଗଳ, ଦେବ ରୁପ, ଶୁଣ ଓ ଶାନ୍ତ
 ଶୁଧାସୁଧା, ପରପାକ ପତ୍ରିକା ଉତ୍ତର, ଅମ୍ଳ,
 ଶୁଣ ଚଳନା, କୋଷ୍ଠାକ ବସ୍ତୁବସ୍ତୁ, ଦାଢ଼,
 ଗୋଡ଼ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରାଳା, ମୃଣ୍ମୁଳ, ଚିତ୍ତ ଉତ୍ତର
 ଲକ୍ଷ୍ୟାଦି ବୋଧଦେବା ପ୍ରକାର ଶୁକଳ ଶୁଣ ବା
 ଚନ୍ଦ୍ରପର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦେଖାଏ କମ୍ପା ସେହି
 ସବୁ ଭାବରେ ସଦ—

ରକ୍ତ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ—ରକ୍ତ ପୀତଳ ଦୁର୍ବଳ,
 ପାଳକଦୁର୍ବଳ, ଉପଦଂଶ (ଗର୍ଭ) ବାଲକର,
 ଅମ୍ଳତ, ମାଞ୍ଜୁଗ୍ର, ବାଗା, ଦାକ ଓ ମୃଣ୍ମୁଳ
 ଭିତରେ କମ୍ପା ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠ, ଦୋଷ ଓ ଚାକ
 ପ୍ରକାର ପ୍ରାୟରେ ଦା, ପାଗର ଦା, ମୃଣ୍ମୁଳ ପ୍ରା-
 ଚନ୍ଦ ଗାଳା ଦା, ଗୋଷଦେବା, ଦାକ୍ଷ, ଦାକ୍ଷର,
 ରାଗର, ହୃଦ, କାକ୍ଷ, ପ୍ରକାରଦୁର୍ବଳମୟ କର୍ମ-
 ସେନ, କୃତ, ପ୍ରକାର ଦାକ, କବା, ଉତ୍ତର,
 କର୍ଣ୍ଣ, ସୁକ, ଦ୍ରୁପ, ପାଦ ଓ ସକ୍ଷ ସକଳର
 ଶୁକ୍ଳ, ବେଦନା, କଳକଳ ଦୁର୍ବଳ, ମୋଡ଼
 ଦୌର୍ଲଭ୍ୟ, ସେହିକରି ରକ୍ତକୋଷ୍ଠର ମୁନ,
 ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠ ପ୍ରକାର ଓ ବ୍ୟଥା, ଚନ୍ଦ୍ର ବିଶ୍ୱଳ ମୃଣ୍ମୁଳ
 ଦୁର୍ବଳ, ସଂସାର ଲକ୍ଷ୍ୟାଳରେ ସାମୟିକ ବା
 ଅସାମୟିକ ପାପ ବା ଗରମ ସଂସର ଲକ୍ଷ୍ୟାଳ
 ହାକର ବା ମୋଡ଼ ଦଳରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠ
 କମ୍ପା ପ୍ରକାରସେଷେ ସାଦା ବା କଳା କଳା
 ଚନ୍ଦ୍ର, କୁଣ୍ଡାଳି ହୋଇ ପୁଲ୍ଲ ଉଚ୍ଚିକା, ଚନ୍ଦ୍ର
 ଚଳ ପତ୍ରିକା, କୁଣ୍ଡାଳା, ଚନ୍ଦ୍ରାଳା, ଗୋଷ,
 ଅଗ୍ରଣି, ଦୋଷ୍ଠାକ ପ୍ରକାର ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠ
 ଶାନ୍ତ ବା ଚନ୍ଦ୍ରପର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦୋଷାଏ,
 କମ୍ପା ଉତ୍ତରସଂସର ସେନସଂସର ଦୌର୍ଲଭ୍ୟ
 ଲକ୍ଷ୍ୟାଳ ପ୍ରକାର ପାଲଥାଏ, ଦେବେ ଏହି ସାଲ୍ୟା
 ସେବନ କର, ଚାକ୍ଷପତ୍ରିକା ପ୍ରକାରରେ
 ସେନେ ଶୁକଳ ପଳକ । ଦୋଷ ପ୍ରକାର
 ହେବେ, ଶୁଧା ବୁଦ୍ଧି ହେବ । ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକାର ହେବ
 ଏବଂ ଏକମାତ୍ର ଔଷଧ ଏକ ମୋଡ଼ର ଅପେକ୍ଷା
 ଅଧିକ ଅନ୍ତର୍ଗତ ହେବ । ଏବଂ ସପ୍ରାୟରେ, ଅପା-
 କରକ୍ତ ଉପକାର ଜଣାଯିବ ଏବଂ ଦେଶର
 ବସୁଷ ଓ ସେନର ଅନୁପ୍ରା ଓ ଉତ୍ତର ଧାତୁ
 ପ୍ରକାର ଭେଦେ ସପ୍ରାୟତଃ ୨ ସପ୍ରାୟ ମଧ୍ୟରେ
 ସଂକଳେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଲକ୍ଷ୍ୟ
 ହୋଇ, ସଂସାର ଦୁର୍ବଳପ୍ରାୟ ଓ କଳସ୍ତ ହେବ,
 ଦେହର ଲକ୍ଷ୍ୟାଳ ବୁଦ୍ଧି ହେବ, ରକ୍ତକୋଷ୍ଠର
 ସଂକଳି ବ୍ୟାଧି ପାଲକ, ସଦାସତରେ ସମତା
 କର୍ଣ୍ଣ ବା ସୁକଳକ୍ଷ୍ମର ବୁଦ୍ଧି ହେବ । ଦୂର୍ବଳ-
 ରକ୍ତ ଶୋଷକ ହୋଇ ମୃତକ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠାଳକ
 ହେବ । ପାକପତ୍ରିକା ଓ ମାନସିକ ଦୌର୍ବଳ୍ୟ ଏବଂ
 ଅବସେନା ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ସୌକର ଚାଲେ-

ଚନ୍ଦ୍ର ସାମ୍ୟକ ନଳ ସାମ୍ୟ ଓ କର୍ମସାମ୍ୟ ସୁକଳସୁ
 ଫେର ପାଲକ ଏବଂ ଅଗ୍ରକର ଦାଦା ଉତ୍ତର
 ରକ୍ତ ।

— ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠରେ କୁଦାସାଳପାରେ ସେ ଏହା
 ରୁମ୍ବ ସେନର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରକାର ମର୍ଦ୍ଦୋଷ୍ୟ;
 ସେହେତୁ ପ୍ରକାରସୁ ପାକପତ୍ରିକା ପ୍ରକାର ୨ ଚନ୍ଦ୍ର-
 ସାଲ୍ୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଏହି ସାଲ୍ୟା ଗର୍ଭକାଳ
 ବ୍ୟବହାର ହୋଇ ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ
 ପତ୍ରିକା ଅନ୍ତର୍ଗତ ପ୍ରକାର ଦୋଷାଳଅନ୍ତ ।
 ସେହି ହେତୁ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଏହା ଶାନ୍ତ
 ଅଧିକାର କରୁଅଛି ଏବଂ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରକାରସଂସର
 ଲକ୍ଷ୍ୟ ଦରକାର ଏଥିରେ କୌଣସିପ୍ରକାର ବ୍ୟାଧି
 ବା ମାଦଦଦକ୍ଷର ସଂସର ନ ଥିବାରୁ ଅନ୍ତର୍ଗତ
 ଦୁର୍ବଳ ଦଳକା ସମସ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଓ ସକଳ
 ଚନ୍ଦ୍ରରେ ଚନ୍ଦ୍ରରେ ସେବନ କରପାଲକ୍ଷି ।
 ବସେନା ସନ, ଅନ୍ତର, ଓ ପଥ୍ୟାପଥ୍ୟର
 ବିଶେଷ ଦୌର୍ଲଭ୍ୟ କଠିନ ନିୟମ ନ ଥିବାରୁ
 ପୀଡ଼ିତ ଲୋକ ଏହା ଏକମାତ୍ର ଦକ୍ଷ ! ଧନ
 ଦରକାର ସମାଜ ଅଧିକାର !

ଚନ୍ଦ୍ର ପୀଡ଼ିତ ଆଧ—ଏହି ସାଲ୍ୟା ସେବନ
 କର ସଂକଳରେ, ସୁକଳରେ, ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠର ଦକା
 ସାଦାସାଳରେ, ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ କୋଷ୍ଠାଳକ୍ଷ୍ମ
 ହୋଇ ସୁଖରେ ଗର୍ଭାଗନ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରବ ।

ଚନ୍ଦ୍ର ବଳ ଆଧ—ଏହି ସାଲ୍ୟା ପ୍ରକାର
 ଏକମାତ୍ର ଦୁର୍ବଳ ସକଳ ମିଶ୍ରିତ କର ସେବନ କର,
 ସଂସର ସୁ ପ୍ରକାରରେ ଉତ୍ତର ସାଧ୍ୟ ହେବ ।
 ସଂକଳରେ କର ଅନ୍ତର୍ଗତ କର ପାଲକ ଦାକ୍ଷ
 ଏବଂ ଉତ୍ତର ଅନ୍ତର୍ଗତରେ ସୁକା ସୁକ ବାଲକ୍ଷି
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାନ୍ତା ଉପସ୍ଥ ହେବ ଦାକ୍ଷ ।

ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠ ଦୁର୍ବଳ—ଲକ୍ଷ୍ୟାଳ ସାଲ୍ୟା
 ଅନ୍ତର୍ଗତ ଶକ୍ତି ପ୍ରକାରରେ ଦେହସାତ କଳକ
 ପ୍ରକାର ଓ ଅସମ୍ଭବ କଳକ ଦେଖି ପ୍ରକାର ଔଷଧ
 ବ୍ୟବସାୟ ମାତେ ନାଳ କରୁଅଛନ୍ତି । ସେହି
 ନମନ୍ତେ ଏହି
 ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠ ଦୁର୍ବଳ
 ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠରେ
 ହେବ ନ ଥୁ ଶ
 କରହୋଇଅଛି ,

ଏବଂ ପ୍ରକାର ଚିତ୍ତର ଶୋକ ଉପରେ ଏହ
 ସମ୍ଭବ ଅଛି । ଫେର ଥିଲେ ଉକ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠ
 ଦାକ୍ଷ ଦାଦା ଦୁର୍ବଳ, ସେ ହେଉ ଉକ୍ତ ଦୁର୍ବଳ-
 ଦାଦାକୁ ଧରନ୍ତ ହେବ ପାଲକେ, ଅଧିକା ଅନ୍ତ-
 ଗାଳକ ଲକ୍ଷ୍ୟାଳ ସାଲ୍ୟାଳକ୍ଷ୍ମରୁ ସୁଖ ଦାକ୍ଷ
 ଦୋଇ ପ୍ରକାର ଦେଲପାରେ ଦାଦାକୁ
 ଟା ୧୦୦୦ ୧ ଦା ସୁକପାଳ ହୋଇ କରକ୍ଷିକ

ମୂଲ୍ୟାଦ—ଲକ୍ଷ୍ୟାଳ, ବାଲକା, ଉତ୍ତରକୋଷ୍ଠ
 ବ୍ୟବସାୟ ସକଳ ଏବଂ ସପ୍ରାୟ ସେବନୋପ
 ଶୋକା ପ୍ରକାର ଚିତ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ୟାଳ ସାଲ୍ୟାଳ
 ମୂଲ୍ୟ ୧୨ ୧ ଦା ୩ ଟିଣି ୫ ୫୫, ୬ ଟିଣି
 ୧୧୦୫, ଚଳକ ୧୨୦ ୧, ଚଳକ ୧୨୦୧
 ପ୍ୟାକ—ଏବଂ ଚିତ୍ତାଳୁ ଦାକ ଚିତ୍ତ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଉତ୍ତରକୋଷ୍ଠ, ଦାଦମାତ୍ର ପ୍ରକାର ଚିତ୍ତ ୧ ୫୫,
 ଚଳ ଟିଣିରେ ୧୧୧, ୨ ଟିଣିରେ ୧୧୫,
 ଚଳକ ୧ ୧୧ ।

ପ୍ରକାରକାର ରକ୍ତରେ ଅନ୍ତର୍ଗତେ ଦୌର୍ଲଭ୍ୟ-
 ଠାରେ ଏକେକ୍ଷ ନମ୍ବର କର ଦାକ୍ଷ । ଫଳକ
 ଔଷଧ ଅନ୍ତର୍ଗତକର ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠରେ ଦୋଷାଳକ-
 ଠାକୁ ଚଳ ହୋଇଥାଏରେ ଦକ୍ଷିତ ହୁଏ ଓ
 ସଂସର ପ୍ରକାର ହୁଏ । ମଂସରକୋଷ୍ଠରେ ସେ
 ଦୌର୍ଲଭ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟାଳରେ ଦେହ ପ୍ରକାର ଅପେକ୍ଷା
 ଦାନ ଓ ଶାମ, ଦାକର ଏବଂ ଚଳ, ଦେବେ
 ଚିତ୍ତ ଅବସ୍ୟକ ଲକ୍ଷ୍ୟାଳ ପଠାଇଲେ କାକ୍ଷ; ଦାକ୍ଷ
 ଦାକ୍ଷ ଔଷଧ ପଠାଇ ଚିତ୍ତ ମୂଲ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ
 କରସାଧ୍ୟ ।

ଅନ୍ତର୍ଗତକର ପ୍ରକାର ପଠାଇବାର ଠାକୁ
 W. MAJOR & Co. } ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠ
 Barabazar Medical } ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠ
 Laboratory Calcutta } ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠ
 TELIGRAPHIC ADDRESS,
 "MAJOR" Calcutta

ସମ୍ପ୍ରକାର ଔଷଧ ଚିତ୍ତା ପ୍ରକାରକାର
 ଅବସ୍ୟାଳକ୍ଷ୍ୟ ସକଳ ପ୍ରକାର ଦେଖି ଉତ୍ତର
 ମୂଲ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ଗତକର ଏକେକ୍ଷ କରକୋଷ୍ଠ
 ସକଳକୋଷ୍ଠ କରସାଧ୍ୟ, ଦକ୍ଷ ଓ ଦାଦାକୋଷ୍ଠ
 ସକଳ ମୂଲ୍ୟରେ ମଂସର ଦାକ୍ଷାଧ୍ୟ ।

ବିଜ୍ଞାପନା ।

ପ୍ରକାର ଅନ୍ତର୍ଗତ ମର୍ଦ୍ଦୋଷ୍ୟ
 ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାରକାର ୧୦ ୧୫ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠ
 ଏକକୋଷ୍ଠାଳକ୍ଷ୍ମ ଚିତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟା ୧୫୫-
 ଗାମକା । ସଂସରକାର ଦକ୍ଷିତସେନର ଏକାକ୍ଷ
 ଉତ୍ତରକୋଷ୍ଠ ପ୍ରକାର ଦାକ୍ଷାଳ ଶକ୍ତି ଅଳ୍ପ
 ଦାଦକ ଔଷଧ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୃଶ୍ୟ ଦେଖା ବା
 ଦାକ୍ଷ । ଶକ୍ତ ପ୍ରକାର ଦାକ୍ଷ ଏହି ଔଷଧକ୍ଷ
 ଦର୍ଶନା କର ମୂଲ୍ୟକୋଷ୍ଠରେ ପ୍ରକାରକାର ଚନ୍ଦ୍ରକୋଷ୍ଠ
 ଔଷଧ ପ୍ରକାରକାର ମାତ୍ରରେ ସଂସରକୋଷ୍ଠ
 ଦାନ ଧାନ ଦାଦକର କଳ ଏବଂ ଦାଦାକୋଷ୍ଠ
 ଦେ ଚିତ୍ତା ଔଷଧ ଅବସ୍ୟକ ନ ଲକ୍ଷ୍ୟାଳ
 ଔଷଧ ପଠାଇବାର ଦାଦା ହୁଏ ଉପସ୍ଥ କରୁଏ
 ପ୍ରାୟପ୍ରାପ ।
 ଶ ସମ୍ପ୍ରକାରକୋଷ୍ଠ
 ଦେଖି ଉତ୍ତର ପ୍ରକାର, ଦାକ୍ଷାଳକ୍ଷ୍ୟ

ଉତ୍କଳ ଦିପିକା

THE UTKAL DIPIKA.

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

୧୯୧୧
ଅକ୍ଟୋବର

CUTTACK, SATURDAY THE 5TH OCTOBER 1901.

୧୯୦୧ ଅକ୍ଟୋବର ୫ ତାରିଖ ଶୁକ୍ରବାର

ଅଗ୍ରାମ ୫୩୧
ପଞ୍ଚାବେସ ୫୭୯

WANTED.

An Amin for surveying the demarcated boundaries of the forests of the Angul Division Orissa for a period of four months. The pay while employed on field work will be at Rs. 20 per mensem and when engaged at Head-quarters on plotting work at Rs. 15 per mensem. Applications for the post will be received by the undersigned up to the 31st October, 1901.

Sd, R. G. HANNAH
Extra Assistant
Conservator of Forests,
Angul Division.

Dated Angul
23-9-1901.

NOTICE

It is hereby notified for public information that a sum of Rs 20. Twenty only (excluding interest accrued to date Rs. 33-8-6) lodged in the Balasore Post office Savings Bank on account of security deposit of late Burkundaz Omrao Sing son of Gopal Sing by caste Rajput resident of Shaik Bazar Cuttack is outstanding in the books of this office. Unless claims are preferred within three months from this date, by the party or his legal heirs for the refund, the amount will be credited to Government.

Balasore Executive Engineer's office
The 16th September 1901

Sarat chandra Chaudhury
Accountant
For
Executive Engineer
Balasore Division

NOTICE.

Applications are invited for the following Temporary appointments in connection with the revenue settlement of the Baramba Killa to be undertaken from the beginning of the next Calender year. Applicants to state age, qualification, and past services. Preference to be shown to those who have served creditably in the Orissa Settlement. Application to reach the undersigned before the 31st October next.

- One Kanongoe at Rs. 75 per month
- One Head Moharir @ Rs. 40 "
- One Moharir @ Rs. 25 "
- One Nazir @ Rs. 15 "
- Four Surveyors for laying out village boundaries @ Rs. 25 each
- Four Head Amins @ Rs. 15 each
- Four Amins @ Rs. 12 each

Baramba Manager's Office,
Dated the 7th September 1901

M. M. PATNAIK
Manager

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅଳ ବନ୍ଧାରେ ପ୍ରତି ମାସ ପଞ୍ଚାଶ ଟଙ୍କା ଦେବତରେ ଏକଜଣ ଅଧିକାରୀ ମେନେଜର ମୁକ୍ତର ଦେବତ ଅବଶ୍ୟକ ହୁଏ ଏକଜଣ ଜଣାଇ ଦିଅନ୍ତୁଅଛନ୍ତି କି ଯେ ଯେଉଁମାନେ ଏକଜଣ ଦାସ ବରଷରେ ଏକ ଜମିଦାରୀ ସିରପ୍ରେରେ ଦାସ୍ୟ କରି ବହୁଦଣ୍ଡିତା ଲାଭ କରିଥିବେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ଦେଖି ମୁକ୍ତର ହସ୍ତ ଯିବ । କର୍ମଦାମିନୀଙ୍କ ଅଳ୍ପବୟସ ମାସ ତା ୧ ରଖିବୁ ତା ୧୫ ରଖି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅପଣା ପ୍ରଶଂସାପତ୍ର ସହିତ ଜମି ସାଧାର ଦାସ୍ୟତାକୁ ଦରଖାସ୍ତ ପଠାଇବେ । ଏ ମିଥ୍ୟ ପରେ ଦରଖାସ୍ତ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ନାହିଁ । ତା ୧୫(୧୦) ମେନେଜର ବାବୁ ବରଷକାଥ ଜମଦେବ Manager of Est.

ନୂତନ ଦୃଶ୍ୟରାଶି ।

ଏଥିରେ ପଞ୍ଚପୁରାଣ—ଶ୍ରୀ ମଦ୍ଭଗବତ, ମହାଭାରତ, ରାମାୟଣ, ଦଶବଣ ଓ ନୃସିଂହପ୍ରାଣପୁରାଣ ଚଉଦି ବାହୁଲ୍ୟରୂପେ ସମ୍ପାଦିତ । ଏହାକୁ ନିୟମାନୁସାରେ ପାଠ ବା ଶ୍ରବଣ କଲେ ସକଳ ପାପ ଦୂର ଓ ପୁଣ୍ୟଲାଭ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଏବଂ ଚତୁର୍ଦ୍ଦଶ ପଳ ଲାଭ ହେବ । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥରେ ମନୁସାମାଜ୍ୟର ଯାବତୀୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ମ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାଳାପ୍ରକାର ସହସ୍ରଦେଶ ବିଶଦଭାବରେ ବିବୃତ ହୋଇଅଛି ପାଠକେ ଏହାକୁ ଥରେ ପାଠ କଲେ ବା ଶୁଣିଲେ ବୃତ୍ତିପାରିବେ । ବିଶେଷ ଜଣାଇବା ବାହୁଲ୍ୟ ।

ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ପୁସ୍ତକ ବୃତ୍ତି-ବିହୀନରୂପ ଅଟେ । ଏବଂ ଏକ ସେଟ ଏଥିରୁ ଗ୍ରହଣେ ଭଗ୍ନବାର ହୁଏ । ଏହା ବୃତ୍ତି ଗ୍ରନ୍ଥ ସାକ୍ଷରଗ୍ରନ୍ଥରେ ବିକ୍ରୟ । ଗ୍ରନ୍ଥକାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିକୁ ରକ୍ଷାକର ଅଣ୍ଟା ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକୃତରେ ରକ୍ଷାକର ସେରୁପ ରୁତ୍ତି ଓ ମଣି ପ୍ରକୃତ ବହୁମୂଲ୍ୟ ପଦାର୍ଥରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏ ଗ୍ରନ୍ଥ ଜଳସାଧାରଣକର ଶୁଦ୍ଧପଦାର୍ଥକ କରବାର ସେରୁପ ବହୁମୂଲ୍ୟ ହିତୋପଦେଶରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ।—

ମେ ରହିକର ଟ ୧ ୨୧ ରହାକର ଟ ୧
୩୨ " ୪୧ " ୪୧ " ୪୧
୫୨ " ୫୦ ୫୦ " ୫୦
୬୨ " ୬୧
ରୁଦ୍ରଗଣ୍ଡା ୫୧ ୧ ୫୦ ୬
ଦକ୍ଷିଣପୁରାଣକର ୫୧ ୧ ୫୦ ୬
ଦକ୍ଷିଣ ପୁରାଣକର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।—

କ୍ଷମା ଓଡ଼ିଆ ହିନ୍ଦୀଭାଷାର ଗଭୀରଜ୍ଞାନ-
ରେ ପାଠକଙ୍କୁ ଏ ଶକ୍ତିଦୋଷ ଏବଂ କୃତ-
କ୍ଷେମଣ୍ଡିର ଗଜାମାନେ ବର୍ଣ୍ଣାବିଧିକୁ ସ୍ୱୀକାର-
ରେ ଜପ ହୋମାଦ ଦୈବ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବହୁ
ସମାବେଦପୂର୍ବକ କରିଥିଲେ । ଗତ ସପ୍ତାହର
ରୁଖିରେ ସେ ଅଞ୍ଚଳର ଜଳକଷ୍ଟ ନିବାରିଣ
ହେଉଅଛି । ସରକାରୀ ତାଲିକାରୁ ପ୍ରକାଶ ହେ
ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେ ଅଞ୍ଚଳର ରୁଖି ପରିମାଣ ବାର୍ଷିକ
ବାସତାରିକୁ ସାମାନ୍ୟରେ ଉତ୍ତମ ଅଛି ।

ଗତ ସପ୍ତକାର ଏ ନଗରର ଉତ୍କଳପୂର୍ବକ
ଦାମତ ଦେଖାଯି ସମାଚର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଓଡ଼ିଆ
କର୍ମକ୍ଷେତ୍ରରୁ ଶୁଣିବାହେବ ଏକ ଜଳ ସମୁଦ୍ର
ମୁକ୍ତି ସାହେବଙ୍କର ଅନ୍ତର୍ଯ୍ୟାମୀ ଉପଲକ୍ଷରେ ଏ
ନଗରର କେତେ କଳସମୁଦ୍ର ଉତ୍କଳସମାପ୍ତ ଏବଂ
ଦେଖାଯି ସମୁଦ୍ର ଲୋକଙ୍କୁ ଅମଳକ୍ଷଣ କରି ସମ୍ୟା
ପ୍ରକାରୁ ସର୍ବ ପ୍ରକାର ଶାନ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୈନିକ
କରିଥିଲେ । ବାଦ୍ୟ ଲଳପାନ ଅଭିସମାଜ ପ୍ରଭୃତି
ଅନେକ ପ୍ରମୋଦର ଅଙ୍ଗମାନ ଯଥାରୂପେ ଅନୁ-
ଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା । ସମସ୍ତ ଲୋକ ଏପରି ସମ୍ବଳନ
ବଡ଼ ପ୍ରୀତିକର ଏବଂ ହୃତକର ଅଟେ ।

ଗଜାମ ଓଡ଼ିଆ ହିନ୍ଦୀଭାଷାରୁ ଅବଦତ
ହେଲେ ସେ ଶକ୍ତିଦୋଷ ଏବଂ କୃତକ୍ଷେମଣ୍ଡିର
ଗଜାମାନେ ସ୍ୱୀକାରୀମାନେ ମୁକ୍ତା ଯଜ୍ଞମାନ
ପ୍ରାପକ କରିଅଛନ୍ତି । ସେ ସବୁ ସମୁଦ୍ର ଅବଧି
ତାଳପତ୍ରରେ ଲେଖା ହୋଇ ତଳପ୍ରଠକ ହେଉ
ଅଛି ସେ ସବୁ ସମୁଦ୍ର ଶିଖା ଉତ୍କଳବା ସେମାନ-
ଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ ଅଟେ । ଶିଖା ସମୁଦ୍ର ପ୍ରଭୃତିର
ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଙ୍ଗେ ଶିଖାଦାନର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଭୃତି
ଅଧିକ ମନୋହରୀ ହେବା ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟ । ଦାରଣ
ପ୍ରଭୃତି ଲୋକର ସମ୍ୟା ହେତେ ବଡ଼ିକ ସମୁଦ୍ର
ପ୍ରଭୃତି ହେତେ ଅଧିକ ହେବ । ଶିଖାପ୍ରଭୃତି
ହିନ୍ଦୀ ସମୁଦ୍ର ଲୋକିକେ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବର୍ଷପରି ଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଅନେକ
ଗଣେଶ ପ୍ରତିମା ପୂଜା ଏ ନଗରରେ ହୋଇ-
ଥିଲା । ଗତ ସପ୍ତକାର ବହୁଦିବସର, ମଙ୍ଗଳା-
ବାଦ, ଶୁକ୍ରବାର ପ୍ରଭୃତିର ଗୋ ୧୩ ଟା ପ୍ରତିମା
ସୋମବାର ଓଡ଼ିଆ ଚଢ଼ାଇ, ବାଲୁଚଢ଼ାଇ, ବଙ୍ଗ-
ଗରଡ଼ ପ୍ରଭୃତିର ଗୋ ୧୩ ଟା ପ୍ରତିମାର ଏବଂ
ଗୁଧବାର ଗୋ ୨ ଟା ପ୍ରତିମାର ଦଖଦଖ ହେଲା ।
କେତେକୃତ ଏ ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ଗଠନ ଏବଂ ମେଳର
ଦ ଶୁକାର୍ଯ୍ୟ ବଡ଼ ସମର ହୋଇଥିଲା ଏବଂ
କୌତୂହ ଲଳପାନ ଶୁଣି ଏକତ୍ରସମାଜ କେଳ-
କାଙ୍କର ମେଳର ସାଜ ସଜୋଲୁଖୁ ହୋଇଥିଲା

ଦତ୍ତବର ଚାଉଳମାନେ ଏ ଶ୍ରେଣୀର କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଜମାକର ଉନ୍ନତ ଲାଭ କରିବାର ଫ୍ରେଣ୍ଡି ବଡ଼
ଅନନ୍ଦର ହେଲେ ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଦୁଃଖର ସହୃଦ ଅବଗତ ହେଲେ
ସେ ପଦାର ମହାଗଜା କିଛିକାଳ ସଦାଶେ ସମ-
କ୍ଷେପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । କେତେକଦ ହେଲେ
ତାହାଙ୍କର ଏକ ଶୁଭୁକାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁର ଅନୁ-
ସନ୍ଧାନ ହେଉଥିଲା । ତହିଁରେ ଏମନ୍ତ କିଛିଦିଆ
ତାହାଗିଅଛି ଏ ପହିଲୁ ମହାଗଜା ତଥ ପ୍ରତ୍ୟା-
ଦତ୍ତାର ତାହାଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ଘଟାଇବା କ୍ୟାପା-
ରିରେ ଲିପ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ତଦନ୍ତୁ ଶେଷ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ ମହାଗଜାକୁ ସମକ୍ଷେପ୍ତ
କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତଦନୁସାରେ ସେଠାର ଗୋଲ-
ଞ୍ଚଳ ଏକତ୍ର ତପ୍ତାନ କେଉଁକି ସାହେବ ମହା-
ଗଜାକୁ ଧରିଦେଇ ସୁତଳାରେ ରଖାଇଅଛନ୍ତି ।
ସମୁଦ୍ର ମହାଗଜା ସେହିପ୍ରାନ୍ତରେ ରହିଲେ ।
ସୁଖ୍ୟର ପୁଣ୍ୟାସନ ବିଷୟରେ ଦେଖାଯି
ଗଜାଙ୍କର ଦାୟିତ୍ୱ ବଡ଼ ଗରଭୁ । ଏହା ସର୍ବଦା
ସେମାନଙ୍କର ସୁରକ୍ଷା ରଖିବା ଉଚିତ ।

ଉତ୍କଳ ନଗରର ଉତ୍କଳ ନାମେଷ ବିଶ୍ୱାସର
ଉଦାର ନୈତିକତାଳ ଶୁଣି ଦାବାଲର ଦୋ-
ଷେକଙ୍କୁ ନିହାତର ପ୍ରାର୍ଥାପୁରୁଷ ଶୁଭକ୍ଷଣ କରି-
ବାର ସମ୍ଭାବନାରେ ଗ୍ରାଠ କରି ବଡ଼ ଅନନ୍ଦର
ହେଲେ । ତାହାର ଶରତମଣ୍ଡିତ ଶରତରୁ ଲେଖି-
ଅଛନ୍ତି ଏ ନୈତିକ ମହୋଦୟଙ୍କର ସମ୍ଭବ
ପ୍ରାୟ ୧୮୦ ବର୍ଷ ହେଲେ ତାହାଙ୍କର ଶକ୍ତି
କେଳି ଏବଂ ଉପାଦ ବ ୨୫ ବର୍ଷ ସୁଦାସର
ବିଦ୍ୟମାନ ଅଛି । ତାହାଙ୍କର ଅଗ୍ରାଜ ବହୁଦ-
ତ୍ତା ସରଳତା ଏବଂ ଅନୁପାଗ ସୁବେଶ୍ୟାବୃତ୍ତ-
ପ୍ରଭୁ ସବୋଦ୍ଧଳ ଆଦର୍ଶ ଅଟେ । ସୁଦେଶର
ହିତ ନିମନ୍ତେ ତାହାଙ୍କର ଚିନ୍ତା ଓ ଶ୍ରମର ବହୁମ
ନାହିଁ । ସେ ପାଇଁସ୍ୱାମେଷର ଜଣେ ମେମ୍ବର
ହେଲେ ସୁଦେଶର ଦୁଃଖ କଲହବାଦିକ ଜଣା-
ଇବାରେ ଅଧିକର ସମ୍ମାନ ହେବେ ଏଥିରେ
ହେନେହ ନାହିଁ ।

ପଞ୍ଚମା ଗଜା ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ମହାଗଜା ଦାସ
ମାରି ଏଠାକୁ ଶସତ୍ରରେ ଗତ ସୋମବାର
ପଠାଇ ଦେଇଥିଲେ । ତାହାଙ୍କର ଲୋକ ହରି-
ପଦର ସାହେବଙ୍କ ଦୋଠି ଓ ଦଲେକ୍ତରରେ
ଦେଖାଇଥିଲା । ବାସନ୍ତି ଦା ୨ ତ ରମ୍ଭ ।
ଶୁଣିଲୁ ଗଜା ପଞ୍ଚାଦଶ ଲଳେ ପ୍ରଥମ ଦିନ
୨ଗୋଳ ମାରି ସେ ମରଣିବାଦ ମନେକର ରୁହି
ଅଛିଲେ । ତହିଁରେ ବାଦ ଅସମର୍ଥ ହୋଇ-

ଥିଲେହେଁ ମରି ନ ଥିବାର ପୁଣି ତହିଁ ଅନ-
ଦିନ ପୁଣି ୨ଗୋଳରେ ତାହାକୁ ବଧ ହେଲେ ।
ଏଠାର ଲକ୍ଷ୍ମଣ ଦଲେକ୍ତର ପୁରସ୍ତାର ସାତ-
ଥିଲେ । ମାତ୍ର ଗଜାଙ୍କର ମନା ଥିବାରୁ ତାହାଙ୍କ
ଲୋକ ଦେଲ ନାହିଁ । ଏଥିପୁର୍ବେ ସେ ଅତ୍ର
ଗୋଟିଏ ନାଶ ମାରି ପଠାଇଥିଲେ ମାତ୍ର ତାହା-
ଙ୍କର ଅନୁମତ ବିଦା ତାହାଙ୍କର ଲୋକ ଟଙ୍କା
ପୁରସ୍ତାର ଦେଇଥିବାର ଧୂଳି ସେ ବଡ଼ ଦୁଃଖିତ
ଥିବାର ଅନୁମାନଙ୍କୁ ସମ୍ଭାଦ ଦେଇଅଛନ୍ତି ।

ଜଣେ ସମ୍ଭାଦତା ପାଣ୍ଡୁରାୟର ଦାମତ
ଲଂଗା ସମ୍ଭାଦପତ୍ରକୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ସେ ଅର୍ଯ୍ୟ
ସମାଜ ଅନେକ ଦେଖାଯି ଶାନ୍ତିସାମାଜକୁ
ହିନ୍ଦୁଧର୍ମକୁ ଅଣୁ ଥିବାରୁ ପାଠ୍ୟମାନେ ବନ
ଶକ୍ତିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତଥୁତ କୁଏ
ଇତ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇ ସହସ୍ର ଶ୍ରୀଶ୍ରୀସ୍ତାନ
ହିନ୍ଦୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଜଣେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀସ୍ତାନକୁ
ହିନ୍ଦୁ ନ ଦେବା ସଦାଶେ ପାଠ୍ୟମାନେ
୧୦୦୦ ଟା ମାତ୍ର ଥିବାର ମଧ୍ୟ କଥିତ ହୁଏ ।
ଏ ସବୁ କଥା କେତେକର ସଦ୍ୟ ଅମ୍ବେମାନେ
କହି ନ ପାରୁ । କେତେ ଶୁଣିଅଛି ସେ ମେହି-
ମାନେ ନିଜେ ଶ୍ରୀଶ୍ରୀସ୍ତାନ ହୋଇ ସୁଦବାର
ପୂର୍ବ ହିନ୍ଦୁଧର୍ମକୁ ଯେଉଁ ଅଧିକାର ଲଭା ତରୁ-
ଅଛନ୍ତି । ଅର୍ଯ୍ୟ ସମାଜ ସେପରି ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ
ଶ୍ରୀଶ୍ରୀସ୍ତାନକୁ ହିନ୍ଦୁ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁମା-
ନଙ୍କ ବିଦେଶରେ ଅତର୍କିତ ବିପଥଗାମିକୁ
ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରାୟଶ୍ଚିତ୍ତରେ ପୁନର୍ବାର ହିନ୍ଦୁ ସମା-
ଜରେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ତ ହେଲେ ହୁଏ ନାହିଁ ମଧ୍ୟ ତାହା
ଦାଲୋପିତ ଅଟେ ।

ଦୟାଶାଲର ସମକ୍ଷେପ୍ତ ଜଳ ଯେନେଲିଷା
ଦେବ ନିଲଗପୁ ହେବସେବେବଦ୍ୟ ନିବର୍ତ୍ତକୁ
ସେହି ଅନେକଦିନ ପଠାଇଥିଲେ ତାହା ପ୍ରତ୍ୟାପ୍ୟ
ହୋଇଅଛି । କର୍ମାସୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଷ ତାହାକୁ ବର-
ଶାସୁ କରି ସେନସନ ନ ଦେଇ ମାଧିକ ହେତ
ଖୋଲକ ସୁରୁପ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାନ କରିଥିଲେ ।
ଉତ୍କଳ ସର୍ବଶ୍ରମେଷ ତାହା ସୁଦ୍ଧା ଦେବାର
ହେଉ ନ ଦେଖି ନରଣାସୁ କରୁବାର
ମତ ଦେଲେ । ସେପରି ଲିଖିତ ମତରେ ମହାମାତ୍ର
ବିଲଭ ସେବେକ୍ଷେପ୍ତ ତତ୍ୟ ହୋଇ ସେଦେଲ-
ସାହେବଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏ ସେଦେ-
ବେଲେ ସେ ତା ୧୫ ରାଜ ମଇଲେ ବନା ଅନୁ-
ମଇରେ ଶୁଭକରୁ ବାହାର ଅଧିକାହାସ ଚାହିଁଲ
ଧା ୮ ରୁ ରମ୍ଭମ ରଙ୍ଗ କରୁଅଛନ୍ତି କେତେ
ଦେଲେ ସେହିକଦଠାରୁ ତାହାଙ୍କର ଦାମ ସିରୁ-
ସରୁସ ତାଲିକାରୁ କଟାଦିବା ଯେନେଲିଷାହେବ

କୃଷ୍ଣ କାର୍ଯ୍ୟର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ରକ୍ଷା କରବାରେ ଅତି ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଉକ୍ତ ପତ୍ନୀ ଦେହାନ୍ତରୁ ଦୃଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ । ସେ ସମ୍ଭାଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲେ ଏବେ ସମସ୍ତ ଦୁଃଖରେ ପଡ଼ି ନ ଥାନ୍ତେ । ତଥାପି ତାହାଙ୍କର ଗୁଣ ଓ ଦୋଷ ବୁଝେଇବାରେ ବସ୍ତୁ ବଡ଼ କଠିନ ବୋଧ ହେବାକୁ ଅନୁମୋଦେ ହୁଏନି ।

ମରମାସ ତା ୧୭ ରଖିଠାରୁ ସେପ୍ଟମ୍ବର ମାସ ଶେଷଯଯ୍ୟନ୍ତ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଓଡ଼ିଶାର ଚଳନକାର ସଦର ପ୍ରାନ୍ତରେ ବାଟିକ ଦାସଦାସ ଯେତେ ବୃଷ୍ଟି ହୁଅଇ ଏବଂ ଏ ବର୍ଷ ଯେତେ ହୋଇଥିଲୁ ତହିଁର ତାଲିକା ଏହି ପରେ ।
 ମଥା—କଟକ ୩୦.୩୯ ଲୁ ୩୦.୩୮ ଇଞ୍ଚ,
 ବାଲେଶ୍ୱର ୪୧.୨୭ ଲୁ ୩୮.୨୮ ଇଞ୍ଚ
 ଏବଂ ପୁରୀ ୪୦. ୨ ଲୁ ୨୦.୨୩ ଇଞ୍ଚ ।
 ଗତ ପୂର୍ବସପ୍ତାହରେ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଅଧିକ ବୃଷ୍ଟି ହେବାରୁ ସେଠାର ଜଳାଭାବ ଅନେକ ପରିମାଣେ ହ୍ରାସିତ ହୋଇ ନିୟମିତ ଜଳର ୧୨ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର କଟକରେ ୧୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ପୁରୀରେ ଅଠପର୍ଯ୍ୟ ମାତ୍ର ଜଳ ବର୍ଷିଅଛି । ଏକକ ମଧ୍ୟ ମଥା ସମସ୍ତରେ ହୋଇ ନାହିଁ । ପୁରୀର ଏକକ ପ୍ରୟୋଗମତେ ବୃଷ୍ଟି ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଯେତେ ସମ୍ଭାଳର ଦେବ ତାହା ଅକ୍ଷୟାସରେ ଅନୁମାନ ହେଉଅଛି ।

ଅବଧି ଓଡ଼ିଶାସର ଶରଦର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦେବେ ପ୍ରାନ୍ତରେ ବୃଷ୍ଟିର ପରିମାଣ ଉଣା ଅଛି । ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍କଳବନ୍ଧେ, ସନପୁରୀ, ମଧ୍ୟଭାଗ, ମୁମ୍ବାଇ, ପଞ୍ଜାବ ଏବଂ ଉତ୍କଳପ୍ରଦେଶର ଦେବେ-କାଂଗରେ ବୃଷ୍ଟି ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉଣା ଅଛି । ଦୁର୍ଦ୍ଦିଗ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧିପାଇଁ ବୃଦ୍ଧି ଉଣା ଅଛି ।

ମର ୧୯୦୧/୧୯୦୧ ମାଲର ବର୍ଷପ୍ରଦେଶର ଇଂରାଜୀ ଶିକରୀ ପାଠ କର ମାଧ୍ୟକର ବନେଶ୍ୱର ଏହି ପ୍ରକାର ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି କି ବସନ୍ତଦେବରେ ଏ ବର୍ଷ ଯେତେ ମୁଲ ହୋଇଅଛି ଗତ ବର୍ଷବର୍ଷରେ ସେପରି ଘଟି ନ ଥିଲା । ସମସ୍ତ ଜୁଦେଶର ମୋଟ ସଜ ଏହିକ ପ୍ରକାର ବର୍ଷକାରି ଲୋକରେ ପ୍ରାୟ ୩୩ ମୁଲ ବାଟିଅଛି । ମଥା ଏ-ବର୍ଷର ବସନ୍ତଦେଶର ମୁଲ ସଂଖ୍ୟା ୨୫,୩୯୨ ମାତ୍ର ଏଥିର ପୂର୍ବବର୍ଷର ସଂଖ୍ୟା ୧୩,୩୯୨ ଥିଲା । ସଦାପେକ୍ଷା ତଳେ ଜିଲ୍ଲାରେ ସର୍ବତ୍ର ମୁଲ ଘଟି-ଥିଲା ଅର୍ଥାତ୍ ସେଠାର ମୁଲ ସଂଖ୍ୟା ୨,୦୮୧ ଏବଂ ପୁରୀର ମୁଲ ୧,୭୨୨ ଓ ମେଘସାଗରର ମୁଲ ୨,୦୭୧ ଅଟେ । କଲିକତାରେ ମଧ୍ୟ

ଅନେକ ମୁଲ ହୋଇଥିଲା । ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଦେ-ସାବରେ କଟକରେ ପ୍ରତି ଦଶହଜାରରେ ୩୨, କଲିକତାରେ ୩୧, ପୁରୀରେ ୧୮ ଏବଂ ବାଲେ-ଶ୍ୱରରେ ୧ ମୁଲ ଘଟିଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାମଧ୍ୟରେ ଏକା ଦାଲେଶ୍ୱରରେ ଅଧିକ ଲୋକ ଇଂରାଜୀ ଶିକାଦ୍ୱାରା ବସନ୍ତରୁ ରକ୍ଷା ପାଇଅଛନ୍ତି । କଟକ ଓ ପୁରୀରେ କଟକରଠାରୁ ବରଂ ଅଲ୍ପଲୋକ ଶିକା ହେଉଅଛନ୍ତି । ଇଂରାଜୀ ଶିକାର ଯଥେଷ୍ଟ ଅଦର ନ ହେବାରୁ ବସନ୍ତର ଉପଦ୍ରବ ବୃଦ୍ଧି ହେଉଅଛି ଏହା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଧାରଣା ଏବଂ ତାହା ଅସଙ୍ଗତ ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ଦେଶୀୟ ଲୋକ-ଦଳର ଦେଖି-ଶିକା ପ୍ରତି ଅଧିକ ବ୍ୟାପୀ ।

ପାଠକମାନଙ୍କର ସ୍ମରଣ ଅଛି ଯେ ଗତ ମାଲରମାସରେ ଅସାମ ଭୂଲିଅନର ବ୍ୟବହାର ଦେଖି ବାଲିରେ ମହାମାତ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନ-ରଲ ବାହାଦୁର ଗୁଡ଼ାଜେତର ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଲୋକବାସୀ ଗୁଡ଼ା ଓ ଅଭିବା କାରଣ ଯହିଁ କରିବାର ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ଗୁଡ଼ା ଜେନାଧିକାରୀମାନେ ଅଧିକାଂଶ ଇଂରାଜ ଏବଂ ବ୍ୟବସାୟ ସଂଘ । ସେମାନେ ଦେଖୁଅଛନ୍ତି ଯେ ଗୁରୁତ୍ୱକାମିମାନେ ଇଂରାଜର ଦେଖାଦେଖି ଗୁଡ଼ାପ୍ରତି କମେଟ୍ ଅକୃଷ୍ଣ ହେଉଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ମହାମାତ୍ୟ ମହୋଦୟଙ୍କର ଉପଦେଶ ପାଳନର ଏଥିରୁ ଦଳ ଅତି କି ସୁଯୋଗ ହୋଇ ପାରେ । କଲିକତାର ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଥ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟୀ ଏଥିରୁ ନିଜର ବଞ୍ଚାଣ ଅଧିକାଂଶ ଲୋକାଏ ଗୋଟିଏ ଗୁଡ଼ାରେ ପୁରୁ କାଳ ତହିଁ ଉପରେ ବିଚିତ୍ ଲଗାଇ ଏବଂ ଏବଂ ପଲିଷା ଦରରେ ବିକ୍ରି କରୁଅଛନ୍ତି । ବିଚି-ତରେ ଲୋକାଧିକ ଗୁଡ଼ା ପାଣିଆଇ ବିଚିତ୍ ଓ ଶ୍ରମିକ ରଖିବ ଯେ ପରେ ତହିଁ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା କଥାପିବ । ଏହା ଛଡ଼ା ଦେବେ ଜଣ ଦୁଃଖିଣ ଫେରଦାଲ କର୍ମକୁ ହୋଇଅଛନ୍ତି ଯେ ସେମାନେ ଗୁଡ଼ା ଚଳି ଏବଂ ବିଲଗ ଭୂଧରପୁଣ୍ଡ (ମାହାକୁ ଭୁଣ୍ଡ ପାଣିରେ ପକାଇଲେ ଦୁଧ ହୋଇଯାଏ) ଏହ ପଦ୍ଧତିକୁ ଏବଂ ପାଆ ଲୋକାଏ ବିକ୍ରି କରି ଦୁରୁଅଛନ୍ତି । ଏଥିରେ ଗୁଡ଼ା ଏବଂ ବିଲଗ ଦୁଧ ଭୂଧର ପଦ୍ଧତିର ସୁବିଧା ହୋଇଅଛି । ଏ ଦେଶୀୟ ଲୋକେ ଧନେଇ ପରେ ଗୁଡ଼ା ନ ପାଇଲୁ ଏବେ ପଦ୍ଧତିରେ ଗୁଡ଼ା ନ ଖାଇ ରହି ପାରିବେ କି । ଗୁଡ଼ା ଯେ ଏ ଦେଶର ଉପଯୋଗୀ ନୁହେଁ ଏବଂ ତହିଁରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ କାଳ ବନା ଉପକାର ନାହିଁ ତାହା କିଏ ଦୃଷ୍ଟୁଅଛି ? ଅନୁମୋଦେ ଏକେ ମୂର୍ଖ ନ ହେଲେ ଦୂରଦ୍ର ଦୃଷ୍ଟନ୍ତୁ ପଠନ ।

ସୂର୍ଯ୍ୟ ପଦାପ୍ତା ଗୁଜା ସମମୋଦନସ୍ୱରୂପର ବାଟିକ ଦଳ ଉପକ୍ରମରେ ଗତ ପୂର୍ବ ଶୁକ୍ରବାର ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେ ଏ କଗରର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂପ୍ରେସ୍‌ରେ କୋଠାରେ ଗୋଟିଏ ସଜ ହୋଇଥିଲା । ଅନେକ ଭଦ୍ରଲୋକ ସମାଗତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ବଦ୍ୟାଳୟର ଶ୍ରୀ ଏବେ ଅସିଥିଲେ ଯେ ସଜ ଓ ବାରଦାରେ ବିକିଏ ସ୍ଥାନ ନ ଥିଲା । ଓଡ଼ିଶାର ଶିକାପତ୍ର ବିଶେଷର ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ଗୁପ୍ତସାହେବ ଏ ସଜକୁ ଅଗମନ କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାର ନବଜ ଜତି ଶାସ୍ତ୍ରକୁ ମିଶ୍ରସାହେବ ସଜସଭାର କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରିଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ଗୋଟିଏ ବାଲୁ ସଙ୍ଗୀତ ହେଲେଉତ୍ତରୁ ସଜସଭା ମହାଶୟ ସମ-ସ୍ୱେଚ୍ଛା ହୁଇ ଗୁରୁ ଦଥାରେ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବଳେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଅନୁଷ୍ଠେ ମତେ ବାବୁ ସିଦ୍ଧେ-ଦଳାଥ ମୁସ୍ତ ରୈଧୁଣ୍ଡ ଓ ବାବୁ ଧୀରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଗୁପ୍ତ ବଜା, ବାବୁ ବନ୍ଦୀଅଧର ଉତ୍କଳ ଏବଂ ବାବୁ ଜାନକୀନାଥ ବୋଷ ଇଂରାଜୀଭାଷାରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ମହାପାତ୍ରଙ୍କର ଗୁଣ ଗର୍ଭଜ ପୁସ୍ତକ ଯେଉଁ ବନ୍ତୁତାମାନ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ସେ ସମସ୍ତ ଉତ୍କଳ ନୋଇଥିଲେ । ତହିଁ ଉତ୍କଳ ସଭାପତି ମହାଶୟ ଇଂରାଜୀଭାଷାରେ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱଳ୍ପର ବନ୍ତୁତା ପ୍ରକାଶ ହୁଇ ବର୍ଷର-କୁଇର ଅନନ୍ତ ଓ ଉତ୍କଳ ବର୍ଷକ କରୁଥିଲେ । ବାସ୍ତବରେ ଗୁଜା ସମମୋଦନସ୍ୱରୂପ ଏକାନ୍ତ ଅସାଧାରଣ ଲୋକଥିଲେ ଯେ ତାହାକୁ ଗୋଟିଏ ଅବତାର କହଲେ ଅଗଣ୍ଡି ହେବ ନାହିଁ । ତାହାଙ୍କର ଜାତନ ସଦ୍ୟା ସୁରଣ କର ଯଥାଶକ୍ତି ତହିଁର ଅନୁରୋଧ ପରଦାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରବା ସଦ୍ୟା ମଙ୍ଗଳକର ଅଟେ । ସଭାପତି ମହାଶୟ ଦକ୍ଷିଣା ପେଟରେ ଘୋଷଣା କଲେ କି ଏଠାର ଜଣେ ତେପୁଟି କଲେକ୍ଟର ବାବୁ ଅଗୁରୋଷ ହଉଁ ଗୋଟିଏ ସଦକ ପୁରସ୍କାର ଦେବାକୁ ଲଜା କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ହେଉ ଇଂରାଜୀଭାଷାରେ ଉତ୍କ-ଳର ପ୍ରାଚୀନ ସାହିତ୍ୟ ବିଷୟରେ ସର୍ବୋତ୍କୃଷ୍ଟ ପ୍ରବନ୍ଧ ରଚନା କରିବ ତାହାକୁ ତାହା ପ୍ରଦାନ ହୁଇବେ ଏବଂ ପ୍ରବନ୍ଧର ବିଷୟ ମାନ୍ୟବର ମଧ୍ୟସଦନ ଦାସ ବାବୁ ମଧ୍ୟସଦନ ପଣ୍ଡି, ବାବୁ ସର୍ବୋତ୍କଳ ସ୍ୱରୂ ରୈଧୁଣ୍ଡ ବାବୁ ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ରୈଧୁଣ୍ଡ ଓ ବାବୁ ଚୌଧୁରୀଙ୍କର ସ୍ୱରୂପ ହେବେ । ଏହା ଶୁଣି ସଭାପତି ବଡ଼ ଅନନ୍ଦ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଏବଂ ଏଥିପାଇଁ ଅନୁମୋଦେ ତାହାକୁ ଅନୁରୋଧ ଅନୁବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି । ପରମେଷରେ ସଭାପତିଙ୍କୁ ଅନୁବାଦ ଦୟାକାରୀ ସଭା ରଙ୍ଗ ଦେଲା ।

କାଞ୍ଚିବାଢ଼ିର ଅଭ୍ୟାସ ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟବୋଧେ କାମର ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏଠା ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ଅଦାଲତରେ ନାମକରଣ କରିଥିଲେ ଏ ତାହାର ନାମ ପଠାଯାଇ ଚଳୁଥିଲା । ନବାବ କାମ ମୁଦାଲ ସେ ଗାରିବୁ ଅକାଶିକା ଧରକେଇ ଲୁଚାଇଥିବ କାଞ୍ଚିବାଢ଼ିରରେ ପଢ଼ାଉଥିଲେ । ଗୁପ୍ତ ସଂକ୍ଷେପର ଚନ୍ଦ୍ର ବାବାହର ଅଃ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କୁ ଏ ମୋକଦ୍ଦମା ସୁପରି ଦେବାକୁ ସେ ପ୍ରମାଣାଦି ଦେଇ ମୁଦାଲକୁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ସୁଦ୍ଧା ସନ ୧୮୭୧ ସାଲର ଅ ଡିସେମ୍ବର ୪୨ ରୁ ମତେ ତାହା ପ୍ରତି ୨୫୯ ଟଙ୍କା ସତ ପ୍ରକାର ଦେବାର ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନ କଲେ । ସେହିପରି ମୁଦେଇ ଶକ୍ତି ପୂର୍ବକ ସ୍ୱରୂପ ପାରିବ ଏକ ମୁଦାଲ ସେ ଚଳା ଦାଖଲ କଲେ ମୁଦେଇର ପ୍ରାର୍ଥନାମତେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସାହେବ ତାହା ଅଦାୟ ନିମନ୍ତେ ଉତ୍ତରଣ ବାଦୀର କରକେ ଏକ ଯେପରି ଫର୍ଦ୍ଦ ନିଦାଣ କରମାନା ଅଦାୟ କୁଅଇ ସେହିପରି ଅଦାୟ ଦେବ । କାଞ୍ଚିବାଢ଼ିର ଅଭ୍ୟାସ ଉକ୍ତ ଯାଗରେ କେଅଇନ ମତେ ପଶୁ ଧରକେନା ବା ଅଟକ ରହିବା ଅପରାଧ ନିମନ୍ତେ ଅପାମିତ୍ତ ଏକଦଗ୍ଧ ଦେବାର ବିଧାନ ନାହିଁ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପୂର୍ବକ ସେହି ବିଧାନ ଦେଇଥିଲେ ବିଧାନକର୍ତ୍ତା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପ୍ରକେବ ମୋକଦ୍ଦମାରେ ମୁଦେଇର କଷ୍ଟ ଓ ଅପାମିତ୍ତ ହୋଇଥିବ ସମ୍ପର୍କରୁପେ ବିଦେଶୀ କର ଉପସ୍ଥଳ ଶକ୍ତି ପୂର୍ବକ ଦଗ୍ଧ ଦେଲେ ସତପ୍ରସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଶରଣ ଓ କଷ୍ଟ ରୂପେ ନାଲିସ ବରକାକୁ ବିକର ଦେବେ ନାହିଁ ଏକ ସେହି ଶ୍ରେଣିଲେକମାନେ ଅଭାବର ଦୋମେଷାଦ ଧରକେଇ କାଞ୍ଚିବାଢ଼ିରରେ ପଢ଼ାଉ ଦେବ ସକଳରେ ଦୁଇପ୍ରକାର ଶ୍ରେଣିଲର କରବାର ଉପାୟ କରଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଉଚିତ ବିଜ୍ଞା ପାରିବେ । ଅମେମାନେ ଅନୁମାନକରୁଁ କି କାଞ୍ଚିବାଢ଼ିର ଅଭ୍ୟାସ ଏହି ବିଧାନ ଅନେକଦିନ ଧରି ନ ଥିବାରୁ ଏପ୍ରକାର ନାଲିସ ଅଧିକ କୁଅଇ ନାହିଁ । ଅଧିକା ଏମନ୍ତ ଦୋଲପାରେ ସେ ଯେଉଁମାନେ କାଞ୍ଚିବାଢ଼ିର ନିକରଦାରଠାରୁ ହେ ପ୍ରକାର ପାଇ ଗୋରୁ ଧର କାଞ୍ଚିବାଢ଼ିରରେ ପଢ଼ାନ୍ତି ସେମାନେ ବସ୍ତବଲେକ, ସେମାନେ ଦୋର୍ତ୍ତ ସାବ୍ୟସ୍ତ ଦେଲେ କିଏତ ଦେବେ ନାହିଁ ଏବ ସେମାନଙ୍କର କଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କ ନାହିଁ ସେ ବହିରୁ ଶେଷାନ୍ତ ଅଦାୟ ଦେବ । ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମୁଦେଇ ବଦଳରତ ହେଲେ ମୋକଦ୍ଦମା କର ପ୍ରକୃତରେ ହେ ଶେଷାନ୍ତ ପାଇବ ନାହିଁ ଏବ ଅପାମିତ୍ତ ଭବ ଦେବ ନାହିଁ । ଯେବେ କାଞ୍ଚିବାଢ଼ିର ନିକର ଦାଲକୁ ଦେଖିବ ଦେଖ ପଞ୍ଜରୀ କେବେ ଅଭ୍ୟାସର ପ୍ରକୃତରୂପେ କରାଉଣ ନୁଅନ୍ତା ।

ସିଦ୍ଧି ବା ଗୁମାସ୍ତା ମୁକ୍ତିବର ସ୍ୱାର୍ଥ ନିମନ୍ତେ ଅପରାଧ କରବାପ୍ରକେ ଅନୁକାଃ ସହାୟତା କରବା ଦୋଷରେ ମୁକ୍ତିବରୁ ମୁଦାଲ କଲେ ସମ୍ପର୍କତଃ କଷ୍ଟ ଫଳ ହୋଇପାରେ ।

ଏ କରକର ମିଶନ ଦ୍ୱାରା ।

ଗର ଶକ୍ତିବର ସକାଳ ୮ ଘା ସମୟରେ ଏହି ସ୍କୁଲର ଶ୍ରମମାନଙ୍କୁ ବାସିକ ସୁରସ୍ତର ବିଭବଣ ଉପଲକ୍ଷରେ ସ୍କୁଲ ଗୃହରେ ଗୋଟିଏ ସଭା ହୋଇଥିଲା । ଅନେକ ସୁବେଶାସି ମହିଳା ଓ ଲଢ଼ୁଲେଇ ଏବ ଦେଶୀୟ ଗଳା ଓ ଲଢ଼ୁଲେକମାନେ ସମୁପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଯଥୋଚିତ ଉପାଦି ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । ଅନୁମାନକର ଶ୍ରଦ୍ଧାପଦ ବସିକର ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁ ଗୁପ୍ତସାହେବ ସମ୍ପର୍କର ଅଧିକ ଶ୍ରଦ୍ଧା କରୁଥିଲେ ଏବ ତାହାଙ୍କର ସହଯୋଗୀ ଶ୍ରମଣୀ ଗୁପ୍ତ ମହୋଦୟା ସହସ୍ରରେ ଯୋଗ୍ୟ ଶ୍ରମଣୀଙ୍କୁ ପୁରସ୍କାର ବିଭବଣ କରବାର ଶ୍ରମ ସୀଦାର କରବାଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତଙ୍କର କୃତଜ୍ଞତା ରାଜନ ଦୋଇଥିଲେ । ସରପଞ୍ଚମର ଇଂରାଜୀ ବକ୍ତୃତା ନିମ୍ନେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ତହିଁର ସଂକ୍ଷେପ ମର୍ମ ଏହି ଓ ଏ କରକର ବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ପର୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚିଷ୍ଠାଦି ଅଧିକାର କରଅଛୁ ଏବ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିର୍ଗମେ ଏହାର ଅଧିକ ଉନ୍ନତି ହୋଇ କି ପାଇବେ ସୁଦ୍ଧା କରକରେ ସୁଟି ହୋଇ ନାହିଁ । ଶ୍ରୀକ୍ରିଷ୍ଣାୟାଙ୍କ ସହାୟେ ଏହା ପ୍ରାପନ ହୋଇଥିଲେ ଶ୍ରୀମତୀମଣି ମଧ୍ୟରୁ ଦୁଇ ତୃତୀୟାଂଶରୁ ଅଧିକ ଶ୍ରମ କର ଧର୍ମକରଣୀ ସୁବାଦାସ ବିଲକ୍ଷଣ ପ୍ରମାଣ ଦେଇଅଛୁ ଯେ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ସକଳ ଶ୍ରେଣୀ ଲୋକଙ୍କର ସନ୍ତୋଷକରକ ହୋଇଅଛୁ । ସକଳସ୍ଥାନରେ ଗାନ୍ଧୀବାସିକ-ବିଦ୍ୟାଳୟର ସଂଗ୍ରହ ଅଧିକ ଦେଖିଲେ ଅମେ ପନକର ଦେବୁ ଦାରଣ ଧର୍ମଶିକ୍ଷା ଟିପାର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକାର ଅଳ ଦେବା ଏକାନ୍ତ ବାସ୍ତନାୟ । ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶ୍ରଦ୍ଧାକୁ ସୁକ୍ଷ୍ମସାହେବ ସେଇ ସୁଯୋଗ୍ୟ ବହୁଦର୍ତ୍ତୀ ବିଶାପତ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତିକ ବର୍ତ୍ତୁଲେ ଉପସ୍ଥଳ ଶକ୍ତିବରକିରାସ ସମ୍ପର୍କର ଦେଇଥିବାରୁ ଏଥିର ଦାର୍ତ୍ତ୍ୟ ସୁକ୍ଷ୍ମରୂପେ ନିଦାୟ ଦେଇଅଛୁ ଏ କଥା ଦୋଲିକା ବାହୁର୍ୟ ଅଟେ । ପରଶେଷରେ କରକି ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଯେଉଁ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଥିଲେ ତାହା ଅଧିକ୍ଷକ ମନୋବର ଏବ ଶେଷରୁ ହୋଇଥିଲା । ବୃତ୍ତିଠାରୁ ଚରଣ ମୁକ୍ତିବାଦି ଏହି ପ୍ରକାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କର ସେ କହଲେ ଓ ବୃକ୍ତିମାନ ଧୂମକେତୁପର ଉଦୟ ହୋଇ ଅରୁତ ଦୃଶ୍ୟରେ ଜଗତବାସୀକୁ ବିଶ୍ୱାସୀ ପନ କର ଅଭ୍ୟାସରେ ଅଦ୍ୱୟ କୁଅଇ ମାଜି

କରକିବାଦ ବ୍ୟକ୍ତି ଗୋଟିଏ ବଡ଼ ଅଭଳ କରକି ପର ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ରହିଥାଏ । ସିଦ୍ଧିକର ଦାନିକାଲ, ତାଲିକରକା, ଦେସୋଲିକ୍ତ ପ୍ରଭୃତି ଗୁଣ ଓ ବାହୁଦର୍ତ୍ତରେ ହେଉକାଳ ଶେକ ଦେଖାଇ ଦେବେ ଅନୁକୂଳ କର ବୃଦ୍ଧି ଗଲେ ମାଜି ଅସୋଦ ଓ ଅଦବର ଏବ ବର୍ତ୍ତମାନ କାଳରେ ସୁଗୀୟା ଉଦ୍ଦୋରୁପା ରାବନେ ଶ୍ରୀ ଅନେକ ଜୟଲକ୍ଷ କର କଲର ଯଥେଷ୍ଟ ପରାପୟ ଦେଇଥିଲେ ଦେଶର ନାନାମଜ୍ଜଳ ସାଧନ ନିମନ୍ତେ ଚରମୁରଣୀୟା ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅତଏବ ଚରକି ଗଠନ କରବାରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ଏହାନ୍ତ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବା ଉଚିତ । ଚରକି ବଳ ନ ହେଲେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପଳ ହେ ଦେବ ନାହିଁ ବରଂ ଚରକି ଦୋଷକୁ ମନକାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଲେ ବିଶାସ୍ତର କରକ ଦେବ ।

PRESIDENT'S ADDRESS.

Ladies and Gentlemen,
I am much obliged to the authorities of the school for inviting me to the chair and can assure them that it has given both Mrs. Gupta and myself sincere pleasure to take part in this morning's proceedings.
The report is characterized by Mr Young's excessive modesty, but it is clear that the school holds a very high place among the educational institutions of this town and that although it may not have made any distinct advance during the year, it has certainly maintained its ground. The fact that upwards of two-thirds of the boys are non-Christians is eloquent of its popularity with all classes of the community. I should like to see more denominational schools started every where, for it is of supreme importance that religion should be one of the subjects of regular study. That the University results are good and that discipline is strictly maintained is no more than what was to be expected of the highly efficient staff of teachers of which so experienced an educationalist as Mr. Young is the honoured head.

There is a saying that character counts for more than genius. Like most proverbs it contains a precious truth and crystallizes the results of the mature and accumulated experience of ages. A genius appears like a comet, astonishes the world by its brilliance and then quickly vanishes, but a man of character may not inappropriately be likened to a star of the first magnitude which sheds its lustre for ever. From the earliest times it is the men of character, rather than the possessors of transcendental abilities, that have proved the greatest benefactors of mankind. Look at Alexander, Hannibal, Timurians, Jengis Khan and Napoleon. What did they do but make a great

stir at the time and bring untold misery and suffering to countless households. They did not hesitate to spread ruin and desolation all round for the gratification of their personal vanity or ambition, or to use their undoubted powers, not for the good of their fellow creatures, but for serving their own ignoble ends. Asoka and Akbar are gratefully remembered not for the victories they achieved, though these were many, but for the various peaceful measures which they undertook for the amelioration of their subjects. Coming to present times, the good and great Sovereign, whose demise has cast a deep gloom over her wide empire, acquired such a firm hold over the affections of her people more by her exemplary character as woman, wife and mother than by her queenly virtues. It was by the strength of their character that the sages and philosophers of ancient and modern times have done so much to mould the destinies of mankind. In those great men to whom the spiritual progress of the world is entirely due, solidity of character was combined with an absorbing love for their fellow men. It was thus that Confucius and Zoroaster became the founders of new faiths, and Sakya Muni discarded a throne that he might devote his life to the service of humanity, and his religion of charity and good will to all living beings; after a lapse of over 2500 years, still claims the largest number of adherents. Mahomet and Chaitanya are later examples of the same exalted type. And as for the Son of God with whose name this school is specially associated, although all of us may not be prepared to accept his divinity, yet we are all bound to render homage to the simplicity of his life, to the beauty of his character and to his abiding concern for the everlasting good of men.

The Master's injunction to propagate his faith has been well observed by his followers. Commencing with the immortal St Paul we have a succession of honoured and illustrious names who have in the following centuries braved every danger and suffered every privation to carry the cross to distant climes. In India the achievement of the Missionaries are most conspicuous; and in this glorious work the Baptists have taken no mean or insignificant part. To those who may be unacquainted with the early history of English Education in Bengal, and who now observe its wonderful development and marvellous results, it will be of interest to know that the establishment of the first English school was due to the efforts of Carey, Marshman and Ward, those giants who towered high above their contemporaries in the strength and earnestness of their character. It is also to the Serampore Mission that we owe the introduction of the vernacular type and the publication of the first Bengali news paper, or in other words

printing and the Press, both of which have proved such potent factors in the diffusion of knowledge among the masses. It was in fact the other day while reading an interesting and thoughtful pamphlet on the study of Theology in India by our friend present here the Rev. Mr. Howells, and seeing a reference to the work of those great men that the idea occurred to me of addressing you on this occasion on the subject of character.

Their successors are carrying on the campaign against ignorance throughout the country, and no where with so much zeal and success as in Orissa. Their good works are observable both here and in Balasore, and lately while on a short visit to Bhadrak, I was greatly impressed with the single-minded devotion of a lady belonging to the American Mission, who all alone, and surrounded by strangers, had gathered together a number of ragged children to whom she was trying to impart the light of knowledge. Seed sown under such circumstances and with such care, must in time, yield a bountiful harvest. What is the source of strength of these earnest men and women and what is the secret of their influence over those amongst whom they work? It is not learning, although many of them are amply endowed with it, but it is their character. It is their pure and lofty character that commands respect.

It is one of those inscrutable ways of Providence, the beneficence of which we all realize but the reason of which it is not permitted us to fathom, that the path of honesty is also the path to success. Even from a mere worldly point of view it is best to be straight. And the Proverb says that "honesty is the best policy." It is a matter of general and universal experience that a vicious career though it may begin in apparent success, is sure to end disastrously. As with individuals, so with nations. A country prospers so long as its people are actuated by motives of justice and fairness and its policy is dictated by principles of equity and good conscience. Any departure from this high standard is sure, sooner or later, to lead to decay and ruin. Rome fell an easy prey to the barbarous Goths and Vandals when her citizens lost the sturdy character of a Brutus or a Cicero, and gave themselves up to excessive self-indulgence. The Mogul Empire came to an end when the successors of the great Akbar disregarded his principle of equal justice for all. Soon after the discovery of America, the Spaniards in the first flush of success cast to the winds all their noble and chivalrous feelings and repaid the open and unaffected hospitality of the Incas and Aztecs by nameless acts of spoliation and brutality, but it was not long before nemesis overtook them and their degeneracy is now complete. Only the

other day they had to go on their knees before a nation barely a hundred years old. On the other hand we have two bright illustrations of how "righteousness exalteth a nation." England with whom it is our good fortune to be so intimately connected has ever been the home of lofty and noble sentiments. From the very first, all that was best in the country was against the iniquitous Slave trade, and the movement which originated with a small band of Quakers gradually gained strength until after years of struggle and under the guidance of Wilberforce it was crowned with complete success. But the evil continued unabated across the seas in the United States. There also it was the Quakers, the worthy descendants of the Pilgrim Fathers, who started an agitation in which others soon joined, but it took two centuries to bring it to a head, and it was not till the time of the noble Lincoln and without loss of much precious blood that victory was at last secured. These two countries thus rid of their worst blot, like gold purged of its dross in the baptism of fire, have rapidly increased in prosperity and are now the foremost on the face of the globe.

Worth and greatness thus depend on character, which is conduct regulated solely by righteousness, honesty and a strict sense of duty. Ability without character is a source of danger rather than of strength, for it makes wickedness easier. In private or public life the most value is set on character, for without it the best talent is of no avail and is only used for selfish ends. To the young men of this school my advice is, do not neglect the formation of character. The noble examples that you have before you ought to stimulate you to be strictly honest and dutiful. When you leave school and enter the world, see that you do not belie your education by doing anything wrong or dishonourable, but strive all your lives to maintain the high standard which you are being taught here.

ଶାସ୍ତ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷା ।

କଲଚରା-କେନ୍ଦ୍ର ।

ପ୍ରକୃତ-କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଶିକ୍ଷା, ଯାହା କେବଳ ଶିକ୍ଷା ନୁହେଁ, ବରଂ ଶିକ୍ଷା ଓ ଚରାକରଣର ମିଶ୍ରଣ ଅଟେ ।

ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ କେବଳ ପଢ଼ାବୁଦ୍ଧି ଦେବା ନୁହେଁ, ବରଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ ଚରାକରଣ ଦେବାକୁ ଶକ୍ତି ଦେବା ।

ଶିକ୍ଷକଙ୍କର ଅନେକାନ୍ତ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଯତ୍ନ ନେବା ଉଚିତ । ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ କେବଳ ପଢ଼ାବୁଦ୍ଧି ଦେବା ନୁହେଁ, ବରଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ ଚରାକରଣ ଦେବାକୁ ଶକ୍ତି ଦେବା ।

ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷାର୍ଥୀଙ୍କୁ କେବଳ ପଢ଼ାବୁଦ୍ଧି ଦେବା ନୁହେଁ, ବରଂ ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ ଚରାକରଣ ଦେବାକୁ ଶକ୍ତି ଦେବା ।

ଅହୁ ତହିଁର ମାମାଂସା ଶୀଘ୍ର ଅବଶ୍ୟକ ସେ ସବୁ
ବାସନ୍ତରେ ଲେଖିବୁ ଇତି ।

ମହାତ୍ମା } ବନ୍ଧୁମତ
୨୮୩୧୧ } ଶ୍ରୀ ଜଗନ୍ନାଥକଳ ଲଳିତ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।

- ଶ୍ରୀ ନୀଳ ଶତାଧିକ ପତ୍ରା ଲେଖନୀ ଅଧିକା ୫୦ (
- ଉପର ବାହୁ ଲେଖନୀ ୫୦ (
- ବାକପତ୍ର ପତ୍ରା ପତ୍ରା ଲେଖନୀ ୫୦ (
- ବଳବେଦନା ଲେଖନୀ ୫୦ (
- ବୃତ୍ତପତ୍ରା ୫୦ (
- ବୈରବତ୍ର ସେବ ଲେଖନୀ ୫୦ (

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବ୍ୟବହାର କରିବୁ ! ବ୍ୟବହାର

କରିବୁ !

ଏ, ସତେ ଏଣୁ କୋର ଅସୁର୍ଯ୍ୟ
ଉତ୍ତମାବଳୀ ।

ଶ୍ରୀରାଜ୍ୟାଣୀ ଶେଷକର ଅହୁ ଲୟର
କାରଣ ନାହିଁ ।

ଶାଳକ୍ଷୀ ସମାପ୍ତ ହେବ—ଏହା ସଂକଳ୍ପର ଉକ୍ତ
ସଂକଳ୍ପର, ଗାନ୍ଧୀ ବୋଧନାମକ ଓ ବଳବାଦର ସାଲକ୍ଷୀ,
ଉପର (ଉପରୀ ବେଦନା) ଓ ଗାନ୍ଧୀ ବ୍ୟବହାର
କରତ ସଂକଳ୍ପର ବେଦ, ବସ୍ତ୍ର, ବାଦ, ଯେତେ ହାତ ଓ
ଦୋହର ବ୍ୟାପକତା ତାହା ଏବଂ ସଂକଳ୍ପର ଉପରଦେଶ
ଏହା ଏକମାତ୍ର ମହୋତ୍ସବ । ହୁଏତ ଓ କୋପ ପଦ୍ଧତିର
ଓ ବୃତ୍ତାଦିର ବଳବାଦ ଏହା ଅଧିକାରୀ ଅଟେ । ବୋଧକ୍ଷେତ୍ର
ଅସୁର୍ଯ୍ୟ, ବାଳକ ଓ ବୃକ୍ଷ ସମ୍ପର୍କର ବାଣୀ ମନର ଉପରେ
ଶିଶୁର ଶାଳକ୍ଷୀର ଅବଶ୍ୟକ,

ମୂଲ୍ୟ ୫୧୩ ମାସୁର ୫୦୩

ଅତି ସମାପ୍ତକାର ମିଳିବାର—ହୁଏତ ଓ ପୂର୍ବ
ମେଢ଼, ମୁଖମତର ପ୍ରକାର ଓ ଶିଳ୍ପ, ପ୍ରମୁଖକାରୀର କୁଳକ
ଓ ଚଳୁଗାନ୍ଧୀ, ସମୁଦ୍ର ଧାରଣକର, ମୁକ୍ତବସ୍ତ୍ର, ଶୋପାଶୋପା
କୋପକା ପ୍ରମୁଖ, ଉପରମିତ ପୁରୁଷାଦି, ଦୋହକା, ଶିଳ୍ପ-
କର୍ତ୍ତା, ଏବଂ ସଂକଳ୍ପର ଉପରଦେଶ ଉପରଦେଶ
ଏହା ଏକମାତ୍ର ମହୋତ୍ସବ । ଉପରଦେଶ ଉପରଦେଶ ଓ ଉପରଦେଶ
କରବାଦ ଏହା ଉପର ଅହୁ ଅଧିକାରୀ ଚୋର
ନାହିଁ । ଅତି ଉପରକର ବାଳକ ଉପରା ୨୫ ବଦା ମଧ୍ୟରେ
ଅସୁର୍ଯ୍ୟ ହୁଏ ଏବଂ ଦୋହୀ ଏବଂ ସମ୍ପର୍କ ମଧ୍ୟରେ ଅସୁର୍ଯ୍ୟ
ଏହାର ପ୍ରାକୃତକ ଅବଶ୍ୟା ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫୧୩ ମାସୁର ୫୦୩

ବରଦେଶୋର—ଆଉ ଦୋହକା, ଆଉ ଦୋହକା,
ସମ୍ପର୍କକର, ଉକ୍ତ ସଂକଳ୍ପର, ପୂର୍ବକର ବାଦ, ଶିଳ୍ପକର
ଅସୁର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରମୁଖ, ଦୋହ କାଠିଂସ ପ୍ରକାର ସାଧକମତ ପ୍ରକାର
ଶିଳ୍ପକର ମଧ୍ୟରେ ମହୋତ୍ସବ । ଏହାର ସଂକଳ୍ପର ବଳବାଦ
ମନ ଶିଳ୍ପରେ ଓ ଦୋହ କର ବଳବାଦ ବଳବାଦ ହୋଇ
ପ୍ରାକୃତକ ବାଣୀ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । ସଂକଳ୍ପ ଏହା ସଂକଳ୍ପକର
ସୁପରଦେଶ ସେବ ଅସୁର୍ଯ୍ୟ ନ ହୁଏ ବାଦା ଦେଲେ ଦୋହା
ସାଧିତ ଅହୁ ଅବଶ୍ୟକ ଉପର ନାହିଁ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫୧୩ ମାସୁର ୫୦୩

୧୦ ଓ ୩୧ମ ଦେଶକ—ଏହାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ
ସଂକଳ୍ପକର ଗାନ୍ଧୀ, ୨୫ ବଦା ମଧ୍ୟରେ ଉପର ପ୍ରକାର
ହୁଏ । ଏହା ଉପର ଆଉ ଉପର କରବାଦ ଅହୁ ପ୍ରାପ୍ତ
ହୁଏ ନାହିଁ । ଅହୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ ନୁହଁ ଗାନ୍ଧୀ ।
ମୂଲ୍ୟ ୫୦୩ ଚାକମାସୁର ୫୧୩
ଠିକଣା—ଏ, ସଂକଳ୍ପ ଏଣୁ ବ୍ୟାଂ
୫୧୩ ମଧ୍ୟ ଅଧିକାରୀ ବୃକ୍ଷ କରବାଦ

ବନ୍ଧାରଣୀ ମାଲ ।

ବନ୍ଧାରଣୀ ନଗରପୁ ଅମୂର ଏହି ବାଣିଜ୍ୟ
କୋଠିରେ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ସଂକଳ୍ପକାର ବନ୍ଧା-
ରଣୀ ମାଲ କରବାଦ ଦାନାସ୍ଥାନର ସୁକା
କମିତାରମାନଙ୍କ ଉପରଦେଶର ବହୁକାଳ ମାଲ
ଦୋହାଦ ଅସୁର୍ଯ୍ୟ । ଦାନାସ୍ଥା, ଦେଲକ୍ଷର,
ଅଠମସିତ, ସମ୍ପର୍କକର, ସଂକଳ୍ପକର, ସୋନପୁର,
ପାଟଣା, ଶିଳ୍ପକର, ମଧୁରକର, ମାଲକର, ହିଲ୍ପକର,
ଅଠମସିତ, ମାଳପୁର, ଉଲକାଦୋହା, ଶିଳ୍ପକର
ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଉକ୍ତ କଲେ ଅମୂର
ଶାଠି କାରବାଦର କଥା ଜଣା ପଡ଼ିବ ।

ଅମୂର ବାଣିଜ୍ୟ କୋଠିରେ ଉକ୍ତ ସଂକଳ୍ପ
ସଂକଳ୍ପ ପ୍ରମୁଖ ଅବା ବନ୍ଧାରଣୀ ଶାଠି, ଯୋଗ
ଦୋହା, ଦୋହା, ବ୍ୟାଂସ, ବାପ୍ରା, ସଂକଳ୍ପ, ଦୋହା
ମଧୁର, ଶିଳ୍ପରେ ବାଳକର ଦୋହା, ଉପର,
ମାଲ ଏବଂ ନାନା ପ୍ରକାର ଉପରକର ଅସୁର୍ଯ୍ୟ
ପ୍ରକାର ଶିଳ୍ପା ସୁଦା ଉପର କାସଳ, ଦୋହା
ବାଉଡାପ୍ରକାର ବସତ ଅନୁସାରେ ଉପର କରବାଦ
ଦେଉଁ । ବସତ ଦେବାବେଳେ ଅନୁମାଳକ
ମୂଲ୍ୟର ଉପରାଂଶ ଅଗ୍ରୀମ ଦେବାକୁ ଦେବ
ଦେଉଁ ବେଶୀ ମାଲ କରବାଦ ଉକ୍ତ କର
ପଡ଼ି ଲେଖିଲେ ଅମୂର କର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ବା ଅସୁର୍ଯ୍ୟ
ସୁସଂ ସାଧନ ଶାଳକ୍ଷୀ ।

ତାକରେ ପଡ଼ି ପଠାଇ ପ୍ରକାରୀ ମନା-
ଲେ ମାଲ ଦେଉଁ ଠିକଣାରେ ବ ଉପରରେ
(ଅର୍ଥାତ୍ ତାକରେ ବ ବେଲରେ) ପଠାଇ-
ବାକୁ ଦେବ ଲେଖିବା ଅବଶ୍ୟକ । ଉତ୍କଳରେ
ଉପର ବାଳକର ଅବାକୁ ଜଣେ ଉପର
ମୋକରର ଉପର ଅବାକୁ ଉପରରେ ପଡ଼ି
ଲେଖିଲେ ଉକ୍ତ ମାଳ ଉପରଦେଶରେ ଅମୂର
ନାମ ଓ ଠିକଣା ଉକ୍ତ ବା ଉପରରେ ଲେ-
ଖିଲେ ନିଶ୍ଚୟରେ ଅମୂର ଦମ୍ଭକର ଦେବ ।
ଲେଖିଲେ ଏକଲ ସାଧକରେ ମଧ୍ୟ ମାଲ
ପଠାଯାଏ କେନ୍ଦୁ ମାଲ ପଠାଯିବା ଏବଂ ପେରତ
ଦେବା ମାସୁର ମାଲ ମନାକରବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ
ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଶ୍ରୀ ସାଲ୍ୟମାଲ ଶ୍ରେଣୀକାଠ
ଲୁଣ୍ଠକଳ ସାଧକ ବନ୍ଧାରଣୀ ସିଂହ

ହୁଲୁମା କେଳ ।
ସେଉଁ ମାନେ ପଡ଼ିପବର୍ଷ କମ୍ପା ବ୍ୟୋଧକରା
ଉପରଂଶ ବୋଧକାଳ (ଉପରଦେଶ) ଦୋହ
କରବାଦ କରବାଦେ, କମ୍ପା ଦୋହର ପ୍ରକାର
କରବାଦ ଶାଳକ୍ଷୀକୁ ସେଉଁମାନଙ୍କର ଅସୁର୍ଯ୍ୟ
ଧରବାଦ ଅଥବା ଶାଳକ୍ଷୀରେ ବାଉଡ଼ଂ ଅସୁର୍ଯ୍ୟ
ବାଦ ପ୍ରକାର ସେ କୋଣର ପ୍ରକାର ବା ଦୋ-
ଲକ୍ଷ୍ୟ ସେମାନେ ଅମୂର ଏହି ହୁଲୁମା କେଳ
ହୁଲୁମା ମାଳ ସ କଲେ ନିଶ୍ଚୟ ଅସୁର୍ଯ୍ୟ
ଲେ କରବାଦେ । ଏହି କେଳ ବ୍ୟବହାରକର
ସାଳକ୍ଷୀ, କରବାଦ ପ୍ରକାର ଓ କାମକ୍ଷୀ ପ୍ରକାର
ସାଳକ୍ଷୀରୁ ଶତ ପତ ଲେଖ ଅସୁର୍ଯ୍ୟକର
କର ମୁକ୍ତକରରେ ପ୍ରକାରୀ କରବାଦ । ହୁଏ
ଦେହ ଅଗ୍ରୀମ ମୂଲ୍ୟ ଦେଲ କେଳ କରବାଦ
ବାଳକ ଅସୁର୍ଯ୍ୟ କରବାଦ ବାଦା ଦେଲେ କୋଣର
କରବାଦକର ଶାଳକ୍ଷୀ କାମକ ଦେଲେ ଅସୁର୍ଯ୍ୟ
ସାଧରେ ଉପର ଅସୁର୍ଯ୍ୟ । ଅସୁର୍ଯ୍ୟକର କଲେ
ପ୍ରକାର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାର କରବାଦ । ଏହାର ମୂଲ୍ୟ
୫୧୩ ତାକ ସାଧନ ପ୍ରକାର ୫୦୩ ଏହା ଉକ୍ତ
ଅମୂର ଉପରକରରେ ତାକକର ବେଲର କର-
ବାଦ ଉପର, ନାନାପ୍ରକାର କେଳ, ଉପ-
ର, ବନ୍ଧା, ଅସୁର୍ଯ୍ୟ, ସାଳକ୍ଷୀ ପ୍ରକାର କର-
ବାଦ ପ୍ରକାର ଅହୁ । ବେଲର ଲକ୍ଷଣ ଉପର
ଜଣାଇଲେ ଉପରକୁ ବ୍ୟବହାର ପ୍ରକାର ବେଲ-
କେଳକୁ ତାଳକୋଳେ ଉପର ପଠାଯିବ ।
ଉପର ସାଧକରା ଉପରକାର କମ୍ପା ଦୁ-
ପରକାର ତାକକର ସହ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଠିକଣାକୁ
ପଡ଼ି ପଠାଇବେ ।

ବାଦାକରମୂର
ସାଳକ୍ଷୀର ଶାଳକ୍ଷୀ ଅତି
କରବାଦ } ଶାଳକ୍ଷୀର ଶାଳକ୍ଷୀ
କରବାଦ

ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟର ଉପରକର ଉପରକାର ଅଧିକାରୀ
ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ ଧାରଣ କୋଳଅହୁ, ସାଧା,—
ପ୍ରଥମଥର ସଂକଳ୍ପ
ଧାରଣକର ୫୦୩
ଅସୁର୍ଯ୍ୟକୁ ୫୧୩
ହୁଏ ଏବଂ ସୁମୂଲ୍ୟ ୫୧୩
ମାଳ କୋଣର ବ୍ୟବହାର ସେତେ ହୁଏ ଦେଲେ,
ତହିଁର ଶାଳକ୍ଷୀ ୫୦୩ ଶାଳକ୍ଷୀ ଉକ୍ତ କେଳ ନାହିଁ ।
ହୁଏତ ଓ ଉପରକର ସଂକଳ୍ପ ଶାଳକ୍ଷୀ ପ୍ରକାର
ଅହୁର ଦେବା ଓ ଦୁଲକ୍ଷଣ ସାଧକରେ ଦେବ ।
ଅସୁର୍ଯ୍ୟ କରବାଦ ସଂକଳ୍ପ ସେବ କରବାଦ
ଦୋହାକର ।
ଉତ୍କଳରେ ମୂଲ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ସେତେ ପଠାଇ-
ବାକୁ ଦେବ ।

ଏହି ସୁକରବରଣୀ ସତ ୫୧୩ ବରବାଦକର ହୁଏ
ବରବାଦ ଉପରକର ଉପରକରରେ ହୁଏତ ଓ ହୁଏତ
ଦେବ ।

ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ ଦୁର୍ବଳ ଓ ସେହି ନିମିତ୍ତ ଦୁର୍ଗ୍ରସଣ
 ଚନ୍ଦ୍ର କୋଷ୍ଠର ଗତ, ଦେହ ରୁଗ୍ଣ, ଶ୍ୱେତ ଓ ଶ୍ୱାସ୍ତ୍ରୀକ
 କ୍ଷୁଧାହୀନତା, ପରପାକ ଶକ୍ତିର ଲୋପ, ଅନୁ,
 ପ୍ରତି ଜଳବା, କୋଷ୍ଠାବକ୍ତ ବସ୍ତୁବିକଳ, ଦାତ,
 ଗୋଡ଼ ଓ ଚନ୍ଦ୍ରକାଳା, ଦୁର୍ଗ୍ରସଣ, ଚିତ୍ତ ଗୁଣ୍ଠାନ୍ତ
 ଲବ୍ୟାକ ବୋଧଦେବା ପ୍ରଭୃତି ଶୁକଳ ଶ୍ୱେତ ବା
 ଚକ୍ରପ୍ରସର୍ଗ ଆକ୍ରମଣ କରୁଥାଏ କିମ୍ବା ସେହି
 ସବୁ କାରଣରେ ସଦ—

ରକ୍ତ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ—ରକ୍ତ ଶୀତଳ ଦୁର୍ଗ୍ରା,
 ସାକଦିବକୃତ, ରୂପଦଂଶ (ଗର୍ମ) ବାଳରକ୍ତ,
 ଅନୁପୀତ, ଗାନ୍ଧକଗ୍ର, ବାବା, କାତ ଓ ମୁଖର
 ଭିତରେ କିମ୍ବା ଜଳନେନ୍ଦ୍ରିୟ, ଗୋଷ ଓ କାଶ
 ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାକରେ ଘା, ପାଗର ଘା, ନୂତନ ପୁର-
 ତନ ନାଳୀ ଘା, ଶୋଷଦେବା, ଦାହ, କାଉର,
 ରଗହର, ହୂଳ, କାତୁ, ପ୍ରଭୃତିଦୁର୍ବଳମୟ ଚର୍ମ-
 ରୋଗ, ନୂତନ, ପୁରତନ କାତ, ଜିହ୍ୱା, ହୃଦ୍ୱ,
 କର୍ମା, ସ୍ୱକ, ଦ୍ରୁସ, ପାଦ ଓ ସକ୍ତ ସତଳର
 ଗୁରୁତ୍ୱ, ବେଦନା, କଳକଳ ହରଣା, ମୋଡ଼-
 ହୋଇଯିବା, ସେଥିନିତ୍ତ ଚଳଚ୍ଚଳି ର ସ୍ତାତ,
 ଦନ୍ତୁଳ ଫୁଲ ଓ ବ୍ୟଥା, କଳ୍ପ ବିଧିଲ ଦୁଃଖରେ
 ଦୁର୍ବଳ, ଶରୀର ମାକାପ୍ରାନ୍ତରେ ସାମୟିକ ବା
 ଅସାମୟିକ ପାସ ବା ଗରମି ବସ୍ତୁର ଲବପ୍ରସକ
 ଦାତର ବା ମୋଡ଼ ଚଳିଥାରେ ଚମତ୍କାରୁଠା
 କିମ୍ବା ସ୍ତ୍ରୀକବିଶେଷେ ସାଦା ବା ଚଳା କଳା
 ଶକ୍ତି, କୁଣ୍ଡାଲ ହୋଇ ଫୁଲ୍ଲ ଉଠିବା, ଚନ୍ଦ୍ରରୁ
 ତଳ ପତନା, କୃଷତା, ବକ୍ରାଙ୍ଗୁଳତା, ଗୋଥ,
 ଅଗ୍ରଶି, କୋଷ୍ଠାବକ୍ତ ପ୍ରଭୃତ ଗଲ୍ପସମ୍ପର୍କାସ
 ପୀଡ଼ା ବା ଚକ୍ରପ୍ରସର୍ଗ ଆକ୍ରମଣ ହୋଇଥାଏ,
 କିମ୍ବା ଉଚ୍ଚସ୍ୱରୁକ୍ଷ ବେଗସଂହର ଚୌଶିକ୍ଷ
 ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାଏ, ତେବେ ଏହି ସାଲସା
 ସେବକ କର, ତାତକାଳିନୀ ପ୍ରଦାନରେ
 ସଙ୍ଗେ ଶୁଭଫଳ ଫଳନ । ଗୋଷ୍ଠ ପରସାର
 ହେବ, ଶ୍ୱାସ୍ତ୍ରୀ ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ଚକ୍ର ପ୍ରସଂହ ହେବ
 ଏବଂ ଏକମାତ୍ରା ଔଷଧ ଏକ ମୋହର ଅପେକ୍ଷା
 ଅଧିକ ଅନୁମାନ ହେବ । ଏକ ସମ୍ପ୍ରାଦାୟରେ ଅଗା-
 ଉତ୍ତମ ଉପଦାନ ଜଣାଯିବ ଏବଂ ବେଗର
 ବନ୍ଧୁ ଓ ବେଗର ଅବସ୍ଥା ଓ ଉନ୍ନତ ଧାତୁ
 ପ୍ରକୃତ ଲେଦେ ବସ୍ତୁତ୍ରାଠାରୁ ଯ ସମ୍ପ୍ରାଦ ମଧ୍ୟରେ
 ସଂଲେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ଚିତ୍ତସ୍ୱ ପ୍ରାପ୍ତ ଅଗୋନ୍ୟ ଲଭ
 ହୋଇ, ଶରୀର ଦୁର୍ବଳତା ଓ ଦଳସ୍ତ ହେବ,
 ଦେହର ଲବଣ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ହେବ, ରକ୍ତସକ୍ତିର
 ଦୁର୍ବଳି ବଦାପ ପାଇବ, ସଦଗାସରେ ସମତା
 ଜନ୍ମିବ । ଦୁର୍ବଳତାର ବୃଦ୍ଧି ହେବ । ଦୁର୍ବଳ-
 ରକ୍ତ ଶୋଧକ ହୋଇ କୃତକ ରକ୍ତବର୍ଣ୍ଣଦାନକ
 ହେବ । ସାଗ୍ରହତ ଓ ମାନସିତ ହୋଇଲ୍ୟ ଏବଂ
 ଅବସନ୍ନତା ଦୁର୍ବଳତା ହୋଇ ସୌକନ୍ଦ ବାଲୋ-

ଚିତ ସାଗ୍ରହତ ବଳସାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଚକ୍ରସାସ୍ତ୍ରୀ ସଦସ୍ତୁ
 ଫେର ପାଇବ ଏବଂ ଅଗାବଳ ତାହା ଉତ୍ତମ
 ରହିବ ।

କାଷ୍ଠନେହରେ ରୁଦ୍ଧାସାଲପାରେ ସେ ଏହା
 କୁମ୍ଭ ରୋଗର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ ମହୋଷ୍ଠ୍ୟ;
 ଯେହେତୁ ପୁଷ୍ପଗ୍ରା ସାକଗ୍ରାସ୍ତ୍ରୀ ପ୍ରତିକ ଯ ଚିତ-
 ସ୍ୱାଳସ୍ତ୍ରୀ ସମୂହରେ ଏହି ସାଲସା ପାର୍ଦ୍ଧକାଳ
 ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇ ଉପସେକ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀତା
 ଶକ୍ତିର ଅବ୍ୟର୍ଥ ପ୍ରମାଣ ହୋଇଯାଇଅଛି ।
 ସେହି ହେତୁରୁ ଚିତ୍ରପ୍ରାଳିନତରେ ଏହା ଶୀଘ୍ର
 ଅଧିକାର କରୁଅଛି ଏବଂ ଲକ୍ଷ ଯ ସମ୍ପ୍ରାମାସକ
 ଲଭ କରୁଅଛି ଏଥିରେ କୌଣସିପ୍ରକାର ବିଶାନ୍ତ
 ବା ମାଦଦଦେବର ସଂହକ କ ସ୍ୱକାରୁ ଅବାଳ
 ବୃଦ୍ଧି ବଳତା ସମସ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଓ ସତଳ
 ଗୁରୁରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟରେ ସେବକ କରପାଇଲି ।
 ବିଶେଷତଃ ସନ, ଅଦାର, ଓ ପଥ୍ୟାପଥ୍ୟର
 ବିଶେଷ କୌଣସି ଚର୍ଚିକ ନିୟମ ଯ ସ୍ୱକାରୁ
 ପୀଡ଼ିତ ଲୋକର ଏହା ଏକମାତ୍ର ବଳ ! ଧନ
 ଦରଦର ସମାଜ ଅଧିକାର ! !

କୁମ୍ଭେ ପୀଡ଼ିତ ଥାଅ—ଏହି ସାଲସା ସେବକ
 କର ସଦକରେ, ସୁଲଭରେ, ଚିତ୍ରପ୍ରାଳିନ ବଳ
 ସାଦାସାଧ୍ୟରେ, ଅଳ୍ପ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ହେଲୋକ୍ତ
 ହୋଇ ସୁଖରେ ପାର୍ଦ୍ଧକାଳ ଲଭ କରବ ।

କୁମ୍ଭେ ରକ୍ତ ଥାଅ—ଏହି ସାଲସା ପ୍ରତ୍ୟହ
 ଏକମାତ୍ର ଦୁର୍ଗ୍ର ସହତ ମିଶ୍ରିତ କର ସେବକ କର,
 ଶରୀରସ୍ତ୍ରୀ ସମ୍ପ୍ରାକୃତ ଉତ୍ତମ ସାଧ୍ୟ ହେବ ।
 ସଦକରେ ଜଗ ଆକ୍ରମଣ କର ପାଗର କାହିଁ
 ଏବଂ ଗାନ୍ଧିଆ ଅତ୍ୟାଚାରରେ ସୁକା ଶୁକ ବାଲକ୍ତି
 ସମ୍ପର୍କାସ୍ତ୍ରୀ ପୀଡ଼ା ଉପୁନ୍ନ ହେବ ନାହିଁ ।

କିଶୋର ଦୁର୍ବଳତା—ଲଲେକ୍ତୋ ସାଲସାର
 ଅଲୌକିକ ଶକ୍ତି ପ୍ରଭାବରେ ଦେହସାତ ବହୁଳ
 ପ୍ରସ୍ତର ଓ ଅସମ୍ଭବ ବିକଳତା ଦେଖି ପ୍ରକାରକ ଔଷଧ
 ବ୍ୟବସାୟିନୀକେ କଲ କରୁ ଉନ୍ନି । ସେଥି
 ନିମନ୍ତେ ଏହି

ଚୈତ୍ରମାର୍ଚ୍ଚ ଚୈଷ
 ରବର୍ଣ୍ଣମେହକ
 ଅଲନାଦିପାରେ
 ରେ କ ଷ୍ଟ୍ରୀ ସ
 ଉପସୋଇଅଛି ,

ଏକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶିର ଶେଳ ଉପରେ ଏକ
 ସମୁଦ୍ର ଅଛି । ଯେଉଁଠି ଥରେ ଭକ୍ତ ହେଉମାର
 ନାହିଁ ତାହା ବୃଦ୍ଧିମ, ଯେ ହେଉ ଉନ୍ନି ବୃଦ୍ଧିମ-
 ନାସ୍ତୁ ଧସ୍ତର ହେଇ ପାଗଦେ, ଅଥବା ଅନୁ-
 ମାନକ ଲଲେକ୍ତୋସାଲସାର ବର୍ଣ୍ଣିତ ଗୁଣ ନାହିଁ
 ହୋଇ ପ୍ରମାଣ ଦେଇପାରିବେ ତାହାକୁ
 ଟ. ୧୦୦୦ ଟ କା ସୁରପାର ହୁକାଦ ବସିବ

ମୂଲ୍ୟାତ—ଲଂଶା, ବଙ୍ଗଳା, ଉତ୍ତରକାଶୀର
 ବ୍ୟବସାୟ ସହତ ଏକ ସମ୍ପ୍ରାଦ ସେବକୋଷ
 ଶୋଭା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶି ଲଲେକ୍ତୋ ସାଲସାର
 ମୂଲ୍ୟ ଟ ୨୯ କା ୩ ଟିଶି ୫ ୫୫, ୭ ଟିଶି
 ଟ ୧୦୫, ଉତ୍ତର ଟ ୨୦୯, ଡ ୩ ଜନ ଟ ୨୦୯

ସାକ—ଏକ ଟିଶିଠାରୁ ବାର ଟିଶି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ରୁଲିଅଣା ଡାକମାସୁଲ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶି ଟ ୦ ୫,
 ଶିଶି ଶିଶିରେ ଟ ୧୯, ୬ ଟିଶିରେ ଟ ୧୯୫,
 ଉତ୍ତର ଟ ୩୯ ।

ପ୍ରକାରଣର ସମ୍ପରେ ଅନୁମାନେ କୌଣସି-
 ଠାରେ ଏକେକ୍ତ ନିୟନ୍ତ୍ର ବର ନାହିଁ । ସଦଳ
 ଔଷଧ ଅନୁମାନକର ମେଡିକଲ ଲେବୋରେଟୋ-
 ଠାରୁ ଜନ କଲ୍ୟାଣକରେ ବିକାିତ ହୁଏ ଓ
 ସଦକ୍ଷ ପ୍ରେରୁତ ହୁଏ । ମଫସଲବାସିନୀକେ ସେ
 କୌଣସି ଲକ୍ଷଣରେ ହେଉ ପ୍ରକୃତ ଅପଣାର
 କାମ ଓ ସ୍ତାନ, ଡାକଗର ଏବଂ ଚଳ, ଦେବେ
 ଶିଶି ଅବସ୍ଥାକ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ଉପି; ତାକ
 ଦ୍ୱାରା ଔଷଧ ପଠାଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମୂଲ୍ୟ ଅପାସୁ
 କରଯାଏ ।

ଅନୁମାନକର ପକ୍ଷୀକ ପଠାଇବାର ଠିକଣା
 W. MAJOR & Co, } ଚକ୍ରପ୍ରାଳିନ ମେଡିକାଲ
 Barabazar Medical } ଲେବୋରେଟୋରୀ
 Laboratory Calcutta } ଲେବୋରେଟୋରୀ

TELIGRAPHIC ADDRESS.

"MAJOR" Calcutta

ସକମ୍ପଦାର ଔଷଧ ଶକ୍ତି ସ୍ତ୍ରୀକା ସ୍ତ୍ରୀକାମାନଙ୍କ
 ଅବସ୍ଥାଗ୍ରାସ୍ତ୍ରୀ ସଦଳ ପ୍ରକାର ଦୁର୍ବଳ ଉଚିତ
 ମୂଲ୍ୟରେ ଅନୁମାନକ ଏକେକ୍ତ ବିଶ୍ୱନାଠାରୁ
 ସକଳବଦ୍ଧ କରଯାଏ, ଶକ୍ତି ଓ ବାଦ୍ୟାସାଦ
 ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ମଗ୍ଗମତ କରଯାଏ ।

ବିଜ୍ଞାନ । ପ୍ରାକୃତ ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୋଷ୍ଠ୍ୟ

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଭୃତ୍ୟା ଟ ୧୦୫ ଚକ୍ରପ୍ରାଳିନ ମାସୁଲ
 ଏକକକାଠାରୁ ଉ ଚକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟ ୧୦ ରୁ ଉପ-
 ଶାମାତ । ସକମ୍ପଦାର ବହୁବେଗର ଏହାସର
 ଉତ୍ତମ ସୂକ୍ଷ୍ମକାଳା ସନ୍ଧ୍ୟା ବିଶ୍ୱାଦ ଅସ୍ତ୍ର ପଲ-
 ଦାସୁକ ଔଷଧ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦ୍ୱିଗାସୁ ଦେଖା ଯାଇ
 ନାହିଁ । ଶତ ଶତ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଔଷଧର ଶୁଣ
 ବର୍ଣ୍ଣନା କର ମୂଲ୍ୟବଶରେ ପ୍ରମାଣା କରୁଅଛନ୍ତି
 ଔଷଧ ପ୍ରକାଶି ମାତ୍ରକେ ସାମ୍ପ୍ରାକୃତେ ସ ସ
 କାମ ଧାମ ଡାକଗର ଜଳ ଏବଂ କାହାର ଦେ-
 ତେ ଉବା ଔଷଧ ଅବଶ୍ୟତ କ ଲେଖିଲେ
 ଔଷଧ ପଠାଇବାର ନାନା ବିଧି ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ
 ପ୍ରାସ୍ତୁପାତ ।

ଶ୍ରୀ ସୁମତୀରତ ସେକ
 ଦେବ ଉତ୍ତମ ପ୍ରେସ, ବାଲେଶ୍ୱର

ଉତ୍କଳ ଦୀପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

THE UTKAL DIPIKA.

CUTTACK, SATURDAY THE 12TH OCTOBER 1901.

କଟକ ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ପାଇଁ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରମ ୫୩୧
 ପଞ୍ଚାଦଶମ ୫୨୯

WANTED.

A Tenth- Master for the Puri Zilla School for six months. Salary Rs. 15 a month. Preference will be given to a qualified Mahamedan candidate.

Cuttack } JAGABANHDU LAHA
 The October } Inspector of schools,
 1901, } Orissa Division.

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY.

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL
 Agent Cuttack.

WANTED.

An Amin for surveying the demarcated boundaries of the forests of the Angul Division Orissa for a period of four months. The pay while employed on field work will be at Rs. 20 per mensem and when engaged at Head-quarters on plotting work at Rs. 15 per mensem. Applications for the post will be received by the undersigned up to the 31st October, 1901.

Dated Angul } Ed. H. G. HANNAH
 28-9-1901. } Extra Assistant
 Conservator of Forests,
 Angul Division.

NOTICE.

Applications are invited for the following Temporary appointments in connection with

the revenue settlement of the Baramba Killa to be undertaken from the beginning of the next Calender year. Applicants to state age, qualification, and past services. Preference to be shown to those who have served creditably in the Orissa Settlement. Application to reach the undersigned before the 31st October next.

One Kanongoo at Rs. 75 per month
 One Head Moharir @ Rs. 40 "
 One Moharir @ Rs. 25 "
 One Nazir @ Rs. 15 "

Four Surveyers for laying out village boundaries @ Rs. 25 each
 Four Head Amins @ Rs. 15 each
 Forty Amins @ Rs. 12 each

Baramba Manager's Office. M. M. PATNAIK
 Dated the 7th September 1901. Manager

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦେଶର ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନରେ ବିଜ୍ଞାପନ, ଉତ୍କଳରେ, ରଞ୍ଜିତରେ, ମାନ୍ଦିର ଏବଂ ଏଣ୍ଡୋରସ୍ ସ୍ଥଳର ସ୍ଥାପନା ଓ ଉପାଦାନ, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଉପରେ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଏହା ଉଚ୍ଚା ନାନାପ୍ରକାର ଉତ୍କଳପତ୍ର, ଦେଶଜ ଚିନ୍ତା, ବାହାମୀ ସାଦା ଚିଠିଲେଖା କାଗଜ ଓ ଲିପାପା, କାନାରୀର ତୁଅତ, କାଳି, ରବର, ପେପର, ଅର୍ଥାତ୍ ସୁଲ ଏବଂ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ଅର୍ଥରେ ବ୍ୟବହାରୀ ପ୍ରମୁଖ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ସୁଲଭମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୋସମଲର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଭେଲରେ ଓ କ୍ରିମାରରେ ଜଳସ ପଠାଯାଏ । ପୁସ୍ତକ ଓ ଅନ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପୁସ୍ତକ ଶିଖା ହୋଇ ବିନା ମୂଲ୍ୟରେ ଦିଆଯାଏ । ମୋସମଲର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କେ ଉପର ପୋଷ୍ଟକାର୍ଡ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପଠାଯାଏ । ଉପର ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଙ୍କ ସମ୍ପ୍ରଦେଶ

ବାଲକ ବାଲକମାନଙ୍କ ଉପଯୋଗୀ ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

ଉତ୍କଳର କାହାଣୀ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରହରାଜ ବି, ଏ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ, ୮୨ ପୃଷ୍ଠାରେ ସମାପ୍ତ—ମୂଲ୍ୟ ଚାରିଅଣା । ବିକ୍ରୟ ବାଲକମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ଅର୍ଥରେ, ବିକ୍ରୟ ପ୍ରଧାନ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନମାନଙ୍କରେ, ସୁଖ ହରଚଣ୍ଡୀ ସାହି ସୁଲ ଦେଉଅଛି ଶ୍ରୀ ବାଣୀକାଥ ମହାପାତ୍ରଙ୍କଠାରେ, ବାଲକର ଦୈନିକ ସୁଲର ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀ ନାଗପୁତ୍ର ମିଶ୍ରଙ୍କଠାରେ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଜଣାପଡ଼ିଲେ ଶ୍ରୀ ରୁନା-ବଳ ମିଶ୍ରଙ୍କଠାରେ ମିଳେ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରାଚୀନ ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୋତ୍ସବ

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିଭା ୫୦ 1/୪ ରୁଅଣା ମାସୁଲ ଏକତ୍ରଠାରେ ଛାଡ଼ିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୫୦ ଚାରିଅଣାମାତ୍ର । ସର୍ବପ୍ରକାର ଦ୍ରବ୍ୟସେବର ଏହାପରି ଉତ୍କଳ ପୁଣି କାଳୀ ସାହିତ୍ୟ ବିକ୍ରୟ ଅଣୁ ଫଳ-ଦାୟକ ଉତ୍କଳ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦ୍ଵିତୀୟ ହେବା ଯାଇ ଚାହିଁ । ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ଉତ୍କଳର ଉପ ଦର୍ଶନା କର ମୁକ୍ତକର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରଶଂସା କରୁଅଛନ୍ତି । ଉତ୍କଳ ଗ୍ରହଣାର୍ଥେ ମାତ୍ରକେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସ୍ଵୀକାର ଥାନ ଡାକରା କଲ ଏବଂ କାହାର ଦେ-କେ ଡିବା ଉତ୍କଳ ଅବଶ୍ୟତ ନ ଲେଖିଲେ ଉତ୍କଳ ପଠାଇବାର ନାନା ବିକ୍ରୟ ପୁସ୍ତକ ଦ୍ଵାରା ପ୍ରାପ୍ତ । ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳଙ୍କ ସେନ ଦେବ ଉତ୍କଳ ପ୍ରେସ, ବାଲକର

ଦୁର୍ଗୋତ୍ତରାଦି ପଦ୍ୟ ଉପଲକ୍ଷରେ ଦେବୀଙ୍କ
ଅଦାଲତମାନ ଅଜଠାଠୁ ବନ୍ଦ ହେଲେ । ଅସନ୍ନା
ନବେମ୍ବର ମାସ ତା ୧୪ ଶେଷ ଶୁକ୍ରବାର ଦିନ
ଦିୱିନ । ଫାକ୍ତଦାଘ କଲେକୃଷ୍ଣ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟମାନ ଅସନ୍ନା ଶୁକ୍ରବାରଠାରୁ
ତା ୧୬ ନ ବନ୍ଦ ରହି ଏହି ମାସ ତା ୨୯ ଶେଷ
ମଙ୍ଗଳବାର ଦିୱିନ । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ଓ ପ୍ରେସିଂଗର
କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଅସନ୍ନା ଶୁକ୍ରବାରଠାରୁ ତା ୨୯ ଶେଷ
ମଙ୍ଗଳବାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବନ୍ଦ ରହିବ । ସୁତରାଂ
ଅଗାମୀ ଦୁଇ ସପ୍ତାହ ଉତ୍କଳଦର୍ପଣ ବାହାର
ନାହିଁ । ଛୁଟି ଦିନରେ ନିୟମିତରୂପେ ଘାଠକ
ମାନଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ୍ କରନ୍ତୁ । ସମ୍ପାଦକ
ଅନନ୍ଦରେ ଅଭିବାଦନ ଦେଇ ଏହାର କାମନା ।

ମୟୂରଭଞ୍ଜ ଜିଲ୍ଲାର ସନ ୧୮୯୫-୧୯୦୦
ସାଲର ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀ ଏକତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ
ହେବାର କୃତଜ୍ଞତା ସହିତ ସ୍ତ୍ରୀବାର କରୁଛନ୍ତି ।
ବର୍ଷ ଶେଷ ଦେବୀର ଦେଉଳବର୍ଷ ଉତ୍ସବୁ ଏହା
ବାହାରଅଛି ଏବଂ ଏ ବିଷୟରେ ପୂର୍ବ ବର୍ଷର
ବିବରଣୀଠାରୁ ବିଶେଷ ହେଲ ହୋଇ ନାହିଁ ।
ବିବରଣୀଟି ଦୃଢ଼ ଅଟେ ଏବଂ ସାବଧାନ ସହିତ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର ଜଣା ଯାଏ ।

ମତ ସରକାରୀ ଉପାଦାନ ପ୍ରକାଶ ଯେ
ପୁଲରେ ଏ ବର୍ଷ ବର୍ଷାକାଳରେ ଉଣା ଦୁଷ୍ଟି
ହୋଇଥିଲେହେଁ ଭାରତର ଅଧିକାଂଶ ପୁଲରେ
ଏତେ ସାମାନ୍ୟ ଉଣା ହୋଇଅଛି ଯେ ତାହା
ଅର୍ଦ୍ଧବ୍ୟ ନୁହେଁ । କେବଳ ପଞ୍ଜାବର ଦୁର୍ଗ ଓ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭାଗ, ବମ୍ବେର ଉତ୍ତରଭାଗ, ସିନ୍ଧ-
ସୁଦାନୀ ଏବଂ ମଧ୍ୟଭାରତରେ ବିଶେଷ ଉଣା
ଅର୍ଥାତ୍ ଶରତକାଳ ୮୯୦ ଶେଷ ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି ।
ଦୁର୍ଗ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇବା ଲୋକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ମତ
ସପ୍ତାହରେ ୩୫ ଲକ୍ଷକୁ ବୃଦ୍ଧିଅପେକ୍ଷା । ଓଡ଼ିଶା-
ରେ ଯାହା ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି ତାହା ଅର୍ଦ୍ଧବ୍ୟ ନୁହେଁ ।
ଦାରଣୀ ମତ ସପ୍ତାହର ଉପାଦାନ ପ୍ରକାଶ ଯେ
କେବଳ ସୁଖଲକ୍ଷର ଚଳିକାଉତ୍କଳପୁ ବୁମ୍ବ
ଛଡ଼ା ଅଛି ବୌଦ୍ଧ ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରସାର ବିଶେଷ
ଅପଣା ନାହିଁ ।

ଅସନ୍ନା ଭବମ୍ବର ମାସ ତା ୫ ଓ ୬ ରଖରେ
ପୁରୀର ସର୍ବନିକ୍ଷେପଣ ସଦ୍ ପ୍ରାଥମାନଙ୍କର
ପଞ୍ଚମା ନିର୍ବାସିବ । ପଞ୍ଚମାର ସ୍ଥାନ କଲିକତା,
ବାଲିପୁର, କଟକ ଓ ତାହା ଏବଂ ନିୟମମାନ
ଧିକ୍ ଗ୍ରାହ୍ୟ ଅଟେ । ବ୍ରହ୍ମାକ୍ଷର ନିୟମାବଳୀ
କଲିକତା ଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି
ଏବଂ ପୁଲସର ଇନ୍ଦ୍ରୋଦର କେନରଲ ଚର୍ଚ୍ଚର
ପ୍ରକାଶିତ ଅନୁକ୍ରମ କର ଅନୁମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ

ପଠାଇ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହେବୁ
ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ଅସମ ହେଲୁ ମାତ୍ର ଦେହି
ପଞ୍ଚମାରୀ ଅନୁମାନଙ୍କ ଅବିଷୟ ଅର୍ଥ ତାହା
ଦେଖି ପାରିବୁ । କେବଳ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଥମାନ-
ଙ୍କର ପଞ୍ଚମା ଏ ନଗରରେ ପୁସ୍ତକ ହେବ ।
ଓଡ଼ିଶାରେ ଏଥର ଜ ୧୩ ଶ ନିୟମ ହେବାର
ଅଛି ଯେ ତନୁଧରୁ ଜ ୧ ଶ ବାହାରରୁ ଏବଂ
ଜ ୪ ଶ ପୁଲସରରୁ ନିର୍ବାସିବେ । ଅଗା
ହରୁ ପୁଲଠାରୁ ଅଧିକ ଲୋକ ପଞ୍ଚମା ଦେବାକୁ
ଅଗ୍ରସର ହେବେ ।

ଦୁର୍ଗାପୂଜାର ଦିନ ଏଥର ବଙ୍ଗଳା ଏବଂ ଓଡ଼ିଆ
ପାଠିକରେ ଭାଗ ପଡ଼ିଅଛି । ବଙ୍ଗଳା ଶାସ୍ତ୍ରମଣ୍ଡଳ
ଏବଂ ଗୁପ୍ତ ପାଠିକରେ ଗଜବାର ସପ୍ତମୀ ସୋମବାର
ସକ୍ଷ ଓ ଦବମୀପୂଜା ଏବଂ ମଙ୍ଗଳବାର ବସନ୍ତନ
ବା ଦସହର ହେବ । ମାତ୍ର ବଙ୍ଗଳା ବିଶ୍ୱବି-
ଦିକାଳୁ ମତେ ରବିବାର ସପ୍ତମୀ, ସୋମବାର
ଅଷ୍ଟମୀ ଓ ସକ୍ଷ ମଙ୍ଗଳବାର ଦବମୀପୂଜା ଏବଂ
ଦୁସହର ବସନ୍ତନ ହେବ । ଉତ୍କଳର ଦୁର୍ଗପାଠିକ
ମତ ବଙ୍ଗଳା ବିଶ୍ୱବିଦିକାଳୁ ଏବଂ ଦାର୍ଶନ ପାଠୁ
ସକ୍ଷେ ଅନ୍ୟ ଅଟେ । ପ୍ରଥମ ଲକ୍ଷିତ ବଙ୍ଗଳାପାଠ
ଅନୁସାରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଶୁକ୍ରବାର ଘଣ୍ଟା ହେ-
ବାର ଅବଗତ ହୋଇ ତଦନୁସାରେ କେତେକ
ବନ୍ଦର ବିଜ୍ଞପତ ଦେଇଅଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବଙ୍ଗ-
ଳାରେ ଯେଉଁମାନେ ବିଶ୍ୱବିଦିକାଳୁ ମତ ପ୍ରକାଶ
କରୁଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ରବିବାର ସପ୍ତମୀ ବା ପ୍ରଥମ
ପୂଜା କରନ୍ତେ । ଓଡ଼ିଶାରେ ଯେଉଁମାନେ ଓଡ଼ିଆ
ପାଠିକ୍ ଶକ୍ତ ବଙ୍ଗଳା ପଢ଼ିବା ବିଶେଷର ମତରେ
ଗୁଲୁଲୁ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଗଜବାର ପୂଜା ଅରମ୍ଭ
କରବାର ସମ୍ଭବ । ମାତ୍ର ଅଧିକାଂଶ ମତରେ
ରବିବାର ସପ୍ତମୀ ଦେବା ପ୍ରକ୍ରେ ତଦନୁସାରେ
କାର୍ଯ୍ୟ କରବାର ଉଚିତ ହେଉଅଛି ।

ଏ ସ୍ଥାନର ଲେପଟି କଲିକତାର ବାବୁ ଅଧି-
ତୋଷ ଦତ୍ତଙ୍କର ପତା ଗୃହ ପରିଶେଷର ଦତ୍ତ
ବାବାଦୁର ପ୍ରାୟ ଗୁରୁମାସ ହେଲ ଶ୍ରୀ ଶେଷ
କର୍ମ ପାଲଟା ଏ ନଗରରେ ପୁତ୍ର ନିକଟରେ ରହି
ସରଲୋକ ମନକ ଦରବାର ଶୋକ ସମାପି
ଯଥା ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବୁ । ସେ
ଦାର୍ଦ୍ଦିନୀଳ ସୁଖୀକ ସହିତ ଲେପଟି କଲିକତାର
କାର୍ଯ୍ୟ କର ଯେତେବେଳେ ଲୋକ କରୁଥିଲେ ।
ତାହାଙ୍କର ଅଦାଲ ମୁଖରେ ଅଗ୍ରବାବୁ ଅନେକ
ଶୋକ ସାନ୍ତୁ ଦା ପଞ୍ଚ ପାଇଥିଲେ । ତହିଁ ମଧ୍ୟରୁ
ଦେବେ ପ୍ରତିପଦ ପ୍ରଥମ ଦିନ ବିତରଣ କରୁଅଛନ୍ତି
ଏବଂ ଅନେମାନେ ଶକ୍ତିପ ଶକ୍ତ ପାଇବାବି
କୃତଜ୍ଞତା ସହିତ ମୀକାର କରୁଅଛୁ । ତହିଁରେ
ମହାମାନ ସର୍ବଶ୍ରେୟକେନରଲ ବାହାଦୁର ବଙ୍ଗ

ପ୍ରଦେଶର ଲେପଟି ଶାମବର୍ଣ୍ଣର କେବଳ ଦୋ
ରକର ମେମ୍ବର ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ସେକ୍ରେଟରୀ
ବେଦେବ ବିଶ୍ୱାସୀ କର୍ମିଣକର ଓ ଶକ୍ତ ବଲେ-
ଦୁକର ପ୍ରତ୍ୟକ ଦେଖିବୁ । ସର୍ବଦା ସ-
ଶକ୍ତିଶେଷର ଦତ୍ତ ବାହାଦୁର ଦେବତା ବି-
ଶେଷୀର ଲୋକ ଥିଲେ ଏଥିରୁ ସମସ୍ତେ ଜାଣି
ପାରିବେ ।

ବାବୁଙ୍କର ଅମର ଅବଦୁରରୁ ମହାମାନଙ୍କର
ମୁକ୍ତସମାଜ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ । ସେ ଦେବେବ
ମାତ୍ର ପୁରୁଷ ବାବୁଙ୍କର ମନରେ ସୀତଳ ଥିବେ ମାତ୍ର
ଏତେ ଶୀଘ୍ର ଅଧିକାର ହେବାର ଅପେକ୍ଷା ନ ଥିଲ
ଏବଂ ବାବୁଙ୍କର ମସଜୁଦ ମାକଙ୍କରେ ବାବାବୁ
ଅସ୍ତେୟା କମନରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଦେଖିଥିଲେ
ବିଧାବାର ଅଲବ୍ୟ ନିୟମକୁ ଅଧିକ ତାହାବୁ
ଗତ ତା ୩ ରଖରେ ସେ ଦେଖିଥିଲେ ।
କଲେ । ତାହାଙ୍କର ଲେପଟି ପୁତ୍ର ଦୁର୍ଗପୂଜା
ପିତାମହାରୁ ହେବାର କଥା । ସେ ଅନେକ
ତାଙ୍କରୁ ପିତାଙ୍କର ଅଦେଶମରେ ସେ କାର୍ଯ୍ୟ
ନିର୍ବାହ କରି ଅସୁସ୍ଥବାବୁର ଯଥୋପାୟ ବିଷ୍ଣୁ-
ଦର୍ଶିବା ଲାଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଅନେକ
ପୁରୁ ସର୍ବଦା ଅଥବା ତାହାଙ୍କର ଶାନ୍ତି ଏବଂ
ଲାଭ ହଲେ ଏ ସବୁ ବିଷୟର ସରକାରୀ ସମ୍ଭାବି
କଲୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାହାର ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ବଙ୍ଗଳା
ରୁଚିତପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମ୍ଭାବ ପ୍ରମାଣକରେ ଅତି
ଲାଭ ଶୋକ ସମ୍ଭାବନା ପ୍ରକାଶ ହୋଇଅଛି ।
ଏହା ସତ୍ୟ ହେଲେ ସମ୍ଭବତଃ ତାହାଙ୍କର ଉତ୍ତର
ରାଧିକାରୀ ବିଷୟ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମହାମାନ
ସର୍ବଶ୍ରେୟକେନରଲ ସମଲ ଶକ୍ତ ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ଦେବୀର କୁଲରେ ଧାନ ମାଟିବାର ଦୁର୍ଗ-
ଦାଘ ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରଥା ସର୍ବଶ୍ରେୟକେ ଉଠାଇ ଦେବୀର
ଏଥି ପୁରୁଷ ଘାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଗାଇଅଛି ।
ଓଡ଼ିଶା ଚଳିତ ସପ୍ତମେଶ୍ୱରୀ ଲକ୍ଷଣାବଦ୍ଧ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର
ଲକ୍ଷଣ ସାହେବ ସେହି ସମ୍ଭାବ ଅନୁମାନଙ୍କ
ନିକଟକୁ ଅନୁକ୍ରମ ପୁରୁଷ ଜଣାଲି ତହିଁ ସକ୍ଷେ
ଲେଖିଅଛନ୍ତି କି ଧାନ ଗୁରୁତମାନ ଦୌ-
ଦାରେ ଠିକ ଓଡ଼ିଶାରେ ମାଟି ଦେବୀର ଏବଂ
ଠକ ନ ପାରିବାର ଦେଖିବା ଦାରଣୀ କେତେବେଳ-
ମାନେ ଦୁର୍ଗ ଦାଘର ସାହାଯ୍ୟ ଦେଉଥିବୁ ।
ସେଥିରେ କଲୁ ଅପତ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ
ନିକଟ ଦୁର୍ଗ ଦାଘର କନ୍ଦୋବସ୍ତୁ କରନ୍ତେ ।
ଏଥିରୁ ଦୋଷ ଦୁଷ୍ଟର ସାହେବ ମହୋଦୟ
ସେମନ୍ତ ଗୁରୁଅଛନ୍ତି ସେ କେବଳର ପ୍ରାଥମ-
ମତେ ଦୁର୍ଗ ଦାଘ ଲକ୍ଷଣ ଦିଅ ଯାଇଥିଲ ।
ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶରେ ବାହା ନୁହେଁ ଅନେମାନେ ଜାଣି
ସେ ଲକ୍ଷଣ ସାହେବ ବଡ଼ ଉତ୍ସୁ ଲୋକ ଏବଂ

ଦୟାକାରୀ ଅଟନ୍ତି । ମାତ୍ର ତାହାଙ୍କର ଦେହ
 ଅଧସ୍ତ କର୍ମଗୁଣ ସେପରି ବୃହତ୍ ଦେଖିଥିଲେ
 ତାହା ଉପରେ ଉଚିତ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବେ । ଦାଣ୍ଡ
 ବଳର ସର୍ବୋଚ୍ଚେ ଦସ୍ତଦାର ଅଛନ୍ତି । ଏହି
 ଦୋଳ ସରକାରଙ୍କର ତହିଁରେ ଦୃଷ୍ଟିପଥ
 କରଣା ଉଚିତ କ ?

ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀଦାୟୀ ଦାନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୁତ ଥିବା
 ମୁରଦାରୀ କର୍ମଗୁଣଙ୍କ ଦାବରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ଶେଷ
 ହେ ଶେ ସମସ୍ତ ଅନାଥ ପିଲା ରହିଯାନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନୂତନ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ସମ୍ବନ୍ଧ ଗୋଟିଏ
 ହିତକର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି । ସମ୍ବନ୍ଧ ଏହି
 ନୀତି ଅନୁସାରେ କରାଯିବ ଯେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ସମସ୍ତ
 ଶେଷେ ସବୁ ଅନାଥ ପିଲାଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର
 ପିତାମାତା ବା ଅନ୍ୟ ଅଭିଭାବକ ଗ୍ରହଣ କରି
 ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଅଭିଭାବକ ସରକାର
 ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ବ୍ୟାପାରୀଦେବାର ଦେବଦା-
 ଲୟାଣକୁ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରାଯାଉ
 ବାଧ୍ୟ ଅଟନ୍ତି । ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ଅନ୍ତେ ସରକାର ସେହି
 ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଭାବିକ ଅଭିଭାବକ-
 ଣ୍ ସମ୍ପର୍କ କରାଯାଉ ଯଦି କରାଯାଏ । ତଦ-
 ଶ୍ଚେ ଅନାଥ ପିଲାର ଧର୍ମିନେମୀ ଦେହ କ୍ରମ-
 ଶେଷେ ଅଗ୍ରହ କରେ ତାହାକୁ ଦେବେ । ଦୁର୍ଦ୍ଦି-
 ନୀନେମୀ ରୂପରେ ଖୋଜାଯାଏ ତେଣୁରେ
 ନିତାନ୍ତ ବସନ୍ତ କ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୌର୍ଦ୍ଦିନୀ
 ବିଧାନ ଦିଆଯାଉ ଦେହ ଅନାଥ ପିଲାକୁ ସମ୍ପା-
 ଦିତ ଦାଣ୍ଡ । ଦେହରଦାସ ଅନାଥାଶ୍ରମରେ ସେ
 ସମସ୍ତ ପିଲା ଥିଲେ ସେମାନଙ୍କର ଭେଦଭୁକ୍ତର
 କରଣ କିଲ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯିବ
 ଯେ ସେ ତାହାର ଲୁଚିତ ଦେହ ଅଛନ୍ତି କ
 ନାହିଁ ତହିଁର ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଏ । ଯେଉଁ-
 ଜଣକ ମେଉଁ ଅନାଥ ପିଲା ପାୟାଦିନ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ
 ପ୍ରଦାନକାର ଉକ୍ତିମାତ୍ର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାହାକୁ ପ୍ରାକାଶର
 ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ନାହିଁ । ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ଏହି
 ନିୟମାବଳୀ ଉତ୍କଳ ଦୋଳଅଛି ଏବଂ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ
 ସାହାଯ୍ୟ ବିଧାନ ନୂତନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ
 ଦେବ ।

ଏଠାର ଉଚ୍ଚ ସରକାର ଡାକ୍ତର କୋଲର
 ସାହେବ ଫେରାସନ ପ୍ରଦାନକାର କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅନ-
 ଶ୍ଚିତ ନେବାକୁ ତାହାଙ୍କୁ ବିବାସ ଦେବା ଉପ-
 ଲକ୍ଷରେ ଏଠା ମେଡିକଲ ସ୍କୁଲର ଶ୍ରେଣୀମାନେ
 ବଡ଼ ଉତ୍ସାହ ସମ୍ପା ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ସଭା
 କରାଥିଲେ । ସଭା ମଗ୍ଗୁଣ୍ଡ ପରିସୀମାରେ ସ-
 ସଦିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନେକ
 ବିଷୟରେ ସମ୍ବନ୍ଧ କୋଳଥିଲେ । ମାନବର
 ଶ୍ରେଣୀ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ସମ୍ବନ୍ଧିତପଦରେ

ମନୋମତ ହୋଇ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଉପ-
 କାଳ ଓଡ଼ିଶାରେ ରହି ତାହାଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧେ ନ୍ୟସ୍ତ
 ଦେବା ନାନାପ୍ରକାର ଗୁରୁତର କାର୍ଯ୍ୟମାନ
 ପ୍ରଶଂସନାପୂର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବାହ ସର୍ବଦା ପ୍ରଦାନକାରରେ
 ସମସ୍ତଙ୍କ ସହିତ ସଦାଳାପ କରି ସହୃଦୟରେ
 ଶ୍ରେଣୀଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସୀ ଭାବନା କଥାମାନ କଥାମାନ
 ମନୋହରରୂପେ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ମେଡିକଲ
 ସ୍କୁଲର ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ତାହାଙ୍କର ସ୍ନେହ ଓ
 ଦୟାର ପ୍ରମାଣପୂର୍ଣ୍ଣ ଏହି ସଭାକୁ ଦେଖାଇ
 ଦେଲେ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ଉପାଦାନ ଏବଂ
 ଉତ୍କଳ କାମନା କରି ବନ୍ଧୁତା ଶେଷ କଲେ ।
 ତଦନ୍ତର ଗୋଟିଏ ସଙ୍ଗୀତ ଦୋଳ ବିଦ୍ୟାପୁସ୍ତକ
 ଅଭିଭାବନାପ୍ରତି ପଠିତ ଦେଲ ଏବଂ ସାହେବ
 ମହୋଦୟ ତହିଁର ପ୍ରାଣପୂର୍ଣ୍ଣ ଉତ୍କରରେ
 କହିଲେ କି ସେ ତାହାଙ୍କର ଅନାଥ ଶିକ୍ଷକ-
 ମାନଙ୍କୁ ନିଜର ବନ୍ଧୁ ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କୁ ସୁଖ ପରି
 ଦେଖୁଥିଲେ । ତଦନ୍ତର ଅର୍ଥ ଯୋଡ଼ିଏ
 ସଙ୍ଗୀତ ଦେଲ ଏବଂ ସ୍କୁଲର ଶ୍ରେଣୀ ଓ ଶ୍ରେଣୀ-
 ମାନେ ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ଗଳାରେ ପୁଲ-
 ମାଳମାନ ଏବେ ପିନ୍ଧାନ୍ତି ଦେଲେ ଯେ ଗଳାରେ
 ଅର୍ଥ ସ୍ତ୍ରୀ ନ ଥିଲ ଏବଂ ସେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀ ଅଭି
 ମନୋହର ଦୋଳଥିଲା । ସଭାର ଆରମ୍ଭ ଏବଂ
 ଶେଷରେ ବାବୁ ସାମସନ ଉତ୍କଳର ନୂତନ
 ଗଠିତ ବାଦ୍ୟଦଳ ସଙ୍ଗର ବାଦ୍ୟ ନିଜାନ୍ତି
 ଥିଲେ । ଡାକ୍ତର କୋଲର ସାହେବଙ୍କ ଦାବରେ
 କେବଳ ଏ ଡାକ୍ତର ବିଶ୍ୱାଳୟମାନଙ୍କର ଏବଂ
 କେଳ ସାଗଲଖାନା ନିର୍ବାହ ସରକାରୀ ବିଭାଗର
 ଶ୍ରେଣୀ ନ ଥିଲା । ତହିଁ ଉପରେ ସେ ମେଡିକଲ
 ସ୍କୁଲର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏବଂ ମିଡିକାଲିଆଲିଟିର
 ସେଠାରମାନ ଥିଲେ । ତାହାଙ୍କ ଦାବରେ ଏ
 ନିଗଳର ଯେତେ ଉତ୍କଳ ଦୋଳଅଛି ତାହା
 ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଶାନ୍ତି, ଉଦାରମୂର୍ତ୍ତ, ନିର୍ଦ୍ଦ-
 ନରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଭଲଭା ପ୍ରଭୃତି ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣଦାସ ସେ
 ସମସ୍ତଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ଦୋଳଥିଲେ । ତାହାଙ୍କ
 ବିଦ୍ୟାପୁସ୍ତକରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଅନାଥ ନିଗର-
 ବାସିକ ପ୍ରତିନିଧିପୁସ୍ତକ ଟିକିନିପିଲ ନିମ୍ନଲିଖିତ
 ମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ସଭା ଦୋଳଥିଲେ ଅନୁର
 ଅନକର ବସନ୍ତ ଦୋଳିଆନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଦ ଦେବା
 ପ୍ରକଳ ମେଡିକଲସ୍କୁଲର ଶ୍ରେଣୀମାନେ ସଭା ସାହା
 କରାଥିଲେ ଉତ୍କଳରେ ସେମାନଙ୍କଠାରେ କୃତ-
 ଜ୍ଞତା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଏ । ପଠକାପୁସ୍ତକରେ ସମ-
 ମାତ୍ରଙ୍କର ଗୁରୁତର ଯେତେ ଦୂର ଦେବ ଆଶା
 କରାଯାଏ ସେ ସମ୍ଭାବରେ ପ୍ରଦେଶ ଦେଲେ
 ସହକମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସେମାନଙ୍କର ଶ୍ରଦ୍ଧା ଲକ୍ଷି
 ତେବେ ଦୂର ଦେବା ଏଠାରେ ଯେଉଁବା ଅନ-
 ଶ୍ୟକ ଯେ ଗତ ଶକ୍ତିର ଅପସ୍ତରେ ଦେହ-
 ବଶମରେ ବାସ କରୁଥିବା ମେଡିକଲସ୍କୁଲର

ଶ୍ରେଣୀମାନେ ଏହିପରି ଶ୍ରେଣୀ ଅଭିଭାବନାପ୍ରତି
 ପ୍ରଦାନକାର ଗୁରୁତର ଦେଖାଇଥିଲେ । ଏ
 ବିଷୟରେ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ ଏବଂ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରାଥିଲେ ଉଚ୍ଚ ଦୋଳିଆନ୍ତି ।

ଦେଖାନ୍ତୁ ବିଦ୍ୟାର ଦୁର୍ଗତ ମୋଚନ ।
 ଏ ନିଗରୋଷୀ ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ନିର୍ଦ୍ଦାୟ
 ଓ ମହାନ ବାବୁ ବିଶ୍ୱାଳୟ ପ୍ରତି ଏ ସ୍ତ୍ରୀ
 ପୁସ୍ତକ ଟାକା ଓ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସହଜ ଶାମଦର-
 କର ଗୀତା ଏବଂ ନିତ୍ୟକର୍ମ ପୁସ୍ତକମାନ ଉଚ୍ଚ-
 ଲାଭରେ ମୁଦ୍ରିତ କରି ବିଦା ପୁଲ୍ୟରେ ବିଦ-
 ରଣ କରାଯାଏ ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚଲକାରୀ ହିନ୍ଦୁ-
 ଶ୍ରେଣୀ ଅଶେଷ କୃତଜ୍ଞତା ପ୍ରଦାନ ଦେବାର
 ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣା ଅଛି । ସମ୍ପ୍ରତି ତାହାଙ୍କର
 ଯେଉଁ ବିଜ୍ଞାନ ଏ ପଦ୍ଧତିର ଗତ ତା ୧୪୫
 ଶର ସଂଖ୍ୟାରେ ବାହାରଅଛି ତହିଁକୁ ଜଣା
 ଯାଏ ଯେ ସେ ମାଧବକର ନିଦାନ ସହଜ
 ମାଧବକର ଓ ଅନାଥ ବିଶ୍ୱା ପ୍ରତି ଓ
 ଉତ୍କଳା ଶ୍ରେଣୀ ପ୍ରଭୃତି ଯୋଗ କରି ଶ୍ରେଣୀ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱା ପୁସ୍ତକ ଉଚ୍ଚଲ ଗୁଣରେ ମୁଦ୍ରିତ
 ପ୍ରତି ବିଭବଣ କରାଯାଏ ଯେଉଁ ସଂଖ୍ୟା କରି
 ଥିଲେ ତାହାଙ୍କର ଏ ବିଷୟର ପୁସ୍ତକ ବିଜ୍ଞାନ
 ଅନୁସାରେ ଦେହ ତାହାଙ୍କ ନିକଟକୁ ଦୌର୍ଦ୍ଦିନୀ
 ପୁସ୍ତକାଳ ନ ପଠାଯାଉ ସେ ସଂଖ୍ୟା ପରିତ୍ୟାଗ
 ପୁସ୍ତକ ଦେବଳ ମାଧବକର ନିଦାନ ଅନୁସାଦ
 ସହଜ ପ୍ରକାଶ ପୁସ୍ତକ ବିଭବଣ କରାଯାଏ ପ୍ରତି
 କରାଯିବ । ଏହା ବଡ଼ଦୁଃଖ ଏବଂ ଦୁର୍ଦ୍ଦିନୀର
 ବିଷୟ ବୋଲିବାକୁ ଦେବ । ଅର୍ଥ ପୁସ୍ତକ ବିଦ-
 ରଣଦାୟ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟ ବିଶେଷର ଉପକାର
 ମାତ୍ର ବିଶ୍ୱା ପୁସ୍ତକଦ୍ୱାରା ସକଳ ଶ୍ରେଣୀର
 ଲୋକଙ୍କର ଉପକାରର ଆଶା କରାଯାଏ ।
 ବିଶେଷତଃ ଓଡ଼ିଶାରେ ଉପସ୍ତୁତି ବିଦ୍ୟ ବିଦା
 ଦେଖାନ୍ତୁ ବିଶ୍ୱା ଯେଉଁ ଦୁର୍ଗତକ ଲକ୍ଷି
 ତାହାର ଅଭିଭାବନା । ଏମନ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ
 ହିନ୍ଦିଶୀ ବିଦାର ବାବୁଙ୍କର ସାଧ ସଂଖ୍ୟା ସାଧା-
 ରଣ ସାହାଯ୍ୟ ଓ ସହାନୁଭୂତି ଅଭାବକୁ ବ୍ୟର୍ଥ
 ଦେବା ନିତାନ୍ତ ପରିତାପର ବିଷୟ ଅଟେ ।
 ସେ ଅଧିକ ସାହାଯ୍ୟ ଲୋଡ଼ୁ ନାହାନ୍ତି । ସାହା-
 ଠାରେ ଦୌର୍ଦ୍ଦିନୀ ସଂସ୍କୃତ ବା ଓଡ଼ିଆ ବିଦ୍ୟାର
 ଉଚ୍ଚ ଶ୍ରେଣୀ ଅଛି ସେହି ପୁସ୍ତକ ବ୍ୟାସ ତହିଁର
 ଶ୍ରେଣୀର ତାହାଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଯାଉଥିଲେ
 ଅଧିକୃତ ଦେବ ଏବଂ ମନୋମତ ପୁସ୍ତକ ସଦାଶେ
 ସେ ପୁସ୍ତକର ଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକୃତ ରାଜିନ୍ତି ।
 ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ ସେ ମନୋମତ ନ ଦେବା
 ପୁସ୍ତକ ସେ ଦାବୁ ତାଙ୍କ ଶରଣ ଦେଇ ଯେଉଁ
 ଦେବେ ଏବଂ ମୁଦ୍ରିତ ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରେଣୀ ଅବଶ୍ୟ

ସେମାନଙ୍କୁ ଦେବେ । ସୁତରାଂ ଯେଉଁମାନେ ପୁସ୍ତକ ପଠାଇବେ ସେମାନଙ୍କର ନିଜର ଲାଭ ବା ସୁଖ ନାହିଁ ଏବଂ କିନ୍ତୁ ସେହି ସାଧାରଣ ଉପକାର ଦେବ କହିଲେ ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ଏହାକୁ ଅଧ୍ୟାୟ କରୁଁ କିମ୍ପାନଙ୍କଠାରେ ସେପରି ଭବିଷ୍ୟା ପୁସ୍ତକ ଏବଂ ସୁଦେଶର ଉପକାରରେ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ସନ୍ତୁଷ୍ଟି ସେମାନେ ବହୁତ ବାହୁଲ୍ୟର ଅନୁଭବ ରଖି ଭବିଷ୍ୟରେ ଭବିଷ୍ୟ ଦେବେ ।

ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ବାବୁ ବିହାରୀଲାଲ ପଣ୍ଡା ଉକ୍ତ କିଛି ନିବେଦନ କରୁଥିବା ବେଳା ଉକ୍ତ ଦେବାରୁ ବିନୀତ ଭାବରେ ତାହା ନିଶ୍ଚୟକାରୀ ପ୍ରକୃତ ହେଲା । ଭବିଷ୍ୟ କରୁଁ ସେ କହିଲେ ସୁତରାଂ କର ଅନୁମାନକୁ ସମାପ୍ତ କରିବେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଦେଶ ହିତୈଷିକ ବଂଶ୍ୟା ଅଭ୍ୟନ୍ତର ଭରଣ ଅଧିକାରୀ ସମର୍ଥକ ନାନା ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱାର୍ଥ ଚିନ୍ତାରେ ବ୍ୟସ୍ତ ଏବଂ ସାଧାରଣ ହିତକର ବ୍ୟାପାର ଜଳପ୍ରାୟ । ତେମନ୍ତ ଉତ୍ସାହ ଗୁଣ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ତାହାକର ଏକେ ବିଜ୍ଞାନ ବିହୀନ ହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା । ସାଦା ଦେଉ ଯେତେବେଳେ ତାହାକ ପର କ୍ରମେ ସମର୍ଥକାନ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ଅନୁମାନେ ପାଇଅଛୁ ଏବଂ ଉତ୍କଳରେ ଦିନଃ ଅଧିକାଂଶକ ଲଭୁ ଥିବା ଦେଖାଯୁ ଚିକିତ୍ସାର ପୁନରୁଦ୍ଧାର ବିଷୟରେ ସେ ଦୃଢ଼ସଂକଳ୍ପ କରିଅଛନ୍ତି । କେତେବେଳେ ସେ ଜନସାଧାରଣଙ୍କଠାରୁ ବାହ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇଲେ ନାହିଁ କେଲି ଅନୁରେ ତୁମ୍ଭ ଦେବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସୁଚିନ୍ତା ଦାନର ମଦୁର ସେତେବେଳେ ସେ ଏବେତୁର ଦୃଢ଼ସଂକଳ୍ପ କରିଅଛନ୍ତି କେତେବେଳେ ସେ ଦିନକୁ ଯଥା ସାଧ୍ୟ ଅଗ୍ରସର ଦେବା ଏକାନ୍ତ ନାଶ୍ଟମାୟ । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ତୁତ୍ର ଦିଏ ଦେହ ପ୍ରାପ୍ତ ନ ଦେଲେ ବନ୍ଧୁ ଅଥବା ଉତ୍ତର ପତ୍ନୀକୁ ନିଶ୍ଚୟ ସନ୍ତୋଷ ଅଣାଇ ଏ ଜଗତରେ ଗୋଟିଏ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ପ୍ରାପନ ପୁଣ୍ୟ ଭଣ୍ଡପ୍ରମାଣକୁ ବଳା ମୂଲ୍ୟ ଏବଂ ସଙ୍ଗଠିତ ନ୍ୟକ୍ତି ମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ ମୂଲ୍ୟରେ ଚିକିତ୍ସା ଏବଂ ଔଷଧ ଦାନ କରୁଥିବା ଏବଂ କେତେ ଜଣଙ୍କୁ ଟିକା ଦେବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କଲେ ପୁସ୍ତକ ବିକ୍ରୟ ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ ପୁଣ୍ୟ ଏବଂ ସବ ଦେବ ତାହାକ ପର ସୁଚିନ୍ତା ନ୍ୟକ୍ତିକୁ ବୁଝାଇବାର ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । ପୁସ୍ତକାଳରେ ବଡ଼ ଲୋକମାନେ ସ୍ୱଧର୍ମରେ ତିଳ ଘୃତ ରସାୟନାଦି କର୍ତ୍ତୃମୂଲ୍ୟ ଔଷଧ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଏବଂ ପରପର ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଚିକିତ୍ସା କରୁଥିଲେ । କର୍ତ୍ତମାନୁ ମଧ୍ୟ କେହି ସେପରି କରୁଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଭବିଷ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଚିକିତ୍ସା

ଲୟ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ସେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧାନ ଦେଲେ ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ ଦେବ । ଏକାଧିକ ହିତଦାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବାରୁ ଏମନ୍ତ ଗୋଟିଏ ଗୁରୁତର ଦାର୍ଯ୍ୟ ରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମନୋଯୋଗୀ ହୋଇ ଯଥା ସାଧ୍ୟ କହିଲେ ଉପକାର ସାଧନ କରୁଥିବା ଅନୁମାନଙ୍କର ସାମାନ୍ୟ ବିବେଚନାରେ ଏକ ଜୀବନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସତ୍ୟେଷ୍ଟ ଅଟେ ।

ମସକଦରେ ଇଂରାଜୀଶିକ୍ଷା ।

ଏ ଜଗତର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜମ୍ମାମସକଦ ନାମକ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଥମ ମୁସଲମାନ ଧର୍ମାଲୟର ପାଠକ ଏକଲକ୍ଷରେ କେତେକଦର୍ତ୍ତ ହେଲା ମୁସଲମାନଙ୍କର ଧର୍ମପୁସ୍ତକ ଦୋରସ ଏବଂ ଉର୍ଦ୍ଦୁଭାଷାର ଶିକ୍ଷା ନମନ୍ତେ ମୌଲବି ଅବତୁସ ସମଦ ଅପର କେତେକ ମୁସଲମାନଙ୍କ ସମ୍ମତ ଓ ପାହାନ୍ତରେ ଗୋଟିଏ ମଦରାସା ବା ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାପନ କରୁ ଥିଲେ । ପଞ୍ଚାଦଶେ ହିନ୍ଦୀକୁ ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ାଣତ କରି ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଅଭିମତ ଏ ଜଗତର ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ମଦାନୁର ଲଠିବା ଏବଂ କହିଲେ ଶାନ୍ତି ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଅସଫା ତର ପୁଲସ ସୁମଣ୍ଡସ ସାଦେବ ରିପୋର୍ଟ କରିବାରେ ଜଲ୍ଲର ଇଞ୍ଚାର୍ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ଡେଇଡ଼ସନ ସାଦେବ ଗବମାସ. ତା ୨୫ ରାଜରେ ମଉଲବି ଅବତୁସ ସମଦଙ୍କ ନାମରେ ନିଷେଧ ଆଜ୍ଞା ଜାଣି କରୁଥିଲେ । ଚଳିତମାସ ତା ୧ ରାଜରେ ଜମ୍ମାମସକଦର ବର୍ତ୍ତମାନ ମତ୍ତ ଅଲ ଏବଂ ମୌଲବି ଦ୍ୱାପିଜମଦୁଦ ଅବତୁସ ମକା, ସମଦ ଏକସମ ରଖିଲ ପ୍ରକୃତ ମସକଦ ବୃଦ୍ଧାମଧ୍ୟରେ ଇଂରାଜୀଶିକ୍ଷା ପ୍ରାପିତ ଦେବା ମୁସଲମାନ ଧର୍ମ ବିରୁଦ୍ଧ ଥିବା ମର୍ମରେ ଏକ ଦରଖାସ୍ତ ଦେଇ ସେମାନଙ୍କ ପର ସମର୍ଥନ କରିବା କାରଣ ଉକ୍ତ ନିସ୍ତୁର କଲେ ଏବଂ ମୌଲବି ଅବତୁସ ସମଦ ସୁପକ୍ଷରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିରାଗରେ ବୋଧ ନାହାନ୍ତୁରୁ ଉକ୍ତ ନିସ୍ତୁ କଲେ । ଇଞ୍ଚାର୍ କେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ଡେଇଡ଼ସନ ସାଦେବ ଉକ୍ତ ପକ୍ଷର ଉକ୍ତଲକ୍ଷ ବାଦାନୁବାଦ ଶ୍ରବଣ ପୂର୍ବକ ଗତ ତା ୩ ରାଜରେ ଅଦେଶ ଦେଲେ କ ଏଥି ପ୍ରକ୍ଷେ ସେ ଦାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଅଲଦର ଯା ୧୪୮ ର ଅନୁସାରେ ଯେଉଁ ନିଷେଧ ଆଜ୍ଞା ପ୍ରକୃତ କରି ଅଛନ୍ତି ତାହା ରହିତ ଦେବାର କୌଣସି କାରଣ ନାହିଁ ଅତଏବ ସେ ଅଦେଶ ପ୍ରଦାନ ରହିଲା । କେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ମହୋଦୟଙ୍କର ନିଷ୍ପତ୍ତିର ମର୍ମ ଏହିକ ଓଡ଼ିଶା ଲକ୍ଷ୍ମୀମ ଏକୋପିପକ୍ଷର ନାମକ ଗୋଟିଏ ସମାଜର ସଭାପତି ସୁପ୍ତ ମସକଦର ମାରପକଦର ଏବଂ ମୁସଲମାନ ସମ୍ମତ ଦାୟର ସମ୍ମତରେ ସନ ୧୯୦୧ ସାଲ ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ ଜମ୍ମାମସକଦର ପାଠକ ଉପରେ ଗୋଟିଏ

ସୁଲ ପ୍ରାପନ କରୁଥିଲେ ସେ କହିଲେ କୋରୁନ ସଙ୍ଗେ ଉର୍ଦ୍ଦୁଭାଷା ଓ ବିଭି ଅକ୍ଷରୀକା ବ୍ୟବହାର ଥିଲା । ସନ ୧୯୦୦ ସାଲର ଜାନୁଆର ମାସ ତା ୩ ରାଜରେ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଅସମ୍ମତ ଭବିଷ୍ୟ କରୁ ଯେଉଁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରଦର୍ଶନ ତର କହିଲେ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧିକ ଉପକାର ଦେବାର ମତ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତେ ବିଭବିନିକ୍ଷିତ ଲକ୍ଷ୍ମୀମସକଦର ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ଅଧିକେଶନ ହୋଇ ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜୀ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଶ୍ରେଣୀକୁ ଉଠାଇବାର ବିଚାରୁ ଦେଲ ଏବଂ କହି ଉକ୍ତରୁ ନବଶିକ୍ଷେ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତିର ପ୍ରାର୍ଥନା ହୋଇ କମେ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟାପିବାର ଅଭିମତ ଦେଲା । ଓଡ଼ିଶାର ସୁଲ ଲକ୍ଷ୍ମୀମସକଦ ଗତ ମଇ ମାସ ତା ୫ ରାଜରେ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରଦର୍ଶନ କରି ଯେଉଁ ମନୁବ୍ୟ କେଉଁଅଛନ୍ତି ତହିଁରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ମଧ୍ୟ ଇଂରାଜୀ ଶ୍ରେଣୀର ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦେବାର ଚେଷ୍ଟା ଦେଉଥିଲେ ମାତ୍ର ପତା କେତେଦୂର ହୋଇ ନ ଥିଲା । ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମସକଦର ମାରପକଦର ବା ଅନ୍ୟ ଦେହ ମୁସଲମାନ ଇଂରାଜୀ ପଢ଼ାପ୍ରତି ଅପତ୍ତି କରିବାର ଦେଉଁଶି ନିଦର୍ଶନ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଇଂରାଜୀ ସେ କାରଣରୁ ଦେହ ମୁସଲମାନ ସମ୍ମତାୟତ ଅନେକ ଲୋକ ଏବଂ ମସକଦର ମତୁଅଲ ଅବତୁଲ ସତାର ଇଂରାଜୀ ପଢ଼ାପ୍ରତି ଅପତ୍ତି କରି ଶକ୍ତି ଏ ନିଷେଧ ପ୍ରକୃତ ଲକ୍ଷ୍ମୀମସକଦର ଜାଣି କରୁଅଛନ୍ତି । ଫାଳିଲ ମଦୁସଦ ନାମକ ଏକ ବ୍ୟକ୍ତି ସେ ତ ପ୍ରକୃତ ମତୁଅଲ ଥିବାର ଦାବୀ କରେ ଏବଂ ତାହାର ଦାବୀପ୍ରତି ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରୁ ଅପତ୍ତି ହୋଇ ନାହିଁ ସେ ମଧ୍ୟ ଅପତ୍ତିକାରକ ଦରଖାସ୍ତରେ ବସୁକ୍ତ କରି ଇଂରାଜୀ ପଢ଼ାପ୍ରତି ଅପତ୍ତି କରୁଅଛୁ । ଏ ଜଗତର ମୁସଲମାନ ସମ୍ମତାୟ ତୁଲ ଦଳରେ ରୁଲୁ, ଏକଦଳ ଲକ୍ଷ୍ମୀମ ସଭାକୁ ବୋଲି ପରଦର୍ଶ୍ୟ ଦଅନ୍ତି ଓ ସେମାନେ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷାର ସପକ୍ଷ । ଅପର ଦଳ ଜାଣି ସୁଲମାନ ସଭାର ଦର୍ଶନ ଶାଖା ସମାଜକୁ ବୋଲି ପରଦର୍ଶନ ଏବଂ ସେମାନେ ଇଂରାଜୀ ଶିକ୍ଷାର ବିପକ୍ଷ । ସେକ ଲକ୍ଷ୍ମୀମ ଦଳଟି ଦୃଢ଼ ଅଟେ, ଜଲ୍ଲ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କର ସନ ୧୮୯୯ ସାଲର ଏକ ମତୁଦୟ ପ୍ରକାଶ ଯେ ସେ ପ୍ରଥମ ଲକ୍ଷ୍ମୀମ ସଭାକୁ ଏଠା ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରି ନାହାନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଶେଷ ଲକ୍ଷ୍ମୀମ ସମାଜ ଅର୍ଥାତ୍ ଜାଣି ସୁଲମାନ ସମାଜର ଶାଖା ସଭା ସରକାରୀ ଦାଗରେ ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇଅଛୁ । ଅତଏବ ସେ ପ୍ରକ୍ଷେ ମସକଦର ମତୁଅଲମାନେ କ ସେମାନଙ୍କର ମତ ମସକଦର ଦାର୍ଯ୍ୟ ନିବାଦ ଓ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରକୃତ

ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଶିକ୍ଷାର ବିଷୟ ଏବଂ ଉଚ୍ଚିତ ମୁଖ୍ୟମାନ ସମାଜ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁକୃତ ସେ ପୁଲେ ସେହି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ତା' ବିଷୟ ପଢ଼ା ଦେବ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଥମ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ତା' ପୁତ୍ର ବିଭବାର ଅଧିକାର ନାହିଁ ଏବଂ ଅଧିକାଂଶ ମୁଖ୍ୟମାନମାନଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେମାନେ ସେପରି କଲେ ଶାନ୍ତିରାଜ୍ୟର ସମ୍ଭାବନା ।

ବୋଇବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ଏହି ବିଷୟ ନ୍ୟାୟ ସମ୍ପର୍କ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏ ନଗରର ବୃହତ୍ ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କର ଚାହିଁରେ ସନ୍ତୋଷ ହୋଇ ନିଷ୍ପତ୍ତିର ପରଦିନ ପ୍ରାୟ ଦେଖି ହଜାର ମୁଖ୍ୟମାନ ମତ୍ତୁଲର ହାତ ଅବହୁଳ ମନାକ ନେତୃତ୍ୱରେ ତୁମା ମହତ୍ତ୍ୱରେ ଏବଂ ହୋଇ ଉତ୍କଳର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶଥିଲେ । ତହିଁ ଉତ୍ତରୁ ନବମ ଉତ୍କଳରେ ଏବଂ ସନ୍ତ ହୋଇଥିଲେ । ମୁଖ୍ୟମାନ ମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏ ବିଷୟର ଉତ୍ତର ଚର୍ଚ୍ଚା ଲାଗି ଅଛି । ମାତ୍ର ଦଳାଦଳ ଭଳ ନୁହେଁ । ଅମ୍ଭେମାନେ ଏକାନ୍ତ ଅଣା କରୁ ତ କେତେକଟି ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ମୁଖ୍ୟମାନ ମଧ୍ୟରୁ ହୋଇ ଉତ୍କଳ ସମ୍ପର୍କ ମିଶାଇ ଦେବା କାଳର ଯତ୍ନବାନ୍ ହେବେ । ଅପଣା ଭିତରେ ତତ ଚଳେ ଅନାଗଣ ବଳ ସମ୍ପ୍ର ଏବଂ ସାଧାରଣ ହିତର ବିଧାତା ବିଦା ଅଛୁ କିନ୍ତୁ ଫଳ ନାହିଁ ।

ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷା ଓ ଧର୍ମ ।

ବର୍ତ୍ତମାନକାଳର ପ୍ରାପିତ ଅଥବା ସେହି ଅଦର୍ଶରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଯାତ କଲେ ଉତ୍କଳମାନେ ଧର୍ମଶାସ୍ତ୍ର ତୁ ଅଛି ଏ କଥା କେତେ ଲୋକ ଏ ଦେଶରେ ଲାଗି ପୁଲ ଅରମ୍ଭସମ୍ପର୍କ ଠୁ ଅଧିକ ଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମାବସ୍ଥାରେ ଧାରଣା ଥିଲ ଯେ ପିଲାମାନେ ଲାଗି ପଢ଼ିଲେ ସ୍ୱଧର୍ମ ଶିକ୍ଷା ଶାନ୍ତିପୁତ୍ର ତୁ ଅଛି ଏବଂ ସେଥିପାଇଁ ସେମାନେ କିନ୍ତୁ ପିଲାଙ୍କ ପୁଲରେ ଭରତକରୁ ନ ଥିଲେ ଏବଂ କହୁଥିଲେ କି ସରକାର ପୁଲ ପିତାଙ୍କ ଯେମନ୍ତ ଲୋକଙ୍କୁ ବହୁ ଅଛନ୍ତି ତ ତୁମ୍ଭେମାନେ କିନ୍ତୁ ଭୁଲ (ଧର୍ମ) ଶିକ୍ଷା ଉତ୍କଳ ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ଭୁଲ (ଶାନ୍ତିପୁତ୍ର) ତୁ ଅଧିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଭାବ ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷକ ଲୋକଙ୍କର ନାନାପ୍ରକାର ବୈଷୟିକତାରେ କେତେ ଲାଗି ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ ଲୋକଙ୍କର ଅପ୍ରକଟ କମଳତା ବୁଦ୍ଧି ଦେଖୁଅଛୁ । ମତ୍ର ଅତି କାଳ ଏହି କଥା ଘେନି ଅନେକ ଲୋକ ବାପୁ ଯେ ଲାଗି ଶିକ୍ଷାଦାତା ଏ ଦେଶୀୟଙ୍କର ଧର୍ମର ଲାଗି ଅଥବା ନାସ୍ତିକତା ବୁଦ୍ଧି ଦେଖୁଅଛୁ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଅନ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଦେଲ ଏଠା ରେବତୀ କଲିକତାପୁରର ପୁରସ୍କାର ଭିତରଣ ସମ୍ଭାରେ ଗୋଟିଏ ପୁଲ

ସୃଷ୍ଟିକର୍ତ୍ତା ବଳ୍ଲଭା ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ କମିଶନର ଶାନ୍ତିପୁତ୍ର ପ୍ରସାଦେବ ପ୍ରଦାନ କର-ଥିଲେ । ସେ ଯାହା କହୁଥିଲେ ତହିଁର ସଂଶ୍ଳେଷ ମର୍ମ ଏହି କି ପୁଲ ଓ ଚଳେକରେ ନାନାଦେଶର ବକ୍ରା ବିଦ୍ୱାନ୍ ଓ ଚିନ୍ତାଶୀଳ ଲୋକଙ୍କର ସୁମାତ ପୁଣି ପ୍ରସ୍ତୁତ ପଠିତ ଦେଖୁଥିବା ପୁଲେ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ମିଳି ହାତ ଦେବା ସଂକଳ ନୁହେଁ । ସାନ୍ତାପୁତ୍ର ଧର୍ମନିଷ୍ଠାକର କଥା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର । ମାତ୍ର ଯେ ସମସ୍ତ ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାଦାତା ମନୁଷ୍ୟ ପଣ୍ଡାଠାରୁ ଶେଷ ଏବଂ କୌଣସି ଧର୍ମବଳମ୍ଭର କଳସ ନୁହେଁ ସତ୍ୟା ସ୍ତେମ, ଦାନ, ରତ୍ନତା, ସତ୍ୟବା ଦତା, ସରଳତା ଇତ୍ୟାଦି ସେ ସମ୍ପର୍କ ଅବଶ୍ୟ ଉତ୍କଳ ଶିକ୍ଷା ଦେଖୁଅଛୁ । ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ ସେ କହୁଲେ କି ପୁଲକାଳର ସରକାରୀ ଶୁକର ଅମଳଠାରୁ ଡେପୁଟି ଓ ମୁଦସଫ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେ ପର ଘୃଷ ନେବାର ଶୁଣାଅଛି ବର୍ତ୍ତମାନ ସେପରି ନାହିଁ । ଏମନ୍ତ କି ବହୁ ନିକମାୟ ଦାରେମୀ ମଧ୍ୟ ଭରଣ ସଂଶୋଧନ କର ବା ଦମନ୍ତ ଭିତଅଛି । ଏବଂ ଅତିଅଳ୍ପ ବେତନର ଡେପୁଟି ଶୁଦ୍ଧା ସତ୍ୟପଥରୁ କିଚଳତ ଦେବାକୁ ଦୁଆବରେ । ଅଳ୍ପକାଳର ସାଧାରଣ ହିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ନେତାମାନେ ପ୍ରଶ୍ନିତ ବା ମତ୍ତୁଲକ ଦଳର ଲୋକ ନୁହନ୍ତି ମାତ୍ର ଶିକ୍ଷିତ ସମାଜର ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ଯାହା କିଛି ସାଧାରଣ ହିତ ଦେଖା ଅଧିକାର ଶିକ୍ଷିତ ଲୋକମଧ୍ୟରେ ଦେଖାଯାଏ । ତାଙ୍କୁ ଧର୍ମର ମୁଲ୍ୟାଧାର ଶିକ୍ଷା ସମାଜ ଏବଂ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ପୁନରୁତ୍ଥାନ ବୋଲି ଯାହା କହୁଅଛୁ ଅଧିକ ତାହା ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା । ଏହା ବୋଲି ଅଧିକ ଶିକ୍ଷା ଯେ ଦୋଷଗୁଣ୍ୟ ତାହା ସେ କହୁ ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ତହିଁର ପରତତ୍ତ୍ୱ ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ଯଥା ପାଠ୍ୟ ମୋହନ ଏବା ତେମିରେ ଶାସନ ଏବଂ ପିତାମହୁରେ ଭରଣ ବିଷୟରେ ଯେଉଁ ବିକଳାମାନ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ କେତେକ ବର୍ତ୍ତମାନ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଧର୍ମ ଓ ନୀତିର ମୂଳ ବିଦ୍ୟା ଏଥିରେ ଦ୍ୱିଭୁକ୍ତି ନାହିଁ । କଥାରେ କହନ୍ତି ବିଦ୍ୱାନ୍ର ଶୁଭଅର୍ଥ । ପଢ଼ା ଶୁଣା ଲୋକ ଯେମନ୍ତ ଉତ୍କଳର ଚିତ୍ତ ଏବଂ ତାହାଙ୍କର ସ୍ତୁତି ବିଧାତାର ଦେଖି ଅନନ୍ତ ଉପଲୋଗ ଦରମ ମୂର୍ଖପତ୍ତରେ ତାହା ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଶିକ୍ଷା ପ୍ରସାଦରୁ ପୁଲଠାରୁ ଲୋକଙ୍କର ଜ୍ଞାନ କମାନବ ବହୁଅଛି ଏବଂ ତାଙ୍କର ଉତ୍ତର ସାଧନ ଦେଖୁଅଛୁ ଏହା ତ ଏ ଅର୍ଥକାର କରବ ? ଶିକ୍ଷାର ଉତ୍ତର ସଂକଳ ଧର୍ମର ଉତ୍ତର ଦେବାର କଥା । ସାଧନାଟରେ ପୁଲରେ କେତେ ବଣା ଦେବ କି ? ତୁମ୍ଭେ ତ ଉତ୍କଳ ଯେ ଅନେକ ଗ୍ରହ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଯେମନ୍ତ ପ୍ରଶମ ଓ

ଉତ୍କଳ ସହିତ ବିଦ୍ୟା ଲାଭ କରନ୍ତି ସେମାନେ ପ୍ରବେଶ ଦେଲେ ନିଜର ଭରଣ ଓ ଦୈନିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷା ପ୍ରସ୍ତୋତ ନର-ବାକୁ ତେମନ୍ତ ସହ ଓ ପ୍ରଶମ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏହି କାରଣରୁ ଶୁଲ ନ ଲାଗି ବାଟର ଦୋଷ ଦେଲପର ସାଧାରଣ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ ଦେତେଲେନ ଦୋଷାଗେଷ କରବାର ପ୍ରସୋଗ ପାଇଅଛନ୍ତି । କି * ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷାର ଏତେ ପ୍ରସ୍ତର ବା ଉତ୍କଳ ନ ଥିଲ । ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ସେକାଳରେ ବିଦ୍ୱାନ୍ ହୋଇ ବାହାରିଥିଲେ ସେମାନେ ସ୍ୱା ଅର୍ଜିତ ବିଦ୍ୟାକୁ ପଲମ ଧନ ବୋଲି ଜ୍ଞାନ କରୁ ତହିଁର ସଦ୍‌ବ୍ୟବହାର କରବାଦାତା ସାଧାରଣରେ ଯଶ ରଖିଯାଇଅଛନ୍ତି । ଏଣିକି ବିଦ୍ୱାନ୍ର ସଂଖ୍ୟା ବହୁଅଛି ମାତ୍ର ବିଦ୍ୟାଳୟର ଦୋଷରୁ ସେ ପରମାଣ ଫଳ ଲାଭ ଦେଖୁ ନାହିଁ । ଶାନ୍ତିପୁତ୍ର ପ୍ରସାଦେବ ପୁଲକାଳର ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ଦେଶୀୟ ସରକାରୀ ଅମଳଙ୍କର ଭରଣ ତୁଲନା କର ଯାହା କହୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଏବଂ ଧର୍ମରେ ଯଥାର୍ଥ ଦେଲେଦେ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ତହିଁର ଭନ କାଳର ଅବାର ବୋଲିଯାଇଥାନ୍ତେ । ସେ ସମୟରେ ସେମାନେ ଯାହା ପଢ଼ା ଶୁଣା କରୁଥିଲେ ତହିଁରେ ପୁଲକାଳର ନିତାନ୍ତ ଅଭାବ ଦ ଥିଲ । କେତେବେଳେ ଏତେ ଅଭବ ଏବଂ ଦାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ନିୟମ ପ୍ରଦାନ କ ଥିଲ ଏବଂ ପୁଲ ପ୍ରଥାକୁ ଅନୁସର ଉତ୍କଳର କେବାଣା ବଡ଼ ଦୋଷ ବୋଲି ମନେ କରୁ ନ ଥିଲେ । ପରନ୍ତୁ ଯାହା ଯାଉଥିଲେ ତହିଁର ସମ୍ପର୍କ ଅଂଶ ଦେବ, ପିତୃସମାଜ ଏବଂ ସାଧାରଣ ହିତ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ କରୁଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏତେ ଶିକ୍ଷା, ଏତେ ଅଭବ ଓ ନାସ୍ତିକତା ଏବଂ ନ୍ୟାୟସର ବନ୍ଦୋ-ବସ୍ତ ଦେବା ପ୍ରତ୍ୟାସେ ଯେ ଉତ୍କଳରେ ଯୋଗ ଏକାବେଳେ ବନ ହୋଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଧର୍ମ ଓ ସମାଜ ସମ୍ଭାବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅଧିକ ଲାଗି ହୋଇ ନାହିଁ ଏହାର ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ । କେହି କହନ୍ତି ସେ ସରକାରୀ କର୍ମଗୁରୁଙ୍କର କେତେକ ପୁଲ୍ୟାଗେଶା ଅଧିକ ଦେଲେଦେ ନିତ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୋତନାୟ ବ୍ୟସ୍ତ-ଧ୍ୟାନ ଦେଖୁ ସେମାନେ ଅମ୍ଭର ଧର୍ମାଦା ରଣା କର-ବାକୁ ଅସମର୍ଥ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏହା ଅନ୍ୟ ବେତନର ଶୁଦ୍ଧତା ସମ୍ଭାରେ ଅଗୋଚ୍ଚିତ ନୁହେଁ ଏବଂ ସେହି ଶେଖାରେ ଉତ୍କଳର ମାତ୍ର କିଛି ଅଧିକ ଦେଖାଯାଏ । ମାତ୍ର ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁମାନେ ଶିକ୍ଷିତ ସେମାନେ ଯେବେ ମନେ କରବେ ସେ ରତ୍ନଲୋକ ପକ୍ଷରେ ଅସତ୍ତ୍ୱପାୟରେ ସାଧାରଣ ଅଭାବ ପୁଣି ଭରଣା ମାତ୍ର ଅପେ ଏବଂ ତାହା ପ୍ରତୀକ୍ଷା ଭବ ଅନ୍ୟ ନୁହେଁ କେବେ ଏ ଦୋଷ ଅନେକ ପରମାଣରେ ବୁଝ

calm of his language. For, even if it be true that the Oriya copies the Bengali (which, I shall point out, is not generally the fact) what useful purpose does it serve to publish in a Bengali paper an article assuring the readers thereof that they have become an ideal nation, at least, for one petty nation on the eastern coast of India ? This must be galling to the national pride of the latter nation. The gentleman seems to be an advocate of union among Indians from the last lines of his article. But how consistent is it to widen the narrowing gulf of hatred and animosity—and the writer has, I am afraid, wittingly or unwittingly, laid himself open to this charge—between two of the factors which are to submerge into that composite whole ? It would have been more fortunate for us if the writer had dived deep into the matter and found out the prime mover which had brought about all this change. All this change is due to the domineering influence of the irresistible tide of occidentalism which is constantly flowing in with unabated, nay, augmenting force and has shattered the hitherto unbreachable ramparts of a wholesome conservatism and is likely to cause its very site to be lost amid a levelling flood of unreasonable liberalism. Those among us who are specially liable to imitation take the white-skinned one as their model and dress themselves before the Parisian looking-glass, thinking apparently that the neck-tie and the chifon, the laces and the braces &c. are to constitute the necessary baggage that is to equip the heavenly way-farer. But even the man of the most conservative principles is unable to stem this tide successfully and is sure to get a ducking. Those parts of the dress and manners of the sahib which are more conformable to our habits of life will never fail to be imitated. There are some parts of the European dress, e. g. the neck-tie, the hat &c. which being discarded and the other parts being imitated, we get the up-country man, the Madrassie, the Bengli, the oriya in fact the so-called modern Indian gentleman. Cropping the hair short, the wearing of the shirt are not the *differentia* of Bengali dress. The costume of the poor Oriyani even has not escaped the eagle eye of the observant writer and he has made a remark about her ornaments. In saying that the oriyan's ornaments weighed some 20 seers in former times he seems to have resorted to a questionable exaggeration. In what statistical records or Death Registers the writer has his authorities in asserting that the oriya wife has sent her husband very often to the land of the unknown by the pressure of her ornaments when clasping him in her lovely embrace I am unable to trace up, or what post mortem examiner has

informed the writer I do not know. In his opinion if the oriya woman, in the course of our national development, throws aside her weighty and clumsy ornaments and adorns herself with a few fancy-looking ones, recommended by western arts, then she is imitating the Bengali Lady, as if the Bengalis only are the apostles of beauty and refinement. I wish to go no more to particulars. So we summarily despatch this matter of dress and manners.

Now we come to the most important part of his article. Towards the end he says "How favourable would it be for unification if the Oriya language be exiled for ever from the land of the Oriyas " Is the difference of language the only barrier in the way of unification ? Do all the more important requisites of unity exist among us ? The greatest stumbling block to unity is what Mills calls "an inveterate spirit of locality," and of which, I think, the writer's article is a manifestation. Unless this spirit is evaporated, unless the Bengali does regard the Oriya as a brother, but regards him as one of a despised race, there can be no unification between the two. The gentleman would have shown surer signs of sagmineness in this matter, if he had exhorted his countrymen to meet the Oriya in a brotherly embrace and to dissolve any hatred or animosity, however slight, that might exist. Canada and the United States could never have been United even though the language and manners and religion were all the same. Indeed language is one of the bonds of union, but it is one and not the *only* one. So where the population speaking the language is very large and the language is ancient and rich with a literature and has settled down to a long-standing literary form—all which conditions are present in the case of Oriya in a degree at least equal to that in the case of Bengali—then this must not be depended upon and other more potent way of unification must be searched for. The gentleman's wish has been anticipated in the attempt of some Bengalis in 1869 to supplant the Oriya language about which the grand statistician, the impartial historian, and hence an unquestionable authority, Mr W. W. Hunter, himself observes "In 1869 an attempt, *Fortunately unsuccessful*, by some of the Bengalis party to get their language practically substituted for Oriya in the schools gave rise to some bitterness."

Now, Mr Editor, I have laid my views about the learned gentleman's article. I should have finished here. But I wish to ask one thing of the writer. He has written that forty years ago Bengali was the current language in Orissa. Is it a fact ? Or is there some other meaning attached to the sentence ? Had it been current forty years ago and had it been universally used by the

people in the daily transference of thoughts and ideas forty years, why, twice or thrice forty years would never have been able to push it out of its firm pedestals. Or was it the Court language ? *Never it was.* Some people betray their ignorance of human nature in thinking that if another language is made the Court-language instead of the native one, the latter will be completely beaten out of the field of domestic conversation. But rather the opposite is the effect. When French was made the court language of England after the Norman conquest, it only quickened the progress of native dialectic development. And in our province Oriya being banished from the Court in Sambalpur, is being supported with a greater zeal and earnestness and more tending care than before, much to the credit of the inhabitants thereof. If the masses of two countries or provinces do not exchange their thoughts through the same linguistic medium, I do not see what benefit is derived from a formal identity of court-languages. With all the reverent feeling of a pupil I beg excuse of the gentleman, if I have been bold enough to approach him and beg to be read with Justice only.

I am yours,
An Oriya youth.

ଲେଖଣୀ ।

ମୁକ୍ତି ମହତ୍ତ୍ୱ ମନୁଷ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟତ୍ୱ	୩୯
ଶ୍ରୀ ବାଲୁ ବରଷର ଦାସ ଭାଗ୍ୟ	୩୯
ମଣିବରଦ ଓ ନଳନାଥ	୩୯
ଦେବିନୀନାଥ ବଳବନ୍ତର ଦୋହାପଦ	
	ମାର୍ଗଦାନ
୮ ମହତ୍ତ୍ୱ ଚନ୍ଦ୍ର	୩୯
ଶ୍ରୀ ବାଲୁ ସମତତ୍ୱ ହିପାଠୀ । ଡ । ଚର୍ଚ୍ଚା	
	ଦୋହପଦ
ଦେବନାଥ ବରୁ	୩୯
ମୁକ୍ତି ବେଦ ମହତ୍ତ୍ୱ	୩୯
ଶ୍ରୀ ବାଲୁ ସୁତରାଜ୍ୟ	୩୯
ସେନୁ ସତ୍ତ୍ୱ	୩୯
ବରୁଣାକର ଓଷା ଇମ ବର୍ଣ୍ଣାଳୟ	୩୯
ଦୋଷ ବୃତ୍ତାନ୍ତ ଦାସ	୩୯
ଦାସକାନ୍ତାଳ ଚନ୍ଦ୍ରବର୍ଣ୍ଣା	୩୯
ମନୁଷ୍ୟ ଚନ୍ଦ୍ରାକାଶ	୩୯
ଶ୍ରୀ ବାଲୁ ଦୋହାକାଶର ଦାସ	୩୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

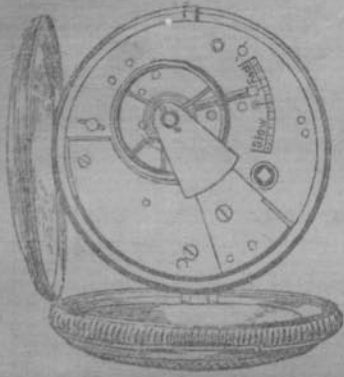
ଶ୍ରୀମୁଖ ଶାବଳାଦାସଙ୍କ ବରଷର ।
ମହାଭାରତ ।
ଏହା ଓଡ଼ିଶାବାସୀଙ୍କ ପରମାଦରଣୀୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ଏ ବୃତ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥ ଏହାକେଲକେ କୃଷ୍ଣ କରକା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପକ୍ଷେ ପ୍ରତ୍ୟାକରକ ନୁହେଁ ପ୍ରଭୃତ୍ ଶ୍ରେଣୀ ଶ୍ରେଣୀ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରଧାନ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କରେ

A Bargain — A Bargain.

With special order for the Pooja I have directly imported from Switzerland both

KEY-WINDING & KEYLESS LEVER WATCHES

800/1000 Silver, strong as per illustration below :—

Capped Whitefield Key-wind Lever Watches 17" size; Engine-turned sterling silver cases; $\frac{3}{4}$ plate, full jewelled, key-wind lever movements opening in front; capped and winding to the left; exactly like English Watches. Hand-setting from the back.

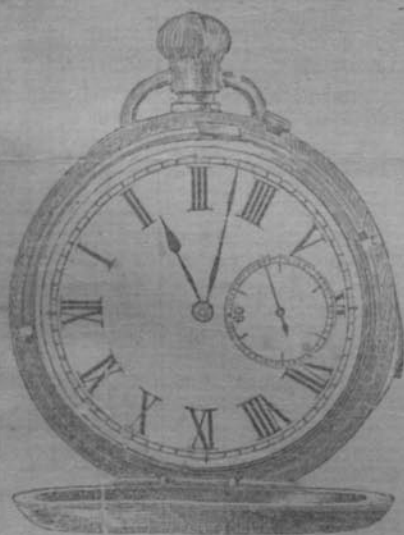
Guaranteed for 5 years; with Morocco leather case; Spare Spring and Glass.

Open-face Rs. 30. Hunting Rs. 35. Half-hunting Rs. 40.

We have also in stock a number of Watches with 13 Jewels of both 18" and 16" size, Guarantee 3 years. With Morocco leather case; Spare Spring and Glass.

Hunting Rs. 18.
Half-hunting Rs. 20.

Superior Half-plate Movement, with 15 Jewels in Silver and 13 Jewels in Nickel Watches, uncut real compensation balance; strong keyless action pin-setting; size 18" only. With Morocco leather case, most strong and durable; guaranteed for 3 years; with extra Spring and Glass.

	Silver case.	Nickel case.
Open-face	Rs. 13.	Rs. 14.
Hunting	Rs. 20.	Rs. 16.
Half-hunting	Rs. 25.	Rs. 20.

N.B.—We draw your particular attention to these watches; they are absolutely the finest which can be produced; the quality of the movements is all that can be desired; and we guarantee them perfectly reliable and durable and very accurate timekeepers. Eight days' watches of Whitefield and Co. can be had from us at a lower price than charged by other firms.

We can supply a great variety of Gold, Silver and Nickel "West End" Watches at the same price in which they are sold in the Head-Offices.

We can also supply all kinds of neutral spectacles for the youth.

୨୨୦

ଉତ୍କଳ ଡିପିକା

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା

THE UTKAL DIPIKA.

ଉତ୍କଳ
ଡିପିକା

CUTTACK, SATURDAY THE 2ND NOVEMBER 1901.

ଉତ୍କଳ ଡିପିକା ସତ୍ୟ ୧୯୦୧ ସାଲ ଶନିବାର

ଅଗ୍ରାମ ୪ ୩୧
ପଞ୍ଚାଦେସ ୪ ୨୯

NOTICE.

Wanted a graduate, strong in English and mathematics and having some experience of High School teaching, for the post of the Second Master of the Khurda High School on a salary of Rs. 40 per mensem. None need apply who will not bind himself down by an agreement that he will stick to the post for two years at the least. Applications with copies of testimonials must reach the undersigned on or before the 5th November, 1901.

Khurda, } J. E. F. PEREIRA,
Dist. Puri, }
18-10-1901. } Secretary.

WANTED

A Head Master for the Biroja M. E. School, Jajpur. Salary Rs. 15 to Rs. 20 according to circumstances and qualifications. Preference will be given to an Entrance man having experience of at least 5 years in teaching. Selected candidate must stick to the post for 5 years.

Apply to the undersigned before the 9th proximo.

Biroja School, } Naba Kishore Das,
9-10-1901. } Secretary.

NEW YORK LIFE INSURANCE COMPANY.

Is the property of the Policy Holders and all profits made are allotted to them. A safe and profitable investment.—For full particulars apply to

H. J. BELL
Agent Cuttack.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବଡ଼ ପ୍ରତିଦିନୀୟ ପୁସ୍ତକାଳୟରେ ନିମ୍ନୋକ୍ତମାନଙ୍କର ପୁସ୍ତକାଳୟରେ, ମାଲିକର ଏବଂ ଏଣ୍ଡୋକ୍ସମ୍ବୁଲର ସାବଣସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ ଲଂଗୁଣା, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବୁତ ପାଠ୍ୟ-ପୁସ୍ତକ ଉପରେ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ଏହା ଉଚ୍ଚାଦାନପ୍ରକାର କୁଳଲିପିରେ, ଦେଶଜ, ନିବ, ବାଦ୍ୟା ସାଦା ଇଠିଲେଖା କାଗଜ ଓ ଲିପାପା, ନାନାକାରର ଚିତ୍ର, କାଳ, ରବର, ଷେନିଲ, ଅର୍ଥାତ୍ ସୁଲ ଏବଂ ସରକାରୀ ଓ ବେସରକାରୀ ଅଧିକାର ବ୍ୟବହାରସ୍ତ ସମସ୍ତ ସରଞ୍ଜାମନାମ ସୁଲଭମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି । ମୋଟସଲର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଭେଲରେ ଓ ଖୁମାରରେ ଜଣସ ପଠାଯାଏ । ପୁସ୍ତକ ଓ ଅନ୍ୟ ଜନସର ଲିଖୁ ପୁସ୍ତକ ଶୟ ହୋଇ ବନା ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ । ମୋଟସଲର ଗ୍ରାହକମାନେ ଶୁଣିବ ଯୋଗୁକାର୍ତ୍ତ ଲେଖି ପଠାଇଲେ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଲିଖୁ ପଠାଯାଏ । ଲେଖା ଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କର ସ୍ତ ସେକେଟର

କାଳକ ବାଳକାମାନଙ୍କ ଉପସୋନା ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ।

ଉତ୍କଳର କାହାଣୀ ।

ଶ୍ରୀ ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଦତ୍ତ ଚ, ଏ, ସଗୁଣା, ୮୨ ପୁଷ୍ପାରେ ସମାପ୍ତ—ମୂଲ୍ୟ ଚାରିଅଣା । ବଡ଼କ ବାଳକମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳ ଶାସ୍ତ୍ରର ଅଧିକାର, ବଡ଼କର ପ୍ରଧାନ ପୁସ୍ତକ ଦୋକାନମାନଙ୍କରେ, ପୁସ୍ତକ ଦରଦରୀ ସାଧୁ ସୁଲଭ ଦେଉଅଛି ଶ୍ରୀ ବାସୀନାଥ ମହାପାତ୍ରଙ୍କଠାରେ, ବାଲେଶ୍ଵର ହେନିଂ ସୁଲଭ ଶିକ୍ଷକ ଶ୍ରୀ ନାଗସୁବ ମିଶ୍ରଙ୍କଠାରେ ଏବଂ ସମ୍ବଲପୁର କେପଡ଼ାରେ ଶ୍ରୀ ରୁନା ବନ ମିଶ୍ରଙ୍କଠାରେ ମିଳବ ।

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ପ୍ରାଚୀନ ଅବ୍ୟର୍ଥ ମହୋଷଧି

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିପତ୍ତା ୧୦/୮ ଛଅଶା ମାସୁଲ ଏକପତ୍ତାଠାରୁ ଛଅ ପତ୍ତା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଟଙ୍କା ଚାରିଅଣା ପାମାନ୍ । ସର୍ବପ୍ରକାର ଦ୍ରବ୍ୟରୁ ଏହାପରି ଉଚ୍ଚିଷ୍ଠ ପୁଣି ଜ୍ଵାଳା ସାଧନା ବିଶ୍ଵନ ଅଶୁ ଫଳଦାୟକ ଔଷଧ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦ୍ଵିଗୁଣ୍ଠ ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ । ଶର ଶର ବାନ୍ଧି ଏହି ଔଷଧର ଚୁଣ ବର୍ଣ୍ଣନା କରି ମୁକ୍ତକଣ୍ଠରେ ପ୍ରସଂସା କରିଅଛନ୍ତି ଔଷଧ ଗ୍ରହଣାର୍ଥୀ ମାତ୍ରତେ ପ୍ରାଣରୁପେ ସ୍ଵାଧୀନ ଧ୍ୟାନ ଡାକିଲେ ଜିଲ ଏବଂ କାହାର କେତେ ଉଦା ଔଷଧ ଅବଶ୍ୟକ ନ ଲେଖିଲେ ଔଷଧ ପଠାଇବାର ନାନା ବିପଦ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ ପ୍ରାପ୍ତପାତ । ଶ୍ରୀ ରାମଚାରଣ ସେନ ଦେବ ଉତ୍କଳ ପ୍ରେସ, ବାଲେଶ୍ଵର

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ।

ନାହିଁ ତୁରୀ ପଦ ବ୍ରତୀ ଶେଷ ହେଲା । ଅନେମାନେ ସୁଦୀର୍ଘରେ ପ୍ରଭୁର ଦେଲୁ । ଉପ ପ୍ରଥାମୁଖ୍ୟ ଅନେମାନେ ଅନୁମାନକର ପ୍ରାଦତ୍ର ପ୍ରାହୁଣା, ପାଠକ ପାଠକାମାନଙ୍କୁ ସଥା ବିଧି ଅଭିବାଦନ କରୁଅଛୁ । ଅଶ୍ରୀ କରୁ ସେମାନେ ଅନୁମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ପୂଜ୍ୟବତ୍ ଫେଡ଼ ଓ ଅନୁଗ୍ରହ ପ୍ରଦାନେ କରବାରେ ସୁଖି କରବେ ନାହିଁ ।

ତୁରୀୟା ଅବକାଶ ସମୟରେ ଦଶହରା ଉତ୍ସବେ ସାହେବମାନଙ୍କର ଖେଳ ହୋଇଥାଏ । ଏର୍ଥେ ବ୍ରହ୍ମେଚ୍ଚ ବାଲ୍ୟାଭିଳାଷୀ ବୌଦ୍ଧ ପ୍ରଭୃତି ଶ୍ରୀମା ଦୋଇଥିଲୁ । ଏକଦଳ ସାହେବ ଓ ଅନ୍ୟଦଳ ଦେବାସୁକ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀଜୀୟକ ଦୋଇଥିଲୁ । ଦେଶମାନେ ସବୁ ଶ୍ରୀଜୀୟକେ ନିୟୁ ଲାଭ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନୁମାନଙ୍କର ମାନମୟ କର୍ତ୍ତ- ଶକର ଶାସ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ନେ, ତ, ଗୁପ୍ତସାହେବ ମହୋଦ- ସୁକର ଏକ ପୁଅ ମଧ୍ୟ ବାଲ୍ୟାଭିଳାଷୀ ଦୌଡ଼ାରେ ବିଶେଷ ନିୟୁକ୍ତା ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଧରଣେ ଜୟଲାଭ କରୁଥିଲେ ।

ସୁଲଭବଣର କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ବୈଷୟାହେବକ ମାନରେ ଟ ୫୧,୦୦୦ ଟା ଅପୂର୍ବା କରୁଥିବା ଅପରାଧରେ ମୋକଦ୍ଦମା ଅଗତ ହୋଇ ତାଙ୍କ ମାନରେ ଉତ୍କଳର ବାହାରିଅଛୁ । ମାଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସତୀକ୍ଷା ଏ ଟଙ୍କା ଉତ୍କଳାଶାଳାରୁ ସାହେବ ବାହାରକରକେଲେ । ମାଧ୍ୟ ତ ଦେଲ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ ତଙ୍କା ଅପୂର୍ବା କରୁ ଏବେ କରବର- ଲେ ପଡ଼ିଲେ । ସେ ଟଙ୍କା ଅପୂର୍ବା କରୁଥିବାର ନବର୍ତ୍ତମେଧରେ ସ୍ୱୀକାର କରୁଅଛନ୍ତି । ମୋକ- ଦମାର କରୁର ଦେଲେ ସରଶେଷ ପ୍ରକାଶିତ ହେବ ।

ତୁଳିତବା ସଦରରେ ତୁରୀୟାଙ୍କ ଦକ୍ଷିଣ ମଙ୍ଗଳବାଦ ପଦସରେ ଦୋଇଥିବାର ସମ୍ପାଦ- ପଣ୍ଡିତାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକାଶ ମାତ୍ର ଓଡ଼ିଶାର ସର୍ବ- ସର୍ବେ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ହବସ ଦଶଦଶ ଦୋଇ ନାହିଁ ସୁଦ୍ଧା ଅଞ୍ଚଳରେ ଦୁଧନାର ଦିନସ ଦୁପଦବ ଦୋଇଥିବାର ସମ୍ପାଦ ଚଳଇ । ତଟକ ସଦ- ରରେ ମଙ୍ଗଳବାଦ ହବସ ଦଶଦଶ ଦୋଇ- ଥିଲୁ । ମୋକଦ୍ଦମରେ ଏକା ପ୍ରାକରେ ଦୁଧନାର ଦଶଦଶ ଦୋଇଅଛି । ଉଦ୍ଧ ମଧ୍ୟ ଅପୂର୍ବାରେ ଦଶଦଶ ପଦ ଭବ୍ୟ ପ୍ରାକରେ ଉଦ୍ଧ ହବ ସରେ ସମ୍ପାଦ ଦୋଇଥିଲୁ । ଏକ ପଞ୍ଚିତା ବହ- ଦଳ ପଲ ।

ବର୍ଷା ପ୍ରାୟ ଅଦୃଶ୍ୟ, ଶୀତର ବେଳ ଜଣାପ- ତୁଅଛି । ମାତ୍ର ଦିନସମୟରେ ଭୌତୁର ପ୍ରଶଭଦା ଦେଲୁ ବହୁ ପରଦର୍ତ୍ତନ ସହଚରେ ବେଗ ଦୃଶି ଦେଖାଗାଉଅଛି । ନୁର ପ୍ରାନ୍ତେ ଦେଉଅଛି, ବିପ୍ଳବଦାର ପ୍ରାଦୁର୍ଭବ ହୋଇଅଛି । ଦକ୍ଷିଣ ସଦରରେ ଏହି ବେଗ ବସୁଙ୍କର ବେଳରେ ବାହାରି ଅନେକଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ଧ ସମୟମଧ୍ୟରେ ସମ ସଦନକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଅଛି । ଦେହୁ ବର- ଶ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇସାରିଅଛନ୍ତି । ଦୌର ଏହି ବେଗ ଏପରି ରହିବଦ୍ ପରଦର୍ତ୍ତନ ଧାରଣ କରୁ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାର କାରଣ ହୁଛି ବୁଝାଯାଉ ନାହିଁ । ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ରତ୍ନଲୋଚ- ନର ବାଲଦବାଦକା ଏହାର କରକରେ ପରଦ ଦୋଇ ଉଭବଦାସୁ ଉଦ୍ଧ କରୁଅଛନ୍ତି । ବେଗ ଏପରିକି ଉପସମ ଦୋଇ ନାହିଁ । ମୋକଦ୍ଦ- ମରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାନ୍ତେ ଏହି ବେଗର ପ୍ରକାଶ ବିଶେଷ ଦୋଇଥିବାର ସମ୍ପାଦ ମିଳଇ ।

ଅପରାଜିପ୍ରାଣରେ ଅମାରକର ମୁକ୍ତ ହେବାରୁ ତାଙ୍କର ସୁଖ ସର ହବବୁଝାଣା ନି, ସି, ଏମ, ଜ ଅମାରକ କରକ ନ ଦୋଇଥିବାର ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଅଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଲତ ଉପସ୍ଥିତେ- ଶ୍ୟକ ଅନୁମୋଦନେ ବଜଲଟ ମହୋଦୟ ତାଙ୍କୁ ଅମାର ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରୁ ସୁଖିଲେଖିଅଛନ୍ତି । ନୁର ଅମାର ସାଧନ ଦାର୍ଯ୍ୟରେ ନୁରକ ନୁହନ୍ତି । ମୁତ ଅମାର ଦେଖୁଥିବା ସମୟରେ ମତ ଦେବେକ କର୍ତ୍ତରୁ ସେ ଅପରାଜିପ୍ରାଣର ଅସନ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଚଳାଉଥିଲେ । ଦେକଲ ଦେବତ ବିଷୟରେ ପିତାଙ୍କର ପରମର୍ଶ ବେନୁଥିଲେ । ସେ ଅମାର ଦେବାରୁ ଉଦ୍ଧରେ କର୍ତ୍ତମାନ ଦୌଣସି ଅପାନ୍ତି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ନୁର ଅମାର ଶରଣା ଏକ ଡିକସ ଜଣା କରବା ମର୍ମରେ ଘୋଷଣା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏ ଗୁରୁ ସମ୍ପାଦରେ ଅପରାଜିପ୍ରା- ନର ଲେବେ ଅବଶ୍ୟ ସମୁଦ୍ଧ ଦେବେ । ସୁତରାଂ ଦୌଣସି ଉପଦ୍ରବ ଦୈବାର ଅଗ୍ରବା ନାହିଁ ।

ସମସ୍ତ ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ଲଦକମଟିକସର ଅସ୍ତ୍ର ପଦ ୧୮୧୭୧୯୦୦ ଖାଲରେ ଟ ୫୨,୨୧,୦୫୧ ଏକ ସଦ ୧୦୦,୧୦୧ ଖାଲରେ ଟ ୫୨,୨୪,୨୮୮୧୦୧ ଦୋଇଥିଲୁ । ସୁତରାଂ ଉଭବର୍ତ୍ତର ଅସ୍ତ୍ର ଚର୍ଚ୍ଚି ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତେ ଅସ୍ତ୍ରାତୁ ଶତକର ଏକଟକାରୁ ଅନ୍ଧ ଦୋଇଅଛି । ମାତ୍ର ଉଭବର୍ତ୍ତର ଦୃଶି ପର- କର ଟ ୨୮ ଥିଲ । ଛୋଟ ଏକ ତପାଲ ବ୍ୟବସାୟ ବଲ କ ଗୁରୁବା ଲଦକାଦ ଅସ୍ତ୍ର ଅଗାମରୁପ ନ ବର୍ତ୍ତବାର ପ୍ରଧାନ ବାରଣ ବୋଲି ସରକାରୀ ଶ୍ରୋତାରେ ଲେଖା ଅଛି ଯାହା ଦେଉ ସରକାର- କର ସୁଖି ପର୍ତ୍ତ ନାହିଁ ମାତ୍ର ନମୁନେଶୀର ଡିକସ

ଦାତାଙ୍କୁ ସେ ଏ ଡିକସ ବାଧୁଅଛି ଦହରେ ସନେକ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟର ଶାଂଖାରକ ବ୍ୟୟ ଦୃଶି ଏକ ରୂପାର ଦର ଉପା ପ୍ରତି ଦୁର୍ଦ୍ଧି କଲେ ବର୍ଷରେ ଶାଂଖାର ଅସ୍ତ୍ର ୫୨ ଶତକଟା ତାହାର ରୁଟିମ୍ ନେଇ ନିର୍ବାଦ ହେବା ପଠିତ ଏପରିଲେଖକୁ ଡିକସରୁ ଅବ୍ୟାଦତ ଦେବା ଏକାନ୍ତ ଉଚିତ ।

ଏଥର ଦୂର୍ବାପୂଜା ଅତି ମନାବେଦରେ ସର୍ବ- ଭରେ ସମ୍ପାଦ ଦୋଇଥିବାର ଅନୁମିତ ହୁଏ । ମାତ୍ର ଉପାରୁ ପଦର ପୂର୍ବ ଦେବେକ ଦକ୍ଷରୁ ଶାଂଖର ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ବାଟ ସବୁ ସମନ୍ୟ ଦୋଇଥିଲୁ । ପଥପମାନଙ୍କର ଦୌଣସି ଦକ୍ଷ ହୋଇ ନାହିଁ ଓ ପଦ ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ପ୍ରମୋଦରେ ଦୌଣସି ଦ୍ୟାଗାତ ଦୈ ନାହିଁ । ଦେକଲ ନବମୀ ହବସ ଅକାଶ ମେଘାଳୟ ଦେବାରୁ ଦୁର୍ଦ୍ଧିର ଅଗ୍ରବା ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଇଥିବ ଦନ୍ତ ପ୍ରୋକ୍ତି ଅଗ୍ରବା ଶାନ୍ତ ଦୁପଦୁତ ଦୋଇ ସମସ୍ତଙ୍କ ମନରେ ଅନନ୍ଦ ଚାତ କରୁଥିଲୁ । ଯାହା ଦେଉ ପଦ ଗୁରୁ ହବସ ସମସ୍ତେ ସୁଖ ସୁକରରେ ବଞ୍ଚାଇଛନ୍ତି, କର୍ତ୍ତକ ଓ ପଥପମାନେ ଦୌଣସି ଦକ୍ଷ ଉଦ୍ଧରକ ଦର ମାହାନ୍ତି । ଅନେମାନେ ଶେଷର ସୁଖରେ ମାତ୍ର ସେବାରେ ଗୁରୁ ହବସ କରୁଥି ଥାଇ ହନାଭିପାତ କରୁଅଛୁ, ମାତ୍ର ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଯେ ଅନେମାନେ ସେହି- ପରି ବର୍ଷାନ୍ତେ ସୁନୟନୁ ତାଙ୍କ ପଦ ସେବାରେ ନିୟୁକ୍ତ ହେଉ ।

ବାଟଲ—ଉଦୟଗଣ ଉଦାସୀ ଶାସ୍ତ୍ରୀ ସମ- ତରଣ ବର୍ମଦାର ମେଦନନାନ୍ଦ ପଣ୍ଡିତା ଯୋଗେ ଜଣାଇଅଛନ୍ତି କ ସେ ଦାର୍ଯ୍ୟୋ- ପସୋଦୀ ଲଙ୍ଗତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛନ୍ତି । ତତକ ଦାର୍ଯ୍ୟ ମାହତାରୁ ଶରଦଦାରମାନଙ୍କୁ ତାହା ଘୋରାଇ ପାରିବେ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲଙ୍ଗତର ମୁଲ୍ୟ ଟ ୨୧୫ ଟା ମାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି । ସେହି- ମାନେ କରବାକୁ ଘୋଡ଼ା କରବେ ସେମାନେ ଅଗରୁର ଟ ୧୦୦ ଟା ଟା ପଠାଇବେ । ଏହି ଦକା ପ୍ରାପ୍ତ ହେଲୁ ଦେଉଁ ତାରିଖରେ ଲଙ୍ଗତ ପଠା ଯାଇ ପାରିବ ଚର୍ଚ୍ଚି ସମ୍ପାଦ ଦେବାରୁ ଦଅସିକ । ଏହି ଲଙ୍ଗତର ବିଶେଷତ୍ତ୍ୱ ଏହି କ ଏହା ହନା ଦିନଦରେ ଦେକଲ ଦକ୍ଷିଣାଦି ଗୁରୁକ ଦେବ । ମାତ୍ର ଏତେ ଟଙ୍କା ଦେଇ ଶାଂ- ରଣ ଗୁଣୀ ତାହା ଦୈ ପାରିବେ କା ? ଉଦ୍ଧର ଦୃଶିଲେଖର ଏହାଦ୍ୱାରା ଉପଦାରର ଶ୍ରୋତେ ଅଶ୍ରୀ ଦର ଯାଉଥିଲୁ ଦେବେ ଦେବ, କ ଦାହି ଏ ଲଙ୍ଗତର ଦାର୍ଯ୍ୟ କ ଦେଖିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

ଠିକ ଜଣାଯିବ ନାହିଁ । ଭରସା କରୁ ବନ୍ଦୀ
ସୁସମାଜେ ଏହାର ପସନ୍ଦା କରିବେ ।

ଦୁର୍ଗୋପକ ହିନ୍ଦୁମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଅନନ୍ଦ-
ଦାୟକ ପଦ । ଏହି ପଦ ସମସ୍ତରେ ପତା ମାତା
ଭ୍ରାତା, ଭଗନୀ, ପୁତ୍ର, ଦତ୍ତା, ସ୍ୱାମୀ, ଭ୍ରାତୃଣୀ,
ଅଭାଷୁ, ସୁଜନ, ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧବ, ଶତ୍ରୁ ମିତ୍ର ଏବଂ
ସିଦ୍ଧ ହୋଇ ଏକ ଅତୁଳ୍ୟ ସୁଖଲୋଚନ
କରନ୍ତି । ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଜାଣିବା ଉପାୟରେ
ଲୋକେ ଦେଖାନ୍ତି ହୋଇ ଇନ୍ଦ୍ର ସ୍ତାନରେ
ବାସ କରୁଥାଆନ୍ତି କିନ୍ତୁ ଜଗତଜନନୀ ବିଦ୍ୟା
ମାତାଙ୍କ ଅନମତ ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ଦେଲେଖଣି
ସମସ୍ତେ ସ୍ୱା ଦେଖନ୍ତୁ ଅନମତାପେ ଉପୁର
ହୁଅନ୍ତି । ଘରକୁ ଆସିବେ ବୋଲି ଏକ ମହାନ
ଅନନ୍ଦ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି । ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ
ସେହି ବଦନ ବିସମ୍ଭାବ ଥାଏ, ତାହା ଏହି
ସମୟରେ ହୃଦୟର ହୃଦୟ, ପରସ୍ପର ସୌହାର୍ଦ୍ଦ୍ୟ
ବୁଦ୍ଧି ହୁଏ । ଏହି ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ବନ୍ଧୁ ସୁଖର ଓ
ହୃଦୟ । ଅନୁମାନେ ମା ଅନନ୍ଦମୟୀଙ୍କ
ଜନତରଳରେ ଏହିକ ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ଯେ
ଏହିପରି ମନ ଓ ଉପାଦ ହିନ୍ଦୁଙ୍କ ହୃଦୟରେ
ସର୍ବଦା ଜାଗରୁକ ଥାଉ ଏବଂ ହିନ୍ଦୁ ସମାଜମାନେ
ପ୍ରତିବର୍ଷ ମାନ ସେବାରେ ଜୟନ୍ତୁ ଥାଆନ୍ତୁ ।

ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶର ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀ କମ୍ପେ-
ଣ୍ଡର ସାହେବ ଗଜ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ
ତା ୨୭ ରଖରେ ସମ୍ବଲପୁରକୁ ଆସି
ତା ୩୦ ରଖରେ ପୁସ୍ତାନ କଲେ ସେ
ସହରର ଦେବେଇ ରାଜଲୋକ ଏବଂ ମୋଗ-
ଲର ଦେବେ ଗ୍ରାମ୍ୟଲୋକକୁ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁ-
ବାରେ ସେମାନେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଆ
ବଦଳରେ ହିନ୍ଦୀ ଭାଷା ସରକାରୀ କରେଇ-
ମାନଙ୍କରେ ତରବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଅପେକ୍ଷ
ଦମ୍ଭ ଓ ସତ୍ତା ହେଉଅଛି । ଏହି ଉତ୍ତରରେ
ମାନ୍ୟବର ମହୋଦୟଙ୍କର ମତ ମାନବାର ଜଣା
ଯାଏ । ତାହା ସେ ସମ୍ବଲପୁରରୁ ବିଦାୟ
ହେବା କାଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ରାଜଲୋକକୁ ପ୍ରସନ୍ନ
ଚିତ୍ତରେ କହିଲେ କି ଓଡ଼ିଆଭାଷା ପୁନଃ ପ୍ରଚ-
ଳନ ସଦାପେ ସେ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ତାନ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ
ସମ୍ବେଦ୍ୟ କରିବେ । ସମ୍ବଲପୁର ଉପେକ୍ଷଣୀକୁ
ଏହି ଶୁଭ ସମ୍ବାଦ ଅବଗତ ହୋଇ ଅନୁମାନେ
ହେତେ ଅନନ୍ଦ ହୋଇଅଛୁ କହି ପଠୁଛୁ ।
ମହୋଦୟଙ୍କ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ କହେ । ମାନ୍ୟବର
ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ପ୍ରେମର ସାହେବ ବାହାଦୁର ସମ୍ବଲପୁର
ଗଠିକର ଏହି ଭାଷା ଶୁଣି ଦୁଃଖୀ ହୁଅନ୍ତୁ କର
ଏବଂ ସେ ଜିଲ୍ଲାରେ ହାହିକ ସମସ୍ତ ଓଡ଼ିଆ

ଲୋକର ଅପେକ୍ଷା କୁଳଜା ଭାଙ୍ଗି ଦେବେ ଏବଂ
ତାହାଙ୍କର ଏହି ଗାଁ ଯୁକ୍ତେ ବଦଳୁଥିବ ।

ସମ୍ବଲପୁରର ସମ୍ବାଦ ଦାତା କଲକତାର
ଞ୍ଜେଟସମାଜ ନାମକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରକୁ ଲେଖିଥ-
ାନ୍ତି ଯେ ଗଜମାସର ମଧ୍ୟଭାଗରେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେ-
ଶର ପ୍ରଧାନ କମିଶନର ଫୋକର ସାହେବ
ସମ୍ବଲପୁରକୁ ସମ୍ବଲପୁରକୁ ଆସି ହିନ୍ଦୁଭାଷା ବଦ-
ଳରେ ପୁନଃକାର ସେଠାରେ ଓଡ଼ିଆଭାଷା ଚଳା-
ଇବା ସମ୍ବଳରେ ସବୁକ୍ଷେତ୍ର ବଦଳୁ କରୁଅଛନ୍ତି ।
ସେ ପାଞ୍ଚଦିନ କାଳ ସମ୍ବଲପୁରରେ ଥାଇ
ସହର ଏବଂ ପର୍ଯ୍ୟଟକରେ ବଦଳୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଚଳା
ଇଥିଲେ । ସାହେବ ମହୋଦୟ ଯେଉଁଠାକୁ
ଗଲେ ସେଠା ଲୋକେ ହିନ୍ଦିବଦଳରେ ମାତୁ-
ଭାଷା ଓଡ଼ିଆ ଚଳିବାର ପ୍ରାର୍ଥନା କଲେ । ହିନ୍ଦି,
ଭାଷା ଚଳିବାହାର ଲୋକଙ୍କର ବିଶେଷ ଅସ-
ବଧା ହେବାର ସାହେବ ମହୋଦୟ ହୃଦୟଙ୍ଗମ
କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଠାରୁ ବିଦାୟ ହୋଇଯିବା
ପୂର୍ବେ ସମ୍ବଲପୁରର ଲୋକମାନଙ୍କୁ ତତାଇ
ସମ୍ବଲପୁର କରେଇରେ ହିନ୍ଦିବଦଳରେ ଓଡ଼ିଆ
ଭାଷା ଚଳାଇ ହାକିମ ଇନ୍ଦ୍ରସ୍ତାନ ବନ୍ଧୁମାନଙ୍କୁ
ଲେଖିବେ ବୋଲି ବୁଝାଇଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏହା
ପଢ଼ି ଅନୁମାନେ ବିଶେଷ ଅନନ୍ଦ ହୋଇ
ଅଛୁ ।

ଏକ ଉତ୍ତର ବିଧବଦାର ?
ବାବୁ କଲକତା ଦାସ ଡେପୁଟି ମାମଲର
ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ବଳରେ ଗଜ ସେପ୍ଟେମ୍ବର ମାସ
ତା ୧୯ ରଖରେ ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାରେ ଯାହା ଲେଖା
ଥିଲା ତହିଁର ପ୍ରତିବାଦରେ ଗଜ ଅକ୍ଟୋବର
ମାସ ତା ୯ ରଖରେ ଓଡ଼ିଆ ଓ ନବସମ୍ବାଦରେ
ଖଣ୍ଡିଏ ଇଂରାଜୀ ଏବଂ ଖଣ୍ଡିଏ ଓଡ଼ିଆ
ଏବଂ ତା ୧୨ ରଖରେ ସେହି ପତ୍ରିକାରେ ଆଉ
ଖଣ୍ଡିଏ ପ୍ରେରଣପତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
ଇଂରାଜୀ ପ୍ରେରଣପତ୍ରର ଲେଖକ କଲକତା
ବାବୁଙ୍କର ଚଳେ ଅସ୍ତାୟ ଏବଂ ତାହାଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ
ଏହି ମାମଲର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ ଚଳକ ଅଛନ୍ତି ।
ଅନ୍ୟ କରରେ ସେ ଏ ପତ୍ରିକାର ସମ୍ପାଦକଙ୍କର
ଜଣେ ବନ୍ଧୁ ଭାବେ ବୋଲି ସମ୍ପାଦକ ଉପରୁ
ଭାବରେ ତାହାଙ୍କୁ ପସନ୍ଦା ଅପଣାବ ମନ୍ଦବ୍ୟ
ଜଣାଇ କୁମନବରଣାପେ ସମ୍ପାଦକରେ କଥାବାଚ୍ଚି
କରିବାକୁ ଲେଖିଥିଲେ । କଦମ୍ଭାରେ ସାଧାରଣ
ଓ କଥାବାଚ୍ଚି ଦେଲେ ଏବଂ ତହିଁର ଶେଷପଳ
ଏହି ଦେଲେ ଯେ ପତ୍ରିକା ଲେଖକ ସେହି ପ୍ରେରଣ
ପତ୍ର ପ୍ରେରଣ ନେଲେ ଏବଂ ତହିଁ ବଦଳରେ ଆଉ
ଖଣ୍ଡି ପ୍ରେରଣପତ୍ର ପଠାଇବାର କହିଲେ

ମାତ୍ର ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରେରଣପତ୍ର ଅନୁମାନଙ୍କ
ନିକଟକୁ ନ ପଠାଇ ଫେରି ନେବା ପ୍ରେରଣପତ୍ର
ଓ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଏ ପତ୍ରିକାର ସମ୍ପାଦକଙ୍କର
ଉପରୁ ପତ୍ରମାନ ପ୍ରକାଶ କରିବା ଅଥଚ ଅପ-
ଣାର ନାମ ଏବଂ କଥାବାଚ୍ଚିର ଶେଷ ପଳ ଜନ
ସାଧାରଣଙ୍କଠାରୁ ଗୋପନ କରିବା ଉଚିତ ହୋଇ
ଅଛି କି ? ନେବେ ସେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରେରଣପତ୍ର
ପଠାଇ ଥାନ୍ତେ ଓ ତାହା ପ୍ରକାଶ ହୋଇ ନ
ଥାନ୍ତା ବେଳେ ତାହାଙ୍କର ଗୁହାଣ କରିବାର
ଯଥାର୍ଥ କାରଣ ହୋଇଥାନ୍ତା । ସମ୍ବଲପୁର ଅନ୍ୟ
ପ୍ରେରଣପତ୍ରରେ ଅପଣା ମଉକଲର ଦେଲେ
ହିନ୍ଦି ହେବାର ଅଣ୍ଟା ନ ହେବାରୁ ପସନ୍ଦା ସେ
ଅପଣାର ମତ ପରିବର୍ତ୍ତନ କଲେ । ସକପ୍ରକାର
କ୍ୟାସ୍ୟ ଉପାୟରେ ମଉକଲର ସ୍ୱାର୍ଥରକ୍ଷା କରିବ
ଉଲ୍ଲେଖ କରୁବିଧି । ପଞ୍ଜଲେଖକଙ୍କର ଏହି
କରୁବିଧିପରମ୍ପରା ଅବଶ୍ୟ ଉତ୍ତମ ଅଟେ ।
ମାତ୍ର ତହିଁପାଇଁ ଅନୁମାନଙ୍କର ନିନ୍ଦା ପାଇବା
ବେଳେ ଅନୁମାନଙ୍କ ସହିତ ସେ ସବୁ କଥାବାଚ୍ଚି
ହୋଇଥିଲା ତାହା ଗୋପନ କରି ପାଠକମାନଙ୍କୁ
କ୍ରମରେ ପଚାଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ତୁଣ୍ଡର ବିଷୟ
ଅଟେ । ଅନୁଷ୍ଠାନ ସମ୍ବଳରେ ଏହି ପତ୍ରପ୍ରେରଣ
ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ପତ୍ରପ୍ରେରଣ ଯେ ପ୍ରତିବାଦ
କରୁଅଛନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ ମତାମତ ଘଟିନ ଥିବାରୁ
ସେଥିରେ ଅନୁମାନଙ୍କର କିଛି ବିଭିନ୍ନ ଅବା-
କଣ୍ଠାହ । ମତରେତ ସ୍ୱାଭାବିକ ମାତ୍ର ପାଠକ-
ମାନେ ଶୀଘ୍ର ଭେଦଭ୍ରମନ ସାହେବଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ
ସମ୍ବଳରେ ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତହିଁରେ ତାହା-
ଙ୍କର ଗୌରବ କହାଇ ନାହାନ୍ତି ।

ସୁଖ ଦେଉଳରେ ଦୂର୍ଗପତା ।
ଏ ବର୍ଷ ଦେଲେକ୍ୟ ଜଗନ୍ନାଥ କୃପାକୁ ପୂଜା
ମହୋତ୍ସବ ନିର୍ବାହରେ ସମାଧା ହୋଇଅଛି ।
ବୃଷ୍ଣାଦ ପ୍ରକାଶକ ଅଭାବେ ଅମୋକ ପ୍ରମୋ-
ଦରେ କୌଣସି ପ୍ରମୋଦୀୟ ଘଟି ନ ଥିଲା । କିନ୍ତୁ
ମହାଶୁଣୀ ଦିନ କି ଦୂର୍ଯ୍ୟୋଧନରେ ପ୍ରଭାତ ହୋଇ-
ଥିଲା ଯେ ସର୍ବସ୍ୱାଧିକାରୀ ସୁଖ ଦେଉଳ ପ୍ରକାଶକ
ହୋଇ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖରୁ କା କାମିନୀ ଚଳ
ଉପୁତ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରାୟ ଏକ ମାସ ଧରି
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣର ଦର୍ଶନାହାରୀ ଅନେକ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ
ମୟା ଯାଣି ଓ ଚିତୁତ, ସମ୍ବଲପୁର, ବିଦ୍ୟନାଥ
ଓ ବଙ୍ଗଳାର ଦେବେଇ ଜିଲ୍ଲାର ଯାହିଲଣ
ଏଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଅଛନ୍ତି । ପ୍ରକାଶ
ପ୍ରାୟ ଓ ସାଧୁ କାଳରେ ଏବଂ ନିଶାର ଅର୍ଦ୍ଧ
ଭାଗରେ ଚେଲ ଘୋରେ ସେହି ସମାଗତ ଯାହି-
ଲଣର ଉକ୍ତି ଏବଂ ସେହି କରୁଣରସପୂର୍ଣ୍ଣତ
“ ଚନ୍ଦ୍ର ଜଗନ୍ନାଥ ” ଏହି ଅନନ୍ଦଧନରେ

ନିଗଳିତ ସମୁଦ୍ର ଚୋର ଗର୍ଜନକୁ ଭବିଷ୍ୟତ
ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ମାତ୍ର ଏହି ଅନନ୍ଦ ମହାଶୁଣି ଦିନ
ନିଗଳନରେ ପରଶତ ହୋଇ ପଡ଼ିବାରୁ
ଅଦ୍ୟାବଧି ସେଥିଲେ ଅନେକ ଚିନ୍ତିତ ଅଛନ୍ତି ।

ଏ ଦିନ ମନରରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରଭାବ ଅଲଭ
ପରେ ସାଧାରଣ ଦର୍ଶକ (ସାହାଣ ମେଲ)
ସମୟରେ ସାହିମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଏପରି ଭାବ ଦେଲେ
ଯେ ପ୍ରଭୁଙ୍କ ରହିବିଦାସନ ସମ୍ବନ୍ଧେ ପୋଷଣଅ
ଗ୍ରଧରେ ଅନେକ ଲୋକ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲେ
ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସେବକ ସୁଅର
ସାଥୀ ନିବାସୀ ଭଗ୍ନାଥ ମହାପାତ୍ର ଓ ଏକଜଣ
ଶୁଣାମୁଖୀ ଅପଣୀୟା ସାହିମାନଙ୍କୁ ଦର୍ଶନ କରାଇବା
ସମୟେ ତୁମ୍ଭେହାକୁ ଦେବାରୁ ସେ ଦୁହିଙ୍କ ଉପରେ
ଅନେକ ଲୋକ ରୁଦ୍ଧ ମାତ୍ର ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ ।
ପରେ ଦେଖାଇଲେ ଯେ ଉଭୟଙ୍କର ପ୍ରାଣବାୟୁ
ନିଃଶେଷ ହୋଇଅଛି । ଅତି ଜଳ ଜଣ ସାହି
ପଡ଼ିଗଲେ ବିଷମ ଆଦାକ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିବାରୁ
କରୁଣାକୁ ଦାସପିତାଳକୁ ପ୍ରେରଣ କୋଇଥିଲେ ।
ଏକ ଜଣ ସାହି ସାଜିତା ସମ୍ପ୍ରାରେ ମୂଳ ହୋଇ-
ଥିବାର ଶୁଣାଯାଏ । ଅବଶିଷ୍ଟ ଦୁଇଜଣ ଅଭେଦ୍ୟ
ଲୋକ ବଞ୍ଚିଅଛନ୍ତି ।

ଅପରାଧ ରୋଗ ପ୍ରସାଦରୁ ଯେପରି ସାହି
ଅବୁଝାଛନ୍ତି ତାହା ଦେଖିଲେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ ସ୍ତ୍ରୀକୁ
ସାହି ପରି ଜଣା ଯାଉଅଛି । ଭୂରବର୍ଷର
ସଦୃଶ ପ୍ରଦେଶୀୟ ସାହିରେ ପ୍ରସାଦ କରଣ ସମ୍ପାଦା
ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ । ଏହିପ ଅବସ୍ଥାରେ ସାହାଣ ମେଲ
ସମୟରେ ମନର ଦର୍ଶନମାନଙ୍କର ବିଶେଷ
ସାବଧାନତା ସହିତ ସାହି ଦର୍ଶନର ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା
କରାଇଦେବା ଉଚିତ । ପତ୍ର ଓ ଦର୍ଶନାଧୀ-
ମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଭିତର ଦର୍ଶନ ବେଳେ ବିଶେଷ
ସଚର୍ଚ୍ଚା ଅବଶ୍ୟକ ।

ସେହି ଦିନଠାରୁ ତୁର ଏକ ଦିନ ସାହାଣ
ଦେଲ ଦର୍ଶନ ବନ୍ଦ ରହି ପରେ ପୁଲସ ପ୍ରବଣ
କିୟତୁ ଆଇ ସାହିମାନଙ୍କର ସାହାଣ ମେଲ
ଦର୍ଶନ ଦେଲ । ଏକ ସମ୍ପ୍ରାରେ ପରିମିତ ସାହି
ପ୍ରବେଶ କରୁଥି ଅପରଦ୍ୱାରରେ ଶକ୍ତ ଦେବ-
ଦ୍ୱାର ଦୁର୍ଲଭ ଯେଉଁ ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କରାଅଛନ୍ତି
ତାହା ବହୁ ସମୟ ସାପେକ୍ଷ ଦେଲେହେଁ ଦର୍ଶ-
ନରେ ଗୌଣସି ଅବକାଶ ଦେଉ ନାହିଁ ।

ପ୍ରେକ୍ଷୁ ପ୍ରଦାରର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ବହୁକାଳ ଦେବ
ବିଟ ନ ଥିଲ । ସନ ୧୮୭୭ ମସିହା ଗୋବିନ୍ଦ
ଦ୍ୱାପଣୀ ଉପଲକ୍ଷରେ ପୁଣ୍ୟରେ ଅନେକ ସାହି
ହୋଇଥିଲେ । ସେହି ସମୟରେ ମନରର ଭିତର
ବାଦାରେ ଅନେକ ଲୋକ ମତାଦଳାରେ ପ୍ରାଣ
ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ସମୟରୁ ଦେଉଳ
କାର୍ଯ୍ୟର ସୁବ୍ୟାଜନକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ହୋଇ-

ଥିବାରୁ ଏପରି ଶୁଣଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ
ନ ଥିଲ । ଅମୋଗଦେ ଅଶାନ୍ତରୁ ଏ ଶୋଚ-
ନୀୟ ବ୍ୟାପାରର ଦାରଣ ବଦାରଣ ହୋଇ
ଭବିଷ୍ୟତ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ନିବାରଣନିମନ୍ତେ ବିଶେଷ
ନିୟମ ନିରୂପିତ ହେବ ।

କଟକରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ।

ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ପୂଜା ଚାଲି ଦିନସର ପାଠ ଉତ୍ତମ
ଥିବାରୁ ଦର୍ଶନମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ବଡ଼ ସୁବ୍ୟା-
ଜନକ ହୋଇଥିଲ । ପୂଜା ଚାଲି ଦିନସ
ଅନେକ ସାହିର ସମାଜମ ହୋଇଥିଲ । ନଦୀ
ଜଳ ମଧ୍ୟ ନିମି ଯାଇଅଛି ଓ ସ୍ତ୍ରୀକେଁ ପଶି ଯିବା
ଭଳି ପାରି ଅଛି । ସୁତରାଂ ଦର୍ଶନମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ
ସବୁ ସୁବ୍ୟାଧ ସମୋଚ ହୋଇଥିଲ । ଅଲଗା
ଲୋକ ଦୃଷ୍ଟକର ସହିତସ୍ତ୍ରୀ ସାମନାକରୁ
ଅସି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ଓ ଦର୍ଶନର ସ୍ୱଭାବ
ପାହାନ୍ତା ସମୟରେ ଦେଖାଇ ଦର୍ଶନ ନିମନ୍ତେ
ନଦୀ କୂଳରେ ଗଢ଼ା ନ ଥିଲ ଦେଖା ମେଳ
ସବୁ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଲୁଚିଯିବା ପରି
ବୋଧ ହେଉଥିଲ । ନଦୀକୂଳର ଦୃଶ୍ୟ ଅଗଦ
ସୁନ୍ଦର ଥିଲ । ଅତି ଅନନ୍ଦରେ ସମସ୍ତେ ପୂଜା-
ପକ ସମ୍ପନ୍ନ ହଇଅଛନ୍ତି ।

କଟକରେ ପୂଜା କାର୍ଯ୍ୟ ଯେପରି ବର୍ଷକୁ
ବର୍ଷ ହୋଇଥାଏ ସେହିପରି ହୋଇଥିଲ ।
ଦୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିକମ ଦାଃ ନାହିଁ । ମୋକ୍ଷସଲ
ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦ ଏଠାରେ ଦେଖା ଯାଏ ନାହିଁ
ସାହିମାନେ କେବଳ ଦେଖାଇ ଦର୍ଶନାର୍ଥେ
ଅଗମନ କରଥାଅଛନ୍ତି ଓ ସେହିତା ଦର୍ଶନ କରି
ଅନନ୍ଦ ସାଗରରେ ମଗ୍ନ ହୁଅନ୍ତି । କଟକରେ
ଦର୍ଶନକ ଚତ୍ୱାବର୍ଷର ଦୁଇଗୋଟି ପଦାର୍ଥ
ଏକ ଦେଖା ଓ ବାଜେ ପ୍ରଭମାର ଗଠକ ଏକ
ଦୃଶ୍ୟ ସାଜସଜ୍ଜା । ପ୍ରଭମାନଠକ ସାଧାରଣତଃ
ମୋକ୍ଷସଲ ଅପେକ୍ଷା ଉତ୍ତମ ଓ ଚତ୍ୱାବର୍ଷକ
ଓ ସାଜସଜ୍ଜା ଚତ୍ୱପେକ୍ଷା ଉତ୍କୃଷ୍ଟତର । ଏବର୍ଷ
ଦେବୀ ଅଠ ଗୋଟି ହୋଇଥିଲେ । ଗରବର୍ଷ
ପେକ୍ଷା ଗୋଟିଏ ବହୁ ହୋଇଅଛି । ଉତ୍ତମ
ପାଟଣା ମସଜିଦ୍ ଦେବୀ ହୋଇ ପାର ନାହିଁ ।
ଦେବୀ ପ୍ରଭମାର ସନଠକ ପ୍ରଶାଳୀ ପୂଜକରୁ
ହୋଇଥିଲ । କତୋଦ ବିଦ୍ୟାୟକ ପ୍ରଧାନ
ଦାରଗରଦ୍ୱାର ପ୍ରଭମା ସନଠକ ହୋଇ ନ ଥିଲେ
ସୁଦ୍ଧା ଗଠକ ହିନ୍ଦୀ ମନ ହୋଇ ନ ଥିଲ ଓ
ଜଣା ଯାଉଥିଲ ଯେ ନୂତନ ଦାରଗର ମଧ୍ୟ
ବନ୍ଦୋଦ ବିଦ୍ୟାୟକ ଶେକ ସମା କର ପାରିବ ,
ସାଜସଜ୍ଜା ପ୍ରାୟ ଅଧିକାଂଶ ଦେବୀଙ୍କର ଉତ୍ତମ
ହୋଇଥିଲ । ଚୌଧୁର ବଜାର, ଚନ୍ଦନଚୌକ,
ବନ୍ଦୋଦବିଦ୍ୟାୟ ଓ ବଜାରଗାହ ମାନଙ୍କ ମେଳ

ସବୁ ଅତି ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଥିଲ, ସାଜସଜ୍ଜାରେ ପ୍ରାୟ
ଦେହ କାହାକୁ ଉଣା ନ ଥିଲ ଗର ବର୍ଷା-
ପେକ୍ଷା ଅଧିକ ଉତ୍କୃଷ୍ଟତର ଓ ମୁଲ୍ୟବାଦ୍ ସାଜ
ବ୍ୟବହୃତ ହୋଇଥିଲ । ଚୌଧୁର ବଜାର
ମେଳର କାର୍ଯ୍ୟ ସକୋଦୃଷ୍ଟ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ
ପାଉଥିଲ । ସାଜସଜ୍ଜା କାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍କୃଷ୍ଟତର
ରୁକି ଦେଉଅଛି ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଟିକିଏ ଅଧିକ
ହୋଇ ଯିବାରୁ ଗୋଡ଼ଜା ଦେଲପରି ନିଶା
ସାଉଥିଲ । କାଳବଜାର ମେଳର ସାଜ
ବଜାର ଦେଲେହେଁ ସୁନ୍ଦର ହୋଇଥିଲ ।
ବାଜେ ମେଳ ଏଥର ଅନେକ ନୂପ ଥିଲ ।
ମହାଦେବ ମେଳସ୍ତର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ମେଳ ପରି
ହୋଇଥିଲ । ମାଣିକଗୋଷ ବଜାରରେ
ଏକପ୍ରସମାପ୍ତା; ଗଣିକାରେ ବାହା ସାହୁର,
ମଙ୍ଗଳାବାଗ ଓ ବଦୃଷି ବଜାରରେ ଭଗବତ୍
ମହାଦେବ ମେଳ ଥିଲ । ମେଳସ୍ତର ସାଜ
କାର୍ଯ୍ୟ ଅତି ସରସ ହୋଇଥିଲ । ଏକପ୍ର
ସମାପ୍ତାଙ୍କ ମେଳର କାର୍ଯ୍ୟ ବାବର ଗଣେଶଙ୍କ
କାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲ ସୁତରାଂ ଏହାଙ୍କ ସାଜ କାର୍ଯ୍ୟର
ପ୍ରସଂସା ପୂର୍ବରେ ହୋଇଥିଲ, ଅନ୍ୟ ମେଳ
ମଧ୍ୟରେ ବାହା ସାହୁଙ୍କ ସାଜ ସକାଶେକା ସଠ
ଉତ୍କୃଷ୍ଟତର ଥିଲ । ଅନ୍ୟ ବାଜେମେଳ ଚାଲି
ଗୋଟି ଥିଲ, ବହୁଧରେ ସଦାଶିବଙ୍କ ଶକ୍ତ
ବଧ ମେଳ ଚତ୍ୱାବର୍ଷକ ଥିଲ । ମେଳ ସବୁର
ସାଜସଜ୍ଜା ମିଳିତରେ ଉତ୍ତମ ଜଣାଯାଏ ଓ
ଦର୍ଶନମାନେ ଭଲ ମନ ବସୁକ କରୁପାରିଲୁ ।
ମେଳ ସବୁ ଦେବୀ କୂଳରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବ
ବେଳକୁ ସଦାକ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ ଦେବୀ
ମୂଳକ ହୋଇ ପାରେ ଦାହିଁ ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ବଦୃଷ-
ରୂପ ହୋଇଥିଲ । କେବଳ ବଜାର ଶକ୍ତ
ସବୁରେ ତୁର ଚାଲି ମେଳର ମିଳନ ହୁଏ
ଓ ଏହା ଦେଖିବାକୁ ବଡ଼ ଅନନ୍ଦ ଦାୟକ
ହୁଏ । ଏବର୍ଷ ଏହିପରି ଭାବରେ ମିଳନ ହୋଇ
ଥିଲ । ଗର ଦେବେକ ବର୍ଷ ଦେଲ ଦେବେକ
ଦେବୀ ମେଳ ସବୁ ସଦାକ ବେଳେ ଗୌଡ଼ାରେ
ମିଳନ ଦେଉଅଛି କିନ୍ତୁ ମଝି ଦାଳରେ ବାଲି-
ରେ ଯେପରି ଦଳପୁଷ୍ପ ହୋଇଥାଏ ତାହା
ଗୌଡ଼ା ମିଳନରେ ଅନୁଭୂତ ଦେଉ ନାହିଁ ।

ସାପ୍ତାହିକ ସମାଦ ।

ବିଭବତା ଗେଡେଟ ।

ବାଲେଶ୍ୱରର ବୁଦ୍ଧପୁଷ୍ପ ମୁଦସଙ୍ଘ ଦାହି
ବାମନଦାସ ମୁସୂର୍ଣି ଅର୍ଥ ପ୍ରେକ୍ଷକ ମୁଦସଙ୍ଘ ପଦରେ
କିୟତୁ ଦେଲେ ।